

ЗАКОНЪТЪ И ЛЮБОВЬТА

ЛЕКЦИИ ОТЪ УЧИТЕЛЯ
на
ОБЩИЯ ОКУЛТЕНЪ КЛАСЪ

ГОДИНА XI (1931 — 1932).

СОФИЯ
1936

Законътъ и любовта

Размишление.

Упражнение за дишане съ движения.

Съвременнитѣ хора говорятъ за чистъ и добъръ животъ, като иматъ предъ видъ главно външната чистота и доброта. Това е все едно, да ходи детето на училище и да пази тетрадкитѣ си чисти, да не пише въ тѣхъ, да не решава задачитѣ си. Ще бждатъ ли доволни майката и бащата отъ чистотата на тѣзи тетрадки?—Нѣма да бждатъ доволни. Детето отива на училище, връща се, но нищо не учи. За предпочитане е тетрадкитѣ му да бждатъ нацапани, т. е. изписани, но то да учи, да пише и да смѣта. Това радва учителитѣ. Кое е по-добре: да се запазите чисти, като тетрадкитѣ на мързеливото дете, или да изцапате живота си, но да учите, да пишете и смѣтате върху неговитѣ листа? Пазете вътрешната чистота на душата си. Не се страхувайте, ако външниятъ ви животъ е малко изцапанъ. Тая нечистота лесно се премахва. Не може майсторътъ да работи и да бжде чистъ. Дрехата му все ще се нацапа малко, но лесно ще се очисти. Следъ всичко това, хората се запитватъ, защо остаряватъ. Това е все едно, да се запитва детето, защо се цапатъ тетрадкитѣ. Отговорътъ е простъ:

детето е писало, смѣтало, учило, за което и учителитѣ, и родителитѣ се радватъ. Не е въпросъ, че тетрадкитѣ се изписватъ; важно е да се учи. Много тетрадки ще се изпишатъ и турятъ настрана, като непотрѣбни, важно е да се пише и смѣта, да се решаватъ задачи и да се придобива знание.

Едно се иска отъ човѣка: да придобие знание. — Какво знание? — Което може да го крепи. Всѣко знание, което не крепи човѣка, не е истинско. Всѣко нѣщо, което не внася радостъ въ човѣка, не е на мѣсто. Разумността прави човѣка радостенъ. Ето, взимате пергелъ и чъртаете съ него окръжностъ. Вие се радвате, че окръжността е правилна, но разумността е въ васъ, а не въ пергела. Следователно, колкото правилна да е окръжността, никой не би желалъ да бѣде пергелъ. Пергелътъ даже не подозира, че може да чъртае окръжности. Щомъ го затворите, той изгубва способността си да чъртае нѣщо. Той губи въра въ себе си. Щомъ го отворите и започнете да чъртаете съ него, той отново се насърдчава.

Начъртайте си по единъ тригълникъ и по една окръжностъ. Ако на половината кръгъ турите сѣнки, чъртежътъ ще бѣде по-красивъ отъ предишния. Всѣко нѣщо, което има сѣнки, е по-красиво отъ това, което нѣма сѣнки. Какъвъ ще бѣде животътъ безъ сѣнки? Ще кажете, че сѣнкитѣ внасятъ противоречия въ живота. Обаче, противоречията се осмислятъ, когато сж разумни. Следователно, всѣка сѣнка,

поставена на мѣсто, носи благословение за човѣка. Всѣка сѣнка, турена дето не трѣбва, носи нещастие. Благословение е за човѣка, да го завиешъ зимно време съ дебелъ, вълненъ йорганъ; нещастие е за него, ако лѣтно време, при температура 30 — 40°, го завиешъ съ тоя дебелъ йорганъ. Това сж обикновени положения, които всѣки човѣкъ може да научи. Така и децата лесно научаватъ стихотворения и ги декламираатъ. Като слушатъ нѣкое дете да декламира, казватъ: Учено е това дете, много знае. — Не е учено то, чужди работи възпроизвежда. Ако нѣколко деца декламираатъ едно и сжщо стихотворение, тѣ ще се отличаватъ едно отъ друго по гласа си и по начина на предаването. Когато детето декламира добре, авторътъ на стихотворението е доволенъ. Той седи между публиката и се усмихва на детето. Ако декламацията не излѣзе добре, той се крие между хората, не смѣе да погледне никого. Сжщото състояние преживява и майката, когато милватъ или стискатъ ржката на детето ѝ. Въ първия случай тя се усмихва доволно; въ втория случай тя е недоволна и страда.

И тѣй, колкото по-гѣсно сж свързани хората, толкова по-голѣми сж страданията имъ. Тѣ възприематъ страданията си единъ отъ другъ. Разправяха ми единъ случай за предаване на страданието. Една ханѣмка, отъ високо произхождение, страдала отъ жбъ. Това се случило въ с. Николаевка. Мжжътъ ѝ, който я обичалъ много, я завелъ при единъ българинъ

да извади зжба ѝ. Кжщата на българина била на два етажа. Ханъмката се качила на втория етажъ, а мжжътъ ѝ останалъ на първия етажъ, да чака, докато извадятъ зжба. Като вадѣли зжба ѝ, тя викала отъ болки, но и мжжътъ започналъ да вика. Нейната болка се предала на него. — Защо? — Понеже били тѣсно свързани. Не може да обичашъ нѣкого и да не вземешъ участие въ неговото страдание. Сжщиятъ законъ се отнася и до неодушевенитѣ предмети. Единъ цигуларъ далъ цигулката си на поправка при единъ виденъ италиански майсторъ. Той решилъ да почака въ работилницата, докато се поправи цигулката му. Седналъ на единъ столъ и наблюдавалъ, какъ работи майсторътъ. Последниятъ взелъ ножа си и умѣло го прекаралъ по дължината на цигулката, за да отлепи едната частъ отъ другата. Като видѣлъ това, цигуларътъ припадналъ. Майсторътъ му помогналъ да се съвземе и казалъ: Не се безпокой, цигулката ти ще бжде така добре поправена, че нѣма да я познаешъ. — Защо изгубилъ съзнание цигуларътъ? — Защото двойникътъ му билъ свързанъ съ цигулката.

Казано е въ Писанието, да не се свързвате съ свѣта. Това значи: Не се свързвайте съ преходни неща. Съ други думи казано: Не се влюбвайте въ временни нѣща. Имашъ кжща. Кажать ти, че кжщата ти изгорѣла. Ти се уплашишъ и припаднешъ. Имашъ пари, пазишъ ги въ кесия, радвашъ имъ се. Нѣкой открадне кесията, и ти страдашъ, пропадашъ съ паритѣ за-

едно. Тѣ се изгубватъ, и ти изгубвашъ живота си. — Тогава да не обичаме никого и нищо. — Обичайте нѣща, които никой не може да ви отнеме. Щомъ ви ги отнематъ, тѣ сж временни, преходни нѣща. Когато всички хора обичатъ едно и сжщо нѣщо, ти дръжъ сърдцето си далечъ отъ тоя предметъ. Всички обичатъ златото. Ето защо, за да не си причинявашъ излишни страдания, стой далечъ отъ него. Колкото по-малко влагашъ сърдцето си въ временнитѣ нѣща, толкова по-добре за тебе. Въ любовта има степени. Ще започнешъ съ единица любовъ и ще вървишъ нагоре. Съ единица любовъ ще обичашъ временнитѣ нѣща, които днесъ сжществуватъ, а на другия день изчезватъ.

Като минава отъ временнитѣ къмъ вѣчнитѣ нѣща, човѣкъ постепенно увеличава любовта си отъ единица въ две, три, четири и повече единици. Коя е степенъта на разумната любовъ, не се знае. И тя постоянно расте и се увеличава. Докато човѣкъ обича съ чуждитѣ сърдца, дотогава любовта му се насочва къмъ временнитѣ и преходни нѣща, т. е. къмъ мъртвитѣ работи. Щомъ вложи своето сърдце, любовта му се отправя къмъ вѣчното и безгранично начало на живота. Когато човѣкъ дойде до любовта на своето разумно сърдце, до високата степенъ на любовта, нѣщата се осмислятъ и оживяватъ. Любовта е непреривна. Обаче, хората мислятъ, че съ смъртъта става прекжсване на любовта.

Не е така. Единствената непреривна сила е любовта.

Представете си, че ви дамъ около двадесетъ различни предмети отъ по единъ килограмъ: гипсъ, желѣзо, медъ, калай, олово, сребро, злато и други метали. На всички предмети давамъ форма на хлѣбна питка. Вие взимате тия питки, разглеждате ги и забелязвате, че тѣ се отличаватъ по своето относително тегло и по свойствата си. Коя отъ тия питки ще задоволи глада ви и ще внесе сила въ организма ви? — Никоя. Обаче, ако имате една питка отъ чисто пшеничено брашно, тя ще ви задоволи. Ще я изядете и ще се ободрите и усилите. Пшеничената пита представя истинската любовъ. Тя струва по-евтино отъ златния кжсъ, но силата ѝ е по-голѣма. Каквато е разликата между различнитѣ прояви на любовта, такава е разликата и между видоветѣ знание. Има знание, което прилича на гипса, друго — на желѣзото, трето на среброто, на златото и т. н. Истинско знание е онова, което освобождава човѣка отъ ограниченията на живота. Стремете се къмъ това знание. Придобивайте знание, което може да ви освободи отъ всички мжнотии, тревоги, смущения и страдания.

Стремете се къмъ изучаване на ония закони, които разрешаватъ противоречията. Представете си, че вървите по единъ пътъ. Настига ви единъ човѣкъ, застава отъ лѣвата ви страна и започва да ви укорява, да говори обидни думи по вашъ адресъ. Въ сжщото време. отъ дѣс-

ната ви страна застава човѣкъ, който ви говори добри думи. Колкото първиятъ човѣкъ ви хули и обижда, толкова вториятъ ви хвали и говори за васъ най-добри думи. Какво трѣбва да правите? Вие сте тръгнали на далеченъ пътъ, очакватъ ви нѣкъде да получите голѣмо наследство, отъ нѣколко милиона лева. Трѣбва да се явите на опредѣленъ часъ. Ако закъснитѣ, ще объркате работата си. Вървите по пътя и си казвате: Ако се спра само за моментъ да се обяснявамъ съ тоя, който ме хули, или да благодаря на тоя, който говори добре за мене, ще объркамъ работата, за която съмъ тръгналъ. Какъ трѣбва да постъпишъ? Ако си ученикъ, ще бждешъ глухъ за укоритѣ и за похвалитѣ. Ученикътъ знае, че който говори добре за хората, повдига себе си; който говори лошо, самъ се понижава. Прилагайте тоя законъ, безъ да се смущавате. Ако го прилагате, всичкитѣ ви мжнотии и страдания ще изчезнатъ. Това е единъ отъ великитѣ закони на живота. Ученикътъ се отличава по това, че прилага законитѣ на разумната природа. Тѣ сж закони и на великия, цѣлокупния животъ.

Често се говори за мъжа и за жената, за майката и за бащата, за учителя и за ученика, безъ да се знае тѣхната сжщина, т. е. тѣхнитѣ отличителни чърти. Майката, напимѣръ, има отношение къмъ раждането. Майка е само оная жена, която ражда. Изворъ е това, отъ което изтича вода. И отъ кладенеца се вади вода, но той не е изворъ. Вода черпятъ и отъ изворъ,

и отъ кладенецъ, и отъ чешма, но тѣ се различаватъ. Както числата се различаватъ едно отъ друго по значение и смисълъ, така и понятията за нѣщата сж различни. Изговаряте числата 45 и 72 и започвате да треперите. Когато жената стане на 45 години, започва да се страхува. Когато мъжътъ стане на 72 години, и той започва да се страхува. Какво страшно има въ числото 45? Това е възраст, при която жената постепенно губи външния си кредитъ. Банките преставатъ да я кредитиратъ, и тя разчита на собствения си капиталъ. Мъжътъ, като стане на 72 години, започва да се безпокои, че губи кредита си. Той казва: Затвориха се вече банките за мене. Отсега нататъкъ трѣбва да живѣя съ свой собственъ капиталъ, а такъвъ нѣмамъ. Числата 45 и 72 сж добри, но, вложени въ човѣшкия животъ, тѣ ставатъ опасни. Като дойдатъ до тия числа, мъжътъ и жената се стрѣскаатъ и казватъ: Свърши се нашата работа. На младини всичко бѣше възможно. Сега нищо не може да се направи.

И тъй, истинско знание е онова, което освобождава човѣка отъ страха и ограниченията. Изкуство е да превръщашъ числата 45 и 72 така, че да използвашъ всичките имъ свойства. Ще гледашъ на тѣхъ като на живи величини. Какво се крие въ числото 45? То е книга отъ 45 страници, въ които е написано движението, презъ което сж минали твоятъ умъ, твоето сърдце и твоята воля. Земята е обиколена около слънцето 45 пжти, а вие се стра-

хувате отъ това число. Отворете книгата и прочетете, какво сте написали въ нея. Така ще осмислите числата 45 и 72, като книга на вашия животъ. Много знания се криятъ въ тия числа.

И тъй, когато вървите въ правия пжтъ на живота, не се спирайте да отговаряте на ония, които ви хвалятъ, или корятъ. Бждете глухи и за еднитѣ, и за другитѣ. Каквото става вънъ отъ човѣка, сжщото става и вътре въ него. Като се научи да се справя съ външнитѣ мжчноти, той ще може да се справя и съ вътрешнитѣ. Ще кажете, че откакъ сте тръгнали въ правия пжтъ, имате по-голѣми мжчноти. Така казваше единъ християнинъ, че откакъ приелъ Христовото учение, ималъ по-голѣми изпитания и изкушения. Радвайте се, когато ви изпитватъ, но бждете будни да издържите изпититѣ си. Съ лошъ човѣкъ не се разправяй. Той само чака да го бутнешъ, да го предизвикашъ. И съ човѣкъ, който те хвали, не говори. И двамата иматъ нѣкаква користолюбива целъ, да взематъ нѣщо отъ тебе. Това е все едно, да говоришъ лошо за хлѣбаря и да му искашъ хлѣбъ, или да го хвалишъ и да очаквашъ доброволно да получишъ отъ него хлѣбъ. И въ единия, и въ другия случай хлѣбарьтъ не може да даде хлѣбъ. — Защо? — Хлѣбътъ не е неговъ. При това, и двамата не сж избрали добъръ методъ. Първиятъ мисли, че съ укори и лоши думи ще успѣе да получи хлѣбъ. Вториятъ мисли, че съ похвали и съ добри думи ще успѣе. Нѣщата се

придобиватъ само съ любовъ. Тя изключва и укоритѣ, и похвалитѣ.

Въ живота действуватъ две сили: законътъ и любовта. Едно малко момиче, добро и умно, отива на училище. Минава край една хубава плодна градина, пълна съ зрѣли плодове. Влиза въ градината, навежда се и взима една паднала ябълка. Изведнѣжъ излиза градинарътъ и запитва момичето, кой му позволи да събира ябълки. Бедното момиче се извинява, че пожелало да си вземе една отъ падналитѣ ябълки, но градинарътъ не иска да чуе, удря му една плесница. Следъ време детето пакъ минава край градината и пожелала да си вземе единъ отъ падналитѣ плодове — забравило плесницата. Озърнало се да не го види нѣкой, но останало изненадано, че пакъ излѣзълъ срещу него човѣкъ, но не съ намѣрение да го наказва. Той го спрѣлъ, напълнилъ джобовѣтъ му съ хубави плодове, откъснати отъ дървото, и му казалъ, когато пожелаетъ, да се отбива въ градината и да си откъсва по нѣколко плода. — Защо първиятъ човѣкъ постъпилъ по единъ начинъ, а вториятъ — по другъ начинъ? — Първиятъ човѣкъ е слугата на градинаря, градината не е негова. Той прилага закона. Вториятъ човѣкъ е господарьтъ, той прилага любовта.

Следователно, когато ви биятъ и наказватъ, ще знаете, че сте се натъкнали на слугата. Когато получавате блага изобилно, натъкнали сте се на господаря. Дето е Богъ, тамъ е

изобилието. Дето Богъ отсъствува, тамъ има наказание и бой. Ако придобивашъ знание отъ слугитѣ, ще бждешъ битъ — тамъ действува законътъ. Ако искашъ да не те биятъ, ще вървишъ край плета на градината, безъ да поглеждашъ къмъ зрѣлитѣ плодове. Позволишъ ли си да откъснешъ единъ плодъ, веднага ще те питатъ: Кой ти позволи да влизашъ въ градината? Добре е човѣкъ да не влиза безъ позволение въ чужда градина, но нѣкои хора не издържатъ предъ желанието да си откъснатъ единъ плодъ. Тѣ знаятъ, че после ще има бой, ритане, но, въпрѣки това, не могатъ да се противопоставятъ на желанието си. Колко пияници сж бити отъ кръчмаритѣ, но пакъ ги посещаватъ. Като мине 12 часа следъ полунощъ, кръчмарътъ ги бие, блъска, да напуснатъ кръчмата, но тѣ не искатъ. Следователно, когато се оплаквате, че сте бити, ще знаете, че или сте били въ положението на детето, което влиза въ чуждата градина безъ позволение да си вземе единъ плодъ, или сте въ положението на пияницата, когото кръчмарътъ бие, да излѣзе отъ кръчмата. Всѣки извинява детето, казва, че е малко, не познава закона. Какво ще кажете за възрастния, който познава закона и, въпрѣки това, отива въ кръчмата да пие и не мисли, че трѣбва да се върне вкъщи?

Учете се отъ всичко, което става въ живота. Има примѣри, които включватъ въ себе си житейска мъдростъ. Тѣ сж символи, отъ които хората трѣбва да се поучаватъ. Единъ

турски бей посетилъ единъ български чорбаджия, съ когото разговаряли по разни въпроси. Беятъ видѣлъ на стената три икони — св. Богородица, св. Георги на конь и св. Никола съ дълга, бѣла брада, като старецъ. Предъ иконитѣ висѣли три кандила, които постоянно горѣли. Беятъ запиталъ чорбаджията: Защо горятъ тия кандила? Защо ти сж тия икони? Чорбаджията отговорилъ: Откакъ имамъ тия икони, никакво нещастие не се е случило въ дома ми. — Щомъ е така, и азъ ще си купя такива икони, ще запаля по едно кандило предъ тѣхъ, да се пазя отъ кражби. Слугитѣ ми постоянно ме крадять. Като се върналъ вкъщи, първата работа на бея била да си купи тритѣ икони и кандила. Следъ това изпждилъ слугитѣ си. Съседитѣ, като научили, че беятъ нѣма слуги, влѣзли една вечеръ въ дома му и го обрали. Беятъ останалъ крайно изнедаданъ отъ кражбата. Влѣзълъ въ стаята, дето били иконитѣ, и започналъ да се разговаря съ тѣхъ. Погледналъ къмъ иконата на св. Богородица и казалъ: Тебе те оправдавамъ. Ти си майка, имашъ малко дете, не можешъ да се занимавашъ съ моитѣ работи. После се спрѣлъ предъ св. Георги и му казалъ: И тебе оправдавамъ. Ти си младъ, имашъ конь, трѣбва да го ездещъ, не можешъ да пазишъ кжщата ми. Най-после се спрѣлъ предъ св. Никола и строго му казалъ: Ти нѣмашъ дете, нѣмашъ конь, не си младъ, трѣбваше да ме пазишъ отъ крадци. За наказание обърналъ иконата съ главата

надолу. Случило се, че съседитѣ се разкаjali за постѣпката си и върнали краденитѣ вещи.

Какво представятъ тия икони? Първата икона, св. Богородица, представя човѣшкото сърдце, което не може да се държи отговорно за постѣпкитѣ си. Втората икона, св. Георги, представя човѣшкия умъ, който сѣщо не е отговоренъ за постѣпкитѣ си. Иконата на св. Никола, бѣлобрадиятъ старецъ, е човѣшката воля, която отговаря за всичко, което правятъ умътъ и сърдцето. Тя е длъжна да пази всичкото богатство, което човѣкъ е събиралъ отъ вѣкове. Това се иска отъ разумната воля, която учи човѣка на въздържание. Който не се въздържа, ходи по пѣтя на своята неразумна воля.

Днесъ повечето хора — млади и стари, не се въздържатъ. Какво ще кажете за тѣхъ? Тѣ сѣ баби и дѣдовци, безволни същества. Не е герой оня, който не може да се владѣе. Самообладание е нужно на човѣка. Безъ самообладание нищо не се постига. Ти не си дошълъ на земята да оправяшъ свѣта. Като живѣешъ, ще прилагашъ разумната си воля и самообладание. Рѣката трѣбва да се движи въ опредѣлени граници, между двата си брѣга. Понѣкога рѣката излиза отъ своето корито, но това е неестествено. Тя излѣзла отъ пѣтя, който природата ѝ опредѣлила. Съ какво ще се похвали неканализираната рѣка? Ще каже, че може да излиза вънъ отъ брѣговетѣ си. Това не е за похвала. — Каква ще бѣде водата

на рѣка, която постоянно излиза отъ брѣговетѣ си? — Нечиста. Тя събира нечистотиитѣ по пѣтя си и ги разнася, дето не трѣбва. Човѣкъ, който не може да се владѣе, поема нечистотии по пѣтя си и ги разнася навсѣкжде.

Законъ е: Ако искашъ да запазишъ състоянието си, трѣбва да прилагашъ самообладание. Понѣкога е достатъчно да се мръднешъ съ една десетохилядна частъ отъ милиметѣра, за да изгубишъ самообладанието си. Затова е казано: „Малкото камъче катурва колата.“ Разумниятъ върви по пѣтя си и не дава ухо нито на оня, който го ругае, нито на оня, който го хвали. Той знае, че и двамата грѣшатъ. И ако рече да се спре и обяснява съ тѣхъ, и той грѣши. Той губи най-много. Речешъ ли да се обяснявашъ съ оня, който те кори, ще знаешъ, че ако му кажешъ една лоша дума, той ще ти каже две. Какво ще спечелите отъ това?

Помнете: Неуспѣхътъ въ живота ви се дължи на това, че се занимавате съ обикновени работи. Откажете се отъ обикновеното въ живота, то е причина да останете назадъ въ развитието си. Много работи ви предстоятъ да учите — не сте изпълнили програмата, която ви е дадена. Учене е нужно. Вие мислите, че и съ малко знание ще минете. Не е така. Комисията, която ви изпитва, е крайно взискателна. Тя ще провѣри знанието ви и ще ви пипне тамъ, дето най-малко знаете. Ще ви подложатъ на такъвъ изпитъ, какъвто не сте предполагали.

ли. Като видятъ, че знаете, ще ви пуснатъ въ по-горенъ класъ. Ако не знаете, ще ви оставятъ да повтаряте класа. Това се отнася до всички. Строга, но крайно справедлива е тая комисия. Като ви изпитатъ, сами ще видите, че не сте толкова добри, колкото трѣбва да бждете; не сте толкова справедливи, милостиви, търпеливи, колкото трѣбва да бждете. Още много ви липсва, докато станете истински ученици. Ще кажете, че правите усилия. — Разумни усилия сж нуждни. За да придобиете търпение, милосърдие, трѣбва да спазвате известни закони. Само разумниятъ може да бжде търпеливъ. Ако е разуменъ, и слабиятъ може да бжде търпеливъ.

Търпението е качество на разумния, на вътрешно богатия, на оня, който е придобилъ самообладание. Стариятъ, немощниятъ, бедниятъ, който постоянно се оплаква отъ положението си, не може да бжде търпеливъ. Нѣкой казва, че търпи по неволя, и мисли, че е търпеливъ. Неволята не е търпение. Казвашъ: Не мога да търпя повече. — Беденъ си. — Това не мога да направя. — Слабъ си. — Не е време за работа, условията сж лоши. — Ленивъ си. — Това е задача, която не може да се реши сега. — Това показва, че обичашъ охолния животъ. Трудолюбивиятъ веднага решава задачата си. Всички го обичатъ и му помагатъ, безразлично, дали е младъ, или старъ, мома или момъкъ.

Кое е отличителното качество на младия, и кое на стария? Ако въ дома си имашъ старъ,

немоощенъ човѣкъ и отидешъ на нивата да работишъ, той ще те чака да се върнешъ, ти да му помогнешъ. Ако имашъ млада дъщеря, като се върнешъ отъ нивата, ще заваришъ всичко готово: кжщата изчистена и наредена, дрехитѣ изпрани, хлѣбътъ опеченъ, яденето готово. Ти ще се измиешъ, ще благодаришъ на Бога за всичко, което ти е далъ. Ще благодаришъ, че имашъ млада, работна дъщеря и ще седнешъ предъ трапезата съ благодарностъ и доволство. Младиятъ е готовъ да помага на всички. Стариятъ очаква помощъ отъ другитѣ.

Кое е отличителното качество на ученика? — Ученикътъ е всѣкога младъ и готовъ да помага на по-слабитѣ. Каже ли нѣкой, че е ученикъ, а очаква да му помагатъ, той е на кривъ пжтъ. Каже ли, че учителътъ ще му помага, той е правъ дотолкова, доколкото разчита на свѣтлината на учителя си. Ако и вие очаквате, азъ да ви уча наготово, лъжете се. Азъ ще ви свѣтя, а вие ще учите. И азъ съмъ училъ така. Очаквате ли всичко наготово, ще оставя други да ви учатъ — слугитѣ на градинаря. Тѣ учатъ съ плесници. Ще ви ударятъ една-две плесници и насила ще ви заставятъ да учите. Понѣкога и ученицитѣ се биятъ помежду си. Казвамъ: Биятъ се и се каратъ слугитѣ. Господаритѣ никога не се биятъ. Който иска да не го биятъ, трѣбва да изпълнява закона на послушанието. Като мине край чужда градина, да не влиза вътре безъ позволение. Каже ли нѣкой, че е прекаралъ добъръ животъ,

това показва, че е билъ послушенъ. Той е миналъ край нѣкоя чужда градина, господарьтъ на градината го извикалъ, и самъ напълнилъ джобовѣтъ му съ сладки плодове. Добриятъ и лошиятъ животъ сж временни положения. Ти се оплаквашъ отъ лошия си животъ и казвашъ, че хората те мразятъ. Не те мразятъ хората, но ти си влѣзълъ въ чужда градина безъ позволение, и слугата ти ударилъ една плесница. Влѣзъ въ градината, когато е тамъ господарьтъ. Той ще напълни джобовѣтъ ти съ сладки, зрѣли плодове. Това сж благоприятнитъ условия на живота.

Нѣкои слушатъ, какво говоря, но не ме разбиратъ и казватъ: Не вижда ли Учительтъ доброто, което носимъ въ себе си? — Това не е важно за мене. Доброто въ васъ е вашето минало. Вие сте го изработили вече. Важно е днесъ да вървите стѣпка по стѣпка следъ мене, да увеличите капитала на сегашния си животъ. Не следвате ли тоя пѣтъ, азъ ще си вървя самъ, а вие ще останете на мѣстото си да се оплаквате, че ви укоряватъ, или да се радвате, че ви хвалятъ. Мене не ме интересуватъ нито укоритѣ, нито похвалитѣ, които се сипятъ върху васъ. Не се интересувамъ отъ лошото и отъ доброто, което се говори за мене. Който говори добро или лошо за мене, това си остава за негова смѣтка. Въ края на краищата, и въ двата случая азъ придобивамъ нѣщо ценно — и отъ двамата се уча. Азъ влизамъ въ положението и на двамата и ги разбирамъ. Азъ зная,

защо единиятъ кори, а другиятъ хвали. Ще кажете, че е добре да бжде човѣкъ учителъ, да знае всичко. Добре е за оня, който не знае, каква отговорностъ носи учителътъ. Добре е да бждешъ и майка, но тя знае, какъ е станала майка.

Единъ свещеникъ разправяше една своя опитностъ. Въ една отъ стаитѣ на неговата кжща живѣела една жена. Дошълъ деня жената да ражда. Случило се, че свещеникътъ билъ у дома си и трѣбвало да преживѣе мъжитѣ и страданията на раждането. Жената се мъчила цѣли три деня. Презъ това време свещеникътъ не могълъ спокойно да си върши работата. Излизалъ отъ стаята си, връщалъ се, но все не билъ спокоенъ. На третия день, когато жената родила, и той се освободилъ. Отишълъ на църква и отправилъ къмъ Бога дълбока, благодарствена молитва, че се освободилъ отъ мъжитѣ и страданията, които преживѣлъ заедно съ родилката.

И тъй, докато човѣкъ ражда, непременно ще мине презъ мъчнотии и страдания. Когато нѣкой пита, защо идатъ страданията, казвамъ: Страданията идатъ, за да роди човѣкъ нѣщо. Казано е: „Жена, докато ражда, на мъки е.“ — Кое се мъчи въ човѣка? — Висшето, благородното. Щомъ роди нѣщо, животътъ на човѣка се осмисля. Мнозина гледатъ на страданията като на нѣщо ненуждно. Не е така. Страданието е необходимъ процесъ. Ще страдашъ, докато се пробуди въ тебе висшето съ-

знание, т. е. Божественото начало. Цѣлата природа минава презъ страдания. Тѣй щото, не питайте, защо сж страданията, но работете съзнателно върху себе си, да се осмислятъ. Веднѣжъ страданията осмислени, въпроситѣ на живота лесно се разрешаватъ. Само така човѣкъ ще се подмлади и обнови, а следъ това ще възкрѣсне.

Религиознитѣ очакватъ възкресението следъ смъртта.—Кой възкрѣсва?—Добритѣ, способнитѣ ученици, които сж завършили успѣшно училището. Тѣ сж издържали изпититѣ си и сж получили дипломъ за завършено образование. Обаче, ония, които не учатъ, пропадатъ на изпититѣ. Божествената школа е снизходителна къмъ тѣхъ. Тя имъ дава възможность да се явяватъ по нѣколко пѣти на изпитъ, но безъ знание не ги допуска. Тя не прави никакви отстъпки. Въ тоя смисълъ, възкресението е естественъ процесъ за придобиване знания и освобождаване отъ ограниченията. Щомъ завърши съ успѣхъ програмата на земното училище, човѣкъ възкрѣсва и влиза въ новия животъ. Който познава Божественитѣ закони и ги прилага, той минава презъ възкресението. Ако не познава тия закони, той е далечъ отъ възкресението. Каквито обидни думи да кажете на възкрѣсналия, той не се смущава. Той казва: Едно време бѣхъ и конь, и магаре, и лошъ човѣкъ, но минахъ и заминахъ презъ това. Сега съмъ свободенъ, възкрѣсналъ човѣкъ.

Сегашнитѣ хора лесно се обиждатъ. Достатъчно е да кажешъ на нѣкого, че е магаре, за да се разсърди. Магарето е умно животно. То пие само чиста, бистра вода. Ще мине презъ много изворчета, но ще избере най-чистото и оттамъ ще пие. Ще кажете, че магарето реве. Кой не реве днесъ? Разсждавайте философски и ще видите, че всѣко животно крие въ себе си нѣщо добро. Казвате, че змията е ехидна, хапе и внася отрова въ човѣка. Отъ ваше гледище, змията е опасна, но отъ нейно гледище, не е така. Отровата е нейна защита. Тя хапе само оня, който я настѣпва. Безъ причина тя никого не напада. Като знаете това, ще се пазите отъ змията. Въ Индия има змии, които ядатъ мишки. Ако такава змия влѣзе въ единъ домъ, тя изяджа всичкитѣ мишки и напуща дома. Тая змия е на мѣстото си.

Казвамъ: Не е страшна змията. Страшно е, да не се върне човѣкъ къмъ стария животъ, животътъ на първия черенъ адептъ, който се яви предъ Ева въ видъ на змия. Това е стариятъ човѣкъ безъ крака, който много обещава, а нищо не изпълнява. Ако накарате тоя човѣкъ да ви послужи нѣщо, той ще каже: Не е време сега за тая работа. Той има само една задача: да изпитва хората, да види, колко сж послушни и вѣрни на Господа. Тоя адептъ имъ обещава голѣми придобивки: знание, слава, богатство. Той имъ описва такъвъ свѣтъ, какъвто никой не може да имъ даде. Само едно нѣщо иска отъ тѣхъ: да ядатъ отъ за-

бравения плодъ. И Ева излѣзе много лековѣрна. Тя повѣрва на обещанията му, яде отъ тоя плодъ, даде и на Адама. Въ края на краищата, и двамата видѣха, че сж излѣгани. Много гадатели има въ свѣта, но малцина казватъ истината. Трѣбва да се каже истината на човѣка, но само оня може да я каже, който е свързанъ съ Бога.

Преди 20 години дойде при мене единъ познатъ, помоли ме да му кажа, може ли да стане музикантъ. Той обичалъ музиката, искалъ да я изучава, да стане музикантъ. Понеже искаше да му кажа истината, трѣбваше да му говоря открито. Казахъ му: Отъ тебе може да стане всичко, каквото пожелаешъ, но въ никой случай музикантъ. Ти можешъ да станешъ търговецъ, учителъ, свещеникъ, но не и музикантъ. Ако ме послушашъ, ще живѣешъ добре. Иначе, ще прахосашъ паритѣ си и ще загубишъ времето си. Той ме послуша и се нареди добре въ живота. Попитахъ го, отколко време е влѣзла въ ума му идеята да изучава музика. Той ми каза, че преди три години слушалъ единъ оркестъръ и оттогава се явило у него желание да стане музикантъ. Музикантътъ се ражда музикантъ. Той трѣбва да е роденъ съ желанието да бжде музикантъ, да е роденъ отъ музикални родители, да живѣе въ музикална сръда. Тоя човѣкъ, обаче, нѣмаше музикаленъ тактъ въ себе си. Музикалното чувство въ него не бѣше развито. За да стане музикантъ, той трѣбва да

работи поне два живота усилено въ областъта на музиката.

Като работи върху себе си, човѣкъ трѣбва да знае, какво може да придобие въ даденъ моментъ. Първото нѣщо, което се иска отъ човѣка, е да учи. Въ тоя смисълъ, всѣки може да стане ученикъ. Като учи, той ще се ползува отъ сръдствата, които природата му предлага. Ще се ползувашъ отъ музиката като сръдство за твоето развитие. Голѣми богатства се криятъ въ природата. Човѣкъ може да се ползува отъ тия богатства дотолкова, доколкото сж неговитѣ способности. Напримѣръ, нѣкой не знае, какъ да посрещне единъ гостъ. Изкуство е да умѣешъ да посрещнешъ човѣка, да знаешъ, какво да го запиташъ и какво да му кажешъ.

Единъ българинъ, чорбаджия, разправяше, какъ майка му, която била гъркиня, посрещнала единъ виденъ гостъ българинъ. Баща му казалъ на жена си, какъ трѣбва да посрещне госта, съ какви думи да го приветствува. Той ѝ казалъ да посрещне госта съ думитѣ: Приятно ни е, че ви виждаме между насъ. Понеже не знаела български езикъ, тя повторила тия думи нѣколко пѣти, да ги научи добре. Дошълъ гостътъ и, вмѣсто да каже, че ѝ е приятно, тя казала обратно: Неприятно ни е, че ви виждаме между насъ. Така постѣпватъ много хора. Вмѣсто да кажатъ една добра дума, или да отправятъ добро чувство къмъ своя ближень, тѣ го приематъ съ свито, стегнато сърдце. Напримѣръ, не си разположенъ. Дойде нѣкой въ дома

ти, и ти се стегнешъ. Той чувствува, че не е дошълъ навреме и започва да се притѣснява. Външно го посрѣщашъ съ „добре дошълъ“, но вътрешно си казвашъ: Сегга ли намѣри да дойдешъ? Казвате: Добра обхода е нужна между хората. Истинска обхода е тая, да посрещнешъ човѣка добре и когато не си разположенъ. Виновенъ ли е той, че е дошълъ не на време, когато не си разположенъ? Дали си разположенъ, или неразположенъ, ти трѣбва да имашъ самообладание, да се владѣешъ.

Представете си, че Господъ ви повика на работа. Трѣбва ли да се съобразявате съ разположението си? Ще кажете, че не е време за работа, не сте разположени. Помнете: Богъ говори единъ пжтъ. Той ще ви нашепне отвѣнъ, или отвжтре, и вие трѣбва веднага да се отзовете. Каже ли ви веднѣжъ нѣщо, Той повече не повтаря. Чуващъ, че отвжтре ти се казва да напуснешъ мъжа си. Ти чувашъ гласа, но започвашъ да разсждавашъ: Възможно ли е да напусна мъжа си? Имамъ деца, имамъ задължения къмъ дома си, не мога да послушамъ тоя гласъ. Обаче, гласътъ не се обажда повече. Ти си доволна, че не си послушала. Трѣбва да знаете, че Богъ изисква отъ човѣка нѣща, които сж възможни. Да иска отъ жената да напусне мъжа си, това е задача, която тя трѣбва да реши правилно. Въ напуцането се крие нѣщо, което жената не разбира и се противопоставя. Обаче, като дойде смъртта, иска, не иска, жената напуска мъжа си. Тя плаче, прощава се съ него; и той плаче, иска да я за-

държи, но не може. Какво ще правятъ? Най-после тя ще го убеди, че трѣбва да го напусне. Тя му казва: Остани ти да живѣешъ, както намѣришъ за добре. Бжди свободенъ, радвай се на живота. Азъ, като се наредя горе, ще ти пиша. Казвамъ: Всички хора не се раздѣлятъ така. Нѣкоя жена затвори устата си, млъкне, не проговаря дума и така си заминава. Когато обича жена си, мъжътъ ѝ остава вѣренъ. Той продължава да живѣе за нея и, каквото прави, всичко става въ нейно име. Жената живѣе вече въ мъжа си. Това означаватъ думитъ „напусни мъжа си.“ Мъжътъ остава на земята, да работи за човѣчеството. Ако жената напусне мъжа си, отиде на другия свѣтъ и оттамъ роптае и изказва недоволството си отъ него, тя не го е напуснала, както трѣбва. Ако и мъжътъ напусне така жена си, и той не е решилъ задачата си правилно. Това е търкане, което води къмъ изтриване. То не носи нищо добро.

Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да разбере добре смисъла на живота и да не се оплаква отъ страданията си. Да се оплаквашъ, да изказвашъ недоволството си отъ Господа, това е търкане, което изхабява човѣшката душа. Презъ каквито изпити, мъчнотии и страдания да минавашъ, ти трѣбва да запазишъ въ душата си едно свещено чувство къмъ Бога и да си кажешъ: Хиляди промѣни могатъ да станатъ въ мене и около мене, но въ отношенията на Бога къмъ моята душа не може да има никаква промѣна. Богъ е неизмѣненъ. Така

трѣбва да мисли всѣки човѣкъ, който има вѣра, упование и любовъ къмъ Бога. Ще дойде день, когато смъртъта ще похлопа на твоята врата и ще каже: Напусни свѣта на илюзиитѣ, на страданията. Тогава ще чуешъ тихия гласъ на Христа: „Ела въ реалния свѣтъ, между сжщества, които те обичатъ и разбиратъ.“ — Има ли прераждане? — Има прераждане, но то се осмисля, само когато дойдешъ при по-добри условия, между хора, съ които се разбирашъ. Ако въ тоя животъ не изработишъ по-добри условия за бждеция, прераждането нѣма смисълъ. При всѣко прераждане условията трѣбва да се подобряватъ.

Единъ познатъ ми разправяше своята опитностъ, какъ се отказалъ отъ пиянството. Цѣли 20 години той пиелъ. Другаритѣ му сжщо били пияници. Всѣка вечеръ се събирали заедно и пиели. Единъ день той отворилъ Евангелието, да види, какво се крие въ него, и се увлѣкълъ, започналъ редовно да чете. Подъ влияние на Евангелието, той се измѣнилъ и се отказалъ отъ пиянството. Единъ день той срещналъ другаритѣ си и се сбoguвалъ съ тѣхъ. — Кжде отиващъ? — го запитали тѣ? — Отсега нататѣкъ нѣма вече да пия. — Защо? — Не мога да ви кажа мищо. Досега пиехъ, но решихъ вече да не пия. Другаритѣ му съжалявали, че губятъ такъвъ добъръ приятель, но той билъ доволенъ. Казвамъ: Тоя човѣкъ се преродилъ, т. е. влѣзълъ въ нови, по-добри условия на живота.

Какъ ще покаже човѣкъ любовта си къмъ Бога, ако не е готовъ да се откаже отъ една своя слабостъ? Богъ не се нуждае отъ нашата любовъ, но, като Го любимъ, ние се повдигаме. Достатъчно е да мислимъ за Бога, за да се повдигнемъ. Въ това се крие силата на нашата душа. Да любишъ Бога, това значи, да придобиешъ истинското знание, къмъ което душата ти се стреми. Богатиятъ, който дойде при Христа да иска вѣченъ животъ, знаеше, какво означава тоя животъ. Да придобиешъ вѣченъ животъ, това подразбира да носишъ благословение въ всѣки домъ. Ако влѣзешъ въ единъ домъ, въ който има умрѣлъ, да го възкресишъ. Ако влѣзешъ въ дома на търговецъ, който е предъ фалитъ, да се справишъ съ кредиторитѣ му и отново да го кредитирашъ. Това значи, да носишъ радостъ и веселие въ всѣки домъ. Велико изкуство е това, всѣки може да го придобие. — Какъ ще го придобиемъ? — Чрезъ своя умъ, чрезъ своето сърдце и чрезъ своята воля. Сегашниятъ животъ, презъ който минавате, е резултатъ на вашитѣ мисли отъ миналото. Каквото сте мислили въ миналото, днесъ се реализира. Каквото мислите днесъ, ще се реализира въ бждеще. Като знаете това, дръжте въ ума си свѣтли мисли, въ сърдцето си — възвишени чувства и въ волята си — благородни постѣпки. Само така ще се оправи свѣтътъ. Ще кажете, че това не се постига въ единъ животъ. — Всичко, което човѣкъ желае, може да го постигне — зависи отъ интензивността,

съ която се движатъ неговитѣ мисли и чувства. Това, което малкиятъ чукъ не може да направи, голѣмиятъ ще го направи. Това, което слабата воля, слабото сърдце и слабиятъ умъ не могатъ да постигнатъ, силната воля, силното сърдце и силниятъ умъ ще го постигнатъ. Човѣкъ трѣбва да има силна воля въ доброто, силенъ умъ въ доброто и силно сърдце въ доброто. Умниятъ върви по закона на любовта, а глупавиятъ се натѣква на плесницата на слугата. Умниятъ влиза въ градината, когато е господарьтъ, който му казва: Откъсни си, колкото плодове искашъ. Всичко е на твое разположение.

Сега, като ви говоря така, азъ имамъ желание да ви заведе въ Божествения свѣтъ, при Господаря, а не при слугитѣ. Вашитѣ мъчнотии и страдания се дължатъ на факта, че срѣщате слугитѣ, а не Господаря. За да влѣзете въ Божествения свѣтъ, вие трѣбва да бждете готови да обичате всички хора. За одного вие казвате: Не обичамъ тоя човѣкъ. За другъ казвате: Обичамъ тоя човѣкъ. Въ всѣки човѣкъ има една добра чѣрта, т. е. скрито богатство, което трѣбва да намѣрите. Отворете затворената каса и ще намѣрите това богатство. Ако можете да направите това, невидимиятъ свѣтъ ще ви похвали. И самиятъ човѣкъ ще ви обикне, ще гледа на васъ като на светия. Да проникнешъ въ душата на човѣка, това значи, да влѣзешъ въ широкия Божественъ свѣтъ, да се преобразишъ.

Сегашнитѣ хора си служатъ повече съ тояга. Време е вече тоягата да се превърне въ рало, да изоре земята. Следъ това житото ще се посади. Най-после и Богъ ще вземе участие съ влагата, свѣтлината и топлината. Каквото става съ житото, сжщото става и съ човѣка. За да расте правилно и да се развиватъ въ него възвишени и благородни чувства, не е нужна тояга, нито ритане и роптание. Отрицателнитѣ чувства — роптание, съмнение, завистъ, омраза сж тояга въ човѣшката ржка. Тѣ сж на мѣстото си, докато житото е на класа. Съберешъ ли житото въ хамбара, тоягата, т. е. законътъ, остава настрана. Посадишъ ли житото въ земята, ще приложишъ любовта. Съ други думи казано: Започне ли доброто да расте въ тебе, ще приложишъ любовта. Помнете: Тоягата само очуква житото, тя не може да го посади и възрасти. Тоягата е насилието въ живота. Чрезъ насилие човѣкъ не се повдига. Само любовта е въ сила да повдигне човѣшката душа. Тя е сила, която работи въ човѣка отвжтре навънъ и възраства ума и сърдцето му. Следователно, ако сте овършали житото, турете тоягата си настрана. Посадете го въ земята и приложете любовта, за да може то свободно да расте, цвѣти и врѣзва. Безъ любовъ никаква хармония не сжществува. Хармонията не се постига по механиченъ начинъ. Тя има отношение къмъ любовта.

Въ заключение, мнозина ще ме запитатъ: По кой методъ да живѣемъ — по метода на

укоряването, или по метода на хваленето? — Нито по единия, нито по другия. Живѣйте по метода на любовта, която води къмъ върха. — Можемъ ли да стигнемъ върха? — Вървете нагоре и не се съмнявайте. Не се обезсърдявайте. Вървете нагоре къмъ любовта, която още не сте опитали и познали. Любовъ, въ която човѣкъ не може да забрави себе си, не е любовъ. Да забравишъ себе си, това значи, да се свържешъ съ Бога, съ всички хора, съ всички живи същества. Тогава радоститѣ и страданията на хората сж твои радости и страдания. Да забравишъ себе си, това значи, да заемешъ последно мѣсто въ живота.

Тая сутринъ ви говорихъ повече, за да ви оставя на свѣтло. Вънъ е вече свѣтло, но и салонътъ е освѣтенъ. Добре е да бжде свѣтло и отвънъ, и отвътре, да разбирате по-добре. Това е все едно, женениятъ мжжъ да срещне жена, по-красива отъ неговата. Трѣбва ли да се съблазни отъ нея? Той не трѣбва да се съблазнява, но да благодари на Бога, че е внесълъ красотата въ свѣта, да повдига хората. Ако срещне грозна жена, пакъ трѣбва да благодари. Тя го навежда на мисълта за противоречията въ живота. Тѣ съществуватъ, защото човѣкъ живѣе и въ тъмнина, и въ свѣтлина. Щомъ излѣзе отъ тъмнината, противоречията изчезватъ. Следователно, срещнешъ ли човѣкъ въ тъмнина, той ще изглежда грозенъ. Видишъ ли сжщия човѣкъ на свѣтло, той ще бжде красивъ. Една жена, или единъ мжжъ сж

грозни, защото ги срѣщашъ на тъмно. Срещнешъ ли ги на свѣтло, и двамата сж красиви. Казвате за нѣкое дете, че е палаво. Вечеръ сте го срещнали, затова е палаво. Презъ деня то е кротко, добро. Гледайте на живота и на хората по новъ начинъ, да станете зидари на новото. — Какво мога да направя азъ? — Не питай, какво можешъ да направишъ; питай, какво може да направи Божественото въ тебе. — Защо съмъ дошълъ на земята? — И за това не питай. Живѣй, работи, мисли право и ще разберешъ, каква е твоята мисия на земята. Докато прилагашъ закона, ще бждешъ далечъ отъ мисията си. Щомъ приложишъ любовта, ще разберешъ смисъла на живота и ще изпълнишъ мисията си.

И тъй, тури тоягата въ жгъла на стаята си и напиши върху нея: Отъ днесъ те пенсионирамъ. Досега съмъ те слушалъ, но ми нахъ гоѣми мжчнотии. Отварямъ новъ листъ на моята книга и започвамъ съ любовта. Благодаря на ржцетѣ, които Богъ ми е далъ, и ги прилагамъ въ действие. Ще работя безъ тояга. Благословени сж ржцетѣ, които не се нуждаятъ отъ тояга.

Само Божиата Любовь носи пълния животъ.

✱

1. Лекция отъ Учителя, държана на
13 януарий, 1932 г. София.—Изгрѣвъ.

Раждане и растене

Размишление.

Човѣкъ минава презъ две състояния въ живота: пасивность — когато седи и очаква нѣщата да станатъ сами по себе си, и активность — когато работи, движи се и разчита на себе си, на своя трудъ и на своята дейность. Като свърши работата си, човѣкъ очаква да му платятъ, но случва се и нищо да не получи. Съ кое отъ двете състояния човѣкъ започва живота си? Детето е малко, разчита на майка си. Тя го носи, кже, храни — то е пасивно, всичко очаква наготово. Детското разбиране е едно, а разбирането на голѣмия човѣкъ е друго. За възрастния се казва, че е израсналъ. Съ какво се отличава растенето? — Съ движение. Седите на единъ столъ и размишлявате спокойно. Привидно въ васъ не се забелязва никакво движение. Дойде нѣкой и ви бодне съ игла по ржката. Вие веднага трепвате, вдигате ржката си. Дойде втори пжтъ, пакъ ви бодне. Дойде трети, четвърти пжтъ, бодне ви съ иглата по ржката, по крака. Вие скачате, започвате да се движите, изгубвате разположението си. Защо губите разположението си? — Боднали сж ви по кожата нѣколко пжти. Причината е външна,

материална. Обаче, вие може да изгубите разположението си и безъ да ви боднатъ съ игла. Напримѣръ, срѣщате вашъ познатъ, който не ви поздравява. Срѣщате го втори, трети пѣтъ, пакъ не ви поздравява. Вие губите разположението си, обиждате се. И въ първия, и въ втория случай, вие се раздвижвате. Това движение създава условия за растене. Външно тия нѣща сж прости, но ставатъ причина да изгуби човѣкъ настроението си. Вие гледате на тѣхъ като на нереални нѣща.

Въ какво се състои реалността на живота? — Въ познаването на Бога? — Познаването на Бога внася миръ въ човѣшката душа. — Какъ ще дойде тоя миръ? — Ще кажете, че познаването на Бога прави хората здрави, любещи, внася въ тѣхъ стремежъ къмъ учене. Като свършишъ училището, търсишъ мѣсто да приложишъ знанието си. Ако не намѣришъ такова мѣсто, ставашъ недоволенъ, неспокоенъ. Молишъ се на Бога и очаквашъ отговоръ. Ако не получишъ отговоръ, пакъ си недоволенъ. И светия да си, пакъ можешъ да бѣдешъ недоволенъ. Свѣтишъ известно време, но никой не те търси, никой не се ползува отъ свѣтлината ти — ставашъ недоволенъ. Очаквашъ да ти се разкрие нѣкаква тайна, но не ти се открива — недоволенъ си. Младъ си, мечаетъ за голѣми постижения, но не успѣвашъ — недоволенъ си. Остарявашъ, губишъ, силитѣ си — недоволенъ си. Питашъ се, какъ стана остаряването, но самъ не можешъ да си отговоришъ. Старостта иде

незабелязано, както колата, която се употребява дълго време. Въ първо време колата е нова, здрава, но като се употребява известно време, тя остарява, започва да хлопа. За да ти служи по-нататък, трѣбва да я поправишъ.

Като ученици, вие трѣбва да правите преводи, да съпоставяте нѣщата, да правите аналогии. Така ще разширите разбиранията си. Какъвъ преводъ ще направите на любовта къмъ Бога? Да проявишъ любовъ къмъ Бога, нужно е да се разширятъ чувствата ти. — Какъ ще се разширятъ? — Като се натъкнешъ на нѣщо, което може да те засегне. Напримѣръ, ти си банкеръ, старъ, 80 годишенъ човѣкъ, съ голѣма опитностъ. Дохожда при тебе единъ познатъ да иска 20 хиляди лева на заемъ. При какви условия ще му дадешъ тия пари? Съ други думи казано: При какви условия ще се прояви въ тебе любовта къмъ Бога? Ако банкерътъ е религиозенъ човѣкъ, просителътъ трѣбва да си каже истината, може, или не може да върне исканата сума, 20 хиляди лева. Ако не може, ще си поговори съ него за другия свѣтъ, като каже, че тамъ ще му върнатъ сумата. Това значи, тамъ ще получи благословението си. Ако не е религиозенъ и не върва въ другия свѣтъ, банкерътъ ще остане твърдъ къмъ молбата на своя познатъ и нѣма да му услужи. Това показва, че просителътъ не е могълъ да събуди въ него любовъ къмъ Бога. И да заложи нѣщо, той пакъ нѣма да се съгласи да му даде пари

на заемъ. Не е лесно да събудишъ въ човѣка любовъ къмъ Бога.

Какъвъ преводъ ще направите на гнѣва? На какво ще го уподобите? — Гнѣвътъ е огънь, който постепенно се разпалва. Ако дървата сж сухи и течението на въздуха силно, огъньтъ ще гори добре. Ако дървата сж мокри и течението на въздуха слабо, огъньтъ ще бжде слабъ. Нѣкой запали огъня, затвори печката и излиза навънъ. Като се върне вжщи, вижда, че огъньтъ изгасналъ. Той затворилъ печката преждевременно; трѣбвало огъньтъ да се разгори повече и тогава да се затваря. Като знаете условията за горението, прилагайте ги навреме, за да не се разпали огъньтъ неочаквано и да причини нещастия. Добре ще бжде, ако има нѣкой при васъ, който може да намали силата на вашия огънь. Ако нѣма такъвъ човѣкъ, нещастieto е неизбежно. Едно дете си откъсва плодъ отъ една чужда градина. Градинарътъ хваща детето и, или ще го набие, или ще му се скара и ще го изгони отъ градината. Той ще го набие, защото нѣма човѣкъ около него, който да намали силата на гнѣва му. Ако му се скара само, при него е оня човѣкъ, който е въ сила да го укроти. Казвамъ: Дето съмъ азъ, тамъ гнѣвътъ на хората изчезва и се превръща въ енергия. Дето ме нѣма, тамъ хората проявяватъ гнѣва си и си пакостятъ едни на други.

Главниятъ въпросъ, върху който искахъ да говоря, е любовта къмъ Бога, но се отклонихъ. Това е все едно, да дойде гладенъ чо-

вѣкъ въ дома ти, а ти да го запитвашъ за майка му и за баща му, де е пжтувалъ баща му, какви впечатления изнсълъ отъ пжтешествието. Гладниятъ се интересува отъ хлѣба и яденето, а азъ — отъ странични въпроси. Казвамъ: Дай на гладния да се нахрани, а после се разговаряй съ него.

Мнозина се запитватъ, защо трѣбва да любимъ Бога. Да любишъ Бога, това значи, да се родишъ. Който се е родилъ, само той живѣе. Следователно, ще любишъ Бога, за да живѣешъ. Да възлюбишъ Господа, това е първата заповѣдь. Втората заповѣдь е да възлюбишъ ближния си. — Защо трѣбва да любишъ ближния си? — За да растешъ. Значи, първо ще се родишъ и ще живѣешъ. Следъ това ще растешъ. Тия две заповѣди показватъ връзката, която сжществува между раждането и растенето.

„Да възлюбишъ Господа.“ Това значи, да се родишъ. Неродениятъ се намира въ неблагоприятни условия, като затворникъ. Раждането е великъ актъ, презъ който минава човѣшката душа. То носи благоприятни условия за човѣка. Всѣки човѣкъ очаква да се новороди. Христосъ казва: „Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави.“ Казано е още: „Ако не се родите изново, не можете да влѣзете въ Царството Божие.“ Нѣкои религиозни твърдятъ, че човѣкъ е роденъ отъ Бога. Възможно е това, но той още не е съзналъ своя произходъ. Значи, човѣкъ е роденъ отъ Бога, но още не е пробуденъ, поради което не може да расте и да се

развива правилно. Ако се родишъ, а не растешъ, какъвъ смисълъ има раждането? То е все едно, да ти дадатъ ядене, но да не можешъ да вкусишъ отъ него. Гледашъ яденето, намирашъ, че е хубаво нагледъ, но нѣмашъ понятие за неговия вкусъ. Следователно, родениятъ отъ Бога трѣбва да расте и да се развива правилно. Растенето е непреривенъ процесъ, който има отношение къмъ любовта. — Къмъ коя любовъ? — Къмъ ближния. Ако любовта на човѣка къмъ ближния е правилна, и растенето му ще бѣде правилно.

Дисхармонията въ човѣшкия животъ е резултатъ на неправилната любовъ на хората къмъ тѣхнитѣ ближни. Неправилната любовъ може да се уподоби на неправилното пѣене на нѣкой пѣвецъ. Той пѣе, но гласътъ му не е издържанъ: взима ту чисти, ту нечисти тонове. Публиката го слуша и дава мнението си за него. Нѣкои го харесватъ, други не го харесватъ. Едни го извиняватъ, други не го извиняватъ. Природата не извинява пѣвеца. Тя не допуска никаква погрѣшка въ пѣенето. Всѣка погрѣшка образува пропускъ, междина, която води къмъ лоши послѣствия. Ако шивачътъ пропусне нѣколко бода на дрехата, следъ време ще се образува дупка, и дрехата ще започне да се кжса. Не сж много два-три бода, но тѣ говорятъ за небрежността на шивача. Той не трѣбва да се извинява съ машината си, че била стара, и прескачала бодоветѣ. Шивачътъ е отговоренъ за погрѣшкитѣ, а не машината. Тя е

слуга, който се управлява отъ шивача. Когато шивачътъ грѣши, природата го наказва. Тя не се интересува отъ машината. Така и майката наказва своето любимо дете.

Какъ се обяснява факта, че майката наказва любимото си дете съ пръчицата? Кое ѝ дало поводъ да приложи пръчицата като сръдство за наказание? Кога е приложила пръчицата за пръвъ пѣтъ? Коя е била причината за това? Тя обича детето си, не може безъ него, а въпрѣки това, отвреме-навреме го бие съ пръчицата. Несъзнателно майката е почувствувала, че въ детето ѝ се крие голѣмо богатство, което може да се изкара навънъ само чрезъ пръчицата. Това е все едно, да развъртишъ крана на нѣкоя чешма. Питатъ те, защо развърташъ тоя кранъ. Много естествено, ти го развърташъ, за да пусне чешмата вода. За чешмата водата е голѣмо богатство, което трѣбва да се извади навънъ. Ако не си жаденъ, чешмата ще бѣде затворена. Щомъ ожаднѣешъ, отваряшъ крана, водата започва да тече и, освенъ тебе, и други се ползватъ отъ нейната вода. Следователно, както жадниятъ взима нѣщо отъ чешмата, така и майката взима нѣщо отъ детето, когато го удари нѣколко пѣти съ пръчицата. Когато брулятъ орѣхи, пакъ взиматъ нѣщо. Можешъ ли отъ сухо дърво да получишъ нѣщо? Плодъ не можешъ да получишъ, но ако вземешъ брадвата и го настѣчешъ, все ще получишъ нѣщо — ще си приготвишъ дърва за горене. Ето защо, каквото и

да прави човѣкъ, все има нѣкакъвъ скритъ импулъсъ, който го подтиква да се проявява. Той трѣбва да познава своитѣ импулси или стремежи, които го подтикватъ къмъ нѣщо.

Тема за следния пѣтъ: „Главниятъ стремежъ на човѣка.“

И тъй, помнете: Чрезъ любовта си къмъ Бога човѣкъ се ражда, а чрезъ любовта си къмъ ближния той расте. Това сѣ два главни фактора за развитието на човѣшката душа. Ако не се родишъ и не растешъ, не можешъ да се проявишъ. Това е все едно да ходишъ голъ. Ще кажете, че човѣкъ може да ходи голъ. Лѣтно време може, но какво ще прави зимно време, при голѣмитѣ студове, когато дърво и камѣкъ се пукатъ отъ мразъ. Преди грѣхопадането, първиятъ човѣкъ е билъ голъ. Следъ грѣхопадането той се облѣче, и съ това се създаде модата. Така той напусна рая и отиде въ странство да се учи. Първата дреха на човѣка е била отъ кожа; тя е дрехата на грѣха. После, като отишълъ въ странство, той създаде модата. Както има дреха на грѣшния човѣкъ, така има дреха и на светията. Каква е неговата дреха, вие сами ще отговорите. Всички нѣща, всички прояви на хората се различаватъ. Ако ти говори човѣкъ, който те обича, ще ти говори по единъ начинъ; когато не те обича, той ще ти говори по другъ начинъ. Лесно се говори, когато хората не се обичатъ. Казватъ: Да бждемъ хладнокръвни. — Щомъ сте истиналцъ, щомъ краката и рѣцетѣ

ви сж измръзнали, разбира се, че ще бждете хладнокръвни. Нѣкой казва: Гладенъ съмъ. Другъ отговаря: Нѣма нищо, все ще се намѣри отнѣкъде малко хлѣбъ. — Оголяхъ, цѣлъ съмъ окжсанъ. — Нѣма нищо. — Страдамъ, боли ме стомахътъ. — Нѣма нищо. — Баща ми умрѣ. — Нѣма нищо. Казвамъ: Хладнокръвието тукъ не е на мѣсто. Това е незаинтересованостъ. Така не се разрешаватъ въпроситѣ. Ти трѣбва да вземешъ участие въ положението на своя братъ, или сестра, да имъ помогнешъ.

И тѣй, съ хладнокръвие не се живѣе. Ще кажете, че англичанитѣ сж хладнокръвни. Да бждемъ и ние като англичанитѣ. — И безъ това повечето отъ сегашнитѣ хора сж англичани, не влизатъ въ положението на своитѣ ближни. Да бждешъ хладнокръвенъ, безучастенъ къмъ положението на своя ближень, това не е истинската философия на живота. Другъ е въпросътъ, ако можешъ да се въздържашъ, или да приложишъ самообладание. Това се отнася до тебе, до твоя личенъ животъ. Обаче, каже ли ти нѣкой, че е гладенъ, ще потърсишъ начинъ, какъ да му помогнешъ. Ако въ дома ти дойде пжтникъ, ще помислишъ, какъ да го приемешъ.

Добра обхода се иска отъ хората. Тя не е само за моментъ. Да имашъ добра обхода къмъ хората, това значи, да знаешъ, какъ да постѣпвашъ при всички условня на живота. Представете си, че сте голѣмъ държавникъ и отивате на работа, имате нѣкакво важно заседание. Въ това време на вратата ви хлопа

беденъ пжтникъ. Вие махвате съ ржка и казвате, че сте заетъ, имате бърза, неотложна работа. Какъ ще постъпите, ако на вратата ви хлопа не тоя беденъ пжтникъ, но царътъ? Вие веднага ще му отворите, ще го поканите вежливо и ще напишете една бележка до министерския съветъ, че по особена важна причина нѣма да присжтствувате на съвета. Защо въ първия случай не можяхте да отдѣлите поне петъ минути отъ времето си, а въ втория случай се отказате даже да отидете на работа? Какви сж съображенията ви? Ще кажете, че нѣкои нѣща сж невъзможни. Прави сте, има нѣща възможни, има нѣща и невъзможни. Понѣкога, обаче, и невъзможното — грѣхътъ става за човѣка възможенъ. Азъ се питамъ, какъ е възможно, човѣкъ, роденъ отъ Богъ, създаденъ по Неговъ образъ и подобие, да престѣпва Божия законъ? Какъ се създаде тоя дисонансъ? Това е въпросъ, на който мжчно може да се отговори.

Като ученици, вие трѣбва да се стремите къмъ истинското знание, което не изчезва. Иначе, каквото знание и да придобиете, ще го изгубите. Докато сте млади, ще се ползвате отъ него. Щомъ остарѣете, ще го изгубите. Като заминете за другия свѣтъ, съвсемъ ще го изгубите. — Какво е смъртта? — Разваляне на едно съдружие. Нѣколко души се сдружаватъ да търгуватъ заедно. Като работятъ нѣколко години и спечелятъ нѣщо, раздѣлятъ печалбата помежду си и ликвидиратъ. Казватъ,

че съдружието се разтурило, а ние казваме, че председателят на съдружието заминал за оня свѣтъ. Това показва, че съдружниците свършили работата си. Всѣки взелъ своята частъ отъ печалбата и се отдѣлилъ. Има случаи, когато съдружието се разваля, съдружниците се отдѣлятъ, безъ да получатъ нѣщо. Това показва, че то е фалирало, нѣма никакви печалби.

Мнозина се запитватъ, какъ да се подмладятъ. Да се подмладишъ, това значи, да излѣзешъ стъ едно сдружение съ печалба и да вложишъ капитала си въ друго сдружение, да спечелишъ повече. Въ единъ моментъ не можешъ да се подмладишъ. Подмладяването зависи отъ твоята интензивна мисль. Колкото по-интензивна е мисльта ти, толкова по-скоро можешъ да се подмладишъ. Да се родишъ отново и да растешъ правилно, това значи подмладяване. Това значи, да имашъ правилна връзка съ възвишенитѣ същества, които постоянно те държатъ въ мисльта си и ти помагатъ. Ако се отклонишъ отъ правия пътъ, ще те изоставятъ, и ти започвашъ да остарявашъ. Следователно, не питай, защо остарявашъ, но кажи си: Азъ се отклонихъ отъ правия пътъ, и разумнитѣ същества ме изоставиха. Коя майка не остарява, когато синоветѣ и дѣщеритѣ ѝ я напуснатъ и престанатъ да се интересуватъ отъ нея? Докато я подържатъ и влизатъ въ положението ѝ, тя по-мжчно остарява.

Сегашнитѣ хора искатъ да се подмладятъ, но не знаятъ какъ. Тѣ очакватъ на другитѣ, да

умре нѣкое съдружие, да получатъ неговитѣ печалби, да се подмладятъ. Не е тоя пжтѣтъ на подмладяването. Ако искате да се подмладите, разчитайте на себе си, на своитѣ съдружници. Правили ли сте опитъ, да размишлявате поне по половинъ часъ на день върху подмладяването? Това значи, да изчистите чувствата и мислитѣ си отъ всички отрицателни прояви, отъ всичко нечисто. Освободете се отъ сѣнкитѣ въ живота. Само така ще се подмладите и обновите. Защо ще мислите, че никой не ви обича? Това е сѣнка на живота. Дръжте положителни мисли и чувства въ умоветѣ и сърдцата си, за да се подмладите по естественъ начинъ.

Казано е: „Да възлюбишъ Господа, да възлюбишъ и своя ближень.“ Само така ще разберешъ закона на новораждането и закона на растенето. Само оня може да люби, който познава законитѣ на кабалата. Любовта къмъ Бога е сила, която действува въ цѣлата приroda. Буквитѣ л, к, Б, съ които започватъ думитѣ любовъ къмъ Бога, иматъ различно значение, понеже чрезъ тѣхъ се проявяватъ различни сили. Любовта подразбира сили въ възходящо състояние. Буквата „к“ крие сили, които сж неуравновесени, затова трѣбва да се преобразятъ. Буквата „к“ трѣбва да се превърне въ животъ, въ буквата „ж“ — въ уравновесени сили. Животътъ трѣбва да расте, да се развива правилно. Това се постига чрезъ прилагане любовта къмъ Бога и къмъ ближния.

Нѣкои ме питатъ, какъ могатъ да бждатъ щастливи. Щастието не се постига лесно. Истинско щастие е това, което не се нарушава отъ нищо. Момъкъ се влюбва въ една красива мома, но щастието му не е пълно. Той ѝ се радва, трепти за нея, но, като влѣзе въ дома ѝ, не може да остане дълго време тамъ. — Защо? — Въ дома ѝ има нѣщо неприятно, което го смущава. Момата е месоядка, а той — вегетарианецъ, не може да понася миризмата на кокошката. Момъкътъ се чуди, какво да прави. Да ѝ направи нѣкаква забележка, не може, красивитѣ моми не търпятъ съвети. Ако напусне стаята и излѣзе вънъ, безъ да ѝ обясни, защо си отива, ще развали работата си. Какъ ще се разреши въпросътъ?

Представете си друго положение: момата е влюбена въ момъка, а той обича да пие. Отива на гости у дома му, но той не ѝ обръща внимание: турилъ шише съ вино на масата си и пие една чаша следъ друга. Тя седи, поглежда къмъ него и не знае, какво да прави. Споредъ мене, и двата въпроса лесно се разрешаватъ: момата да се откаже да яде кокошка и, вмѣсто да я коли и държи вързана съ главата надолу, да я остави да си живѣе на свобода. И момъкътъ да се откаже отъ ферментиралото вино. Нека вземе сладка гроздова мѣстъ и да покани своята възлюбена, заедно да пиятъ. Нѣма по-лесна работа отъ това, да възкресишъ една кокошка и да превърнешъ гроздето въ сладкъ гроздовъ сокъ. — Въз-

можно ли е това? — Всичко е възможно; нужно е само добро желание да направишъ нѣщо.

Мнозина не успѣватъ въ живота си, поради подозрението и съмнението, на които сж дали ходъ. Тѣ се съмняватъ единъ въ другъ, съмняватъ се и въ Бога. После се чудятъ, отде идатъ противоречията. Много просто, турили сж на масата си миризливата кокошка и шишето съ ферментиралото вино. — Какво мисли Богъ за насъ? — Това не е ваша работа. Освободете се отъ противоречието въ себе си и дайте възможностъ на кокошката да оживѣе. Противоречието е причина за лошата миризма въ дома ви и за опиването ви. Не питайте, защо идатъ противоречията, но направете всичко възможно да се освободите отъ тѣхъ.

Единъ селянинъ пжтува съ колата си, но изведнѣжъ движението спира — осьта на едното колело се счупила. Минаватъ пжтници край него, и всѣки го запитва, какво е станало, защо колата е спрѣла. Той отговаря на всички, че осьта му се счупила, но колата не се мръдва. Най-после, минава единъ пжтникъ, спира се, поглежда колата, навежда се къмъ колелетата и вижда, че осьта на едното колело е счупена. Изважда отъ торбата си едно дърво, поставя го на мѣстото на счупеното, зачуква го оттукъ-оттамъ, и колата тръгва. Той не пита, коя е причината за противоречието, но помага за неговото премахване.

Казвамъ: Животътъ иска работа, а не философствуване. Седишъ и очаквашъ всичко на-

готово. И това може, но, като получишъ нѣщо наготово, трѣбва да го задържишъ. Искашъ да отидешъ на небето, да те посрещнатъ съ вѣнци, съ музика и пѣсень. И това е възможно, но ако не си готовъ за тоя животъ, ще те върнатъ на земята. Могатъ да ти подарятъ хубава цигулка и ноти, но трѣбва да учишъ. Ако не се упражнявашъ, цигулката ще остане за други, които искатъ да свирятъ. Могатъ да ви подарятъ нива, лозе, но вие трѣбва да ги обработвате. Както никой не може да яде за васъ, така никой не може да учи и да работи за васъ. Близкитѣ ви могатъ да ви помагатъ, но не могатъ да свършатъ това, което се иска отъ васъ. Ниной не може да мисли и да чувствува за васъ. Мисленето, чувствуването сж свещени процеси. Човѣкъ се свързва съ живота само чрезъ мислитѣ и чувствата. Затова се казва, че е привилегия за човѣка да мисли и да чувствува. Даже кривата мисль и кривото чувство сж за предпочитане предъ невъзможността да мислишъ и да чувствувашъ. Кривата и нечиста мисль може да се оправи и очисти. Какво ще правишъ, обаче, ако нѣмашъ никаква мисль? Ще кажешъ, че нѣкоя мома се влюбила въ единъ лошъ момъкъ. Нищо, че се е влюбила въ тоя момъкъ. Така ще научи единъ урокъ и ще върви напредъ. — Еди-кой си мжжъ напусналъ жена си. — И това ще се оправи. Той ще се отдалечи две-три години отъ нея и, като види, че не може да намѣри по-добра, пакъ ще се върне при жена си. Така той ще я цени повече.

Ще кажете, че той не ѝ писалъ нито едно писмо, и тя не го дочекала, оженила се за другъ. Питамъ: Само писмата ли подържатъ връзките? Остане ли писмата да ви крепятъ, вашата работа е свършена. Ако мъжътъ напусне жената, тя трѣбва да го чака три години. Не се ли върне презъ това време, тя е свободна, може да мисли за него, каквото иска.

И тъй, когато мъжътъ напуска жената, или жената — мъжа, казвамъ, че тѣ не сж умни. Разумниятъ мъжъ, разумната жена не се напускатъ. Ако се налага да направятъ това, тѣ пакъ се връщатъ. Тѣзи, които сж пили чиста вода отъ чешмата, никога не пиятъ нечиста вода. Който е пилъ отъ Божията чешма, той се родилъ който е пилъ отъ водата на своя ближень, той има условия да расте.

Нѣкои запитватъ: Трѣбва ли жененитѣ хора да се напускатъ? — Ако съчетанието между тѣхъ е отъ Бога, никой не може да ги разлжчи. Казано е въ Писанието: „Това, което Богъ е съчеталъ, никой не може да го разлжчва.“ Следователно, не правете опити да разкжсвате връзката между души, които Богъ е съчеталъ. Ако искате да разберете правилнитѣ отношения между човѣшкитѣ души и Бога, трѣбва да изучавате живота на пророцитѣ, на Христа, на светиитѣ, на апостолитѣ и на добритѣ хора. Само така ще имате ясна представа, какъ трѣбва да живѣете. Само така ще разберете, че сегашнитѣ морални правила не сж въ състояние да издържатъ напора на живота. Тѣ не раз-

решаватъ въпроситъ на цѣлокупния животъ. Много естествено, ако водата на извора още въ началото си е нечиста, нищо не може да я очисти.

Единъ американски професоръ отъ Ню-Йоркъ държалъ научна сказка върху „Методитъ за пречистване на водата.“ Той подкрепилъ сказката си съ опити, като пречистилъ по различни начини водата отъ най-нечисти локви и канали. За да убеди слушателитъ си въ чистотата на водата, той самъ пилъ отъ пречистената вода. Поканилъ и публиката да пие отъ нея, за да се убедятъ въ методитъ на пречистването ѝ. Както и да се пречиства водата, все ще останатъ микроскопични частици отъ нечистотитъ. Американскиятъ професоръ се примирява съ методитъ за пречистване, но самъ той не е убеденъ въ тѣхната абсолютностъ. По необходимостъ, и сегашнитъ хора се примиряватъ, както америкаискиятъ професоръ. Като нѣма абсолютно чиста вода, ще пиятъ, каквато намѣрятъ. Днесъ пиятъ вода отъ много рѣки. Нѣкои пиятъ вода отъ Дунава, като я пречистватъ по механиченъ начинъ. Казватъ, че, така пречистена, тя е добра за пиене. Сжщо така искатъ да се убедятъ, че животътъ, който сега прекарватъ, е добъръ. — Добъръ е, колкото е чиста Дунавската вода. Казвамъ: Азъ не желая да пия вода отъ Дунава, не желая и животъ като Дунавската вода. Ние трѣбва да се стремимъ къмъ съвършенъ животъ, съ абсолютна чистота, безъ никакви микроби, безъ

условия за смъртъ. Единственото нѣщо, отъ което хората се страхуватъ, е смъртъта.

И тъй, турете на първо мѣсто любовта къмъ Бога. — Какъ ще намѣря Бога? — Като се родишъ. Ако не се родишъ, не можешъ да Го намѣришъ. Една птичка кълве череши, и сѣмкитѣ имъ падатъ на земята. Можемъ ли да кажемъ, че птичката е баща на сѣмката? Сѣмката пада на земята и следъ време пониква. Почвата ли е майка на сѣмката? Нито птичката е баща на сѣмката, нито почвата нейна майка. Баща и майка сж ония, отъ които произлиза животътъ. Това, което е вложено въ сѣмето, считаме главенъ факторъ за неговото раждане и растене. Вложеното въ сѣмето се крие въ Първата Причина на нѣщата. Тамъ трѣбва да търсимъ условията за раждането и растенето.

Често хората казватъ, че правятъ усилия да се повдигнатъ, но нищо не помага. Много просто, тѣ се грѣятъ на свѣщъ. Тѣ си служатъ съ мисли, на които свѣтлината е равна на тая на свѣщъта. Излѣзте навънъ да се грѣете на слънчевата свѣтлина. Тя носи животъ въ себе си. Възприемайте мисли, които свѣтятъ като слънцето. Казвашъ, че имашъ любовъ къмъ Бога, но нищо не постигашъ. — Защо? — Малка е свѣтлината на свѣщъта ти. Излѣзъ вънъ на слънце, и тогава прояви любовта си къмъ Бога. Слабата свѣтлина не оправя работитѣ. Молишъ се, но нищо не постигашъ. — Защо? — Молитвата ти е слаба. Младъ си, живѣешъ като младъ, недоволенъ

си; живѣешъ като старъ, пакъ си недоволенъ. Стариятъ съжалява, че живѣлъ чистъ животъ, но не позналъ Бога. — Защо не Го позналъ? — Защото не могълъ да Го възлюби. Не можешъ да познаешъ Бога, докато не Го възлюбишъ.

Сегашнитѣ хора говорятъ за любовта, безъ да я разбиратъ. Тѣ наричатъ любовъ това, което не е любовъ, и после се отвърщатъ отъ нея. Любовта е сила, която повдига човѣка; ако е боленъ, оздравява; ако е заробенъ, освобождава го. Който възприеме любовта, не я задържа за себе си, но я оставя да минава и презъ другитѣ. Не може само една чешма да тече, а другитѣ да пресъхвватъ. Смѣшно е да видишъ нѣкого да стои предъ пресъхнала чешма и да чака да капне отъ нея нѣщо. Ще кажешъ, че обичашъ тая чешма. Това е невъзможно. Не можешъ да обичашъ чешма, която нищо не дава. Не можешъ да обичашъ човѣкъ, въ когото Богъ не се проявява. Щомъ Богъ се проявява въ човѣка, ти веднага ще го обикнешъ.

Помнете: любовта прави човѣка добъръ, красивъ, силенъ. Безъ любовъ човѣкъ е окжсанъ, беденъ, слабъ. Дето отиде, всички го отбѣгватъ. И между светии да влѣзе, никой нѣма да му обърне внимание. Такова е положението на човѣкъ, който живѣе съ отрицателни мисли и чувства.

Сега, като говоря за любовта, имамъ предъ видъ три нѣща: първо, да ви кажа, какъ да се възлюбите; второ, да ви кажа, какъ да

подържате любовта си и трето, на какво разстояние да бъдете единъ отъ другъ. Това значи да живѣте въ чистота, да придобиете безсмъртие. Къмъ тоя животъ се стреми всѣка душа. Това значи да се новородишъ, да растешъ и да се развивашъ правилно.

Като ученици, вие трѣбва да правите опити, да видите силата на вашитѣ мисли и чувства, както и силата на вашата любовъ. За да имате успѣхъ въ опититѣ си, трѣбва да се освободите отъ страха и отъ съмнението. Направете следния опитъ: единъ отъ васъ да легне на земята на гърба си, а шестъ души да се опитатъ да го вдигнатъ високо въ въздуха: трима ще поставятъ показалеца и сръдния пръстъ на дветѣ си ръце подъ врата му, другитѣ трима ще поставятъ сжщитѣ пръсти подъ краката му, близо до стъпалата, и едновременно ще започнатъ да го вдигатъ. Ако не се съмнявате, може да махнете пръститѣ си и, безъ да го подържате, той може да остане за известно време въ въздуха. Осъмните ли се, той ще падне на земята. Дето нѣма съмнение, тамъ опититѣ излизатъ сполучливи. Нѣкой очаква резултати, безъ да прави усилия. Това е невъзможно. Другъ иска да стане добъръ пѣвецъ, но се съмнява въ успѣха си. — Искамъ да стана поетъ, ученъ, философъ, но се съмнявамъ въ постиженията си. Пази се отъ съмнението. То е червей, който изяжда нѣжнитѣ клончета на дървото. Каквото пожелаешъ, може да постигнешъ, но постепенно.

И тъй, очистете ума си отъ съмнението. Докато го държите въ ума си, нищо не може да постигнете. Теории може да имате, колкото искате, но ще бждете лишени отъ опитности. Истинско, положително знание се придобива чрезъ опити, които изключватъ съмнението.

*

2. Лекция отъ Учителя, държана на
20 януарий, 1932 г. София. — Изгрѣвъ.

Дветѣ отвѣрстия

Размишление.

Чете се резюме на миналата лекция: „Смисълътъ на живота.“

Какво представя животътъ? Какво означава единицата? Казвашъ — единъ сомунъ хлѣбъ, едно дърво, но не можешъ да направишъ нито хлѣба, нито дървото. Знание е онова, съ което самъ можешъ да боравишъ. Говоришъ за дървото, но не знаешъ, какво представя то въ сжщностъ. Говоришъ за рибата, за птицата, но какво сж тѣ, въ сжщностъ, не знаешъ. Говоришъ за човѣка, за човѣшката личностъ, безъ да ги познавашъ. Какво представя човѣкътъ вънъ отъ своето тѣло? Какво е човѣкътъ вънъ отъ своитѣ очи и уши, вънъ отъ своитѣ мисли, чувства и действия? Какво е азътъ? Какво е Богъ? За да разберете и познаете Бога, вие трѣбва да изучите всичко, което Той е създалъ. Не можете да обичате Бога, докато не разберете, защо сте дошли на земята. Ти не можешъ да обичашъ нѣщо, което не познавашъ; не можешъ да обичашъ нѣщо, отъ което нѣмашъ нужда. Защо обичашъ водата? Защо обичашъ въздуха? Защо обичашъ свѣтлината? Защото имашъ нужда отъ тѣхъ. Защо обичашъ хлѣба? Защото имашъ нужда отъ него. Щомъ е така, не мо-

жешъ да обичашъ нѣща, отъ които нѣмашъ насъщна нужда.

Като ви задавамъ тия въпроси, казвате, че всичко сте разбрали. Нѣкои нѣща сте разбрали, но нѣкои още не сте разбрали. Напримѣръ, нѣкой може да мели брашно, но не знае, какъ да го мѣси. Другъ знае да мѣси хлѣбъ, но не знае, какъ да го пече. Трети знае да пече хлѣбъ, да го яде, но следъ това не знае, какъ да си почива. Нѣкой обича близкитѣ си, но не знае, какъ да обича другитѣ хора, затова едного обича, друго мрази. Това е човѣшка, преходна любовъ — любовъ на земята. Земниятъ животъ е съчетание на любовъ и омраза. Мжжътъ обича жена си, а мрази всѣки мжжъ, който се приближава къмъ нея; жената обича мжжа си, а мрази всѣка жена, която се приближава къмъ него. Не питайте, защо е така, а изучавайте омразата, за да разберете, какъ любовта се е превърнала въ омраза. Защо мжжътъ трѣбва да се страхува отъ оня, който се приближава къмъ жена му? Тоя мжжъ, отъ когото се страхува, е баща на неговата жена. Той се е деги-зиралъ. Достатъчно е да се вгледа внимателно въ неговитѣ чѣрти, за да познае бащата на своята жена, който се е преобразилъ въ младъ, красивъ момъкъ. Като нейнъ баща, той я държалъ на рѣце, цѣлувалъ я, пригръщалъ я, радвалъ ѝ се, преди нейниятъ мжжъ да я срещне. Мислете върху вътрешнитѣ прояви на живота, да не изпадате въ противоречия. Ще кажете, че разбирате своя животъ, но не разбирате обще-

ствения. Питамъ: Какво представя обществениятъ животъ? Какво е религията? Личенъ, семеенъ, общественъ животъ, това сж понятия, които сжществуватъ въ човѣшкия умъ. Животътъ е подобенъ на океанъ, а океанътъ е съставенъ отъ безброй капчици, които си приличатъ помежду си. Каквото сж капчицитъ на океана, такава нѣщо представя животътъ въ своитъ прояви. Въ сжщность, единъ е животътъ. Ако океанътъ се прѣсне въ цѣлата слънчева система, отъ него ще останатъ малки, микроскопични капчици. Събератъ ли се тия капки на едно мѣсто, океанътъ отново ще се възстанови. Много е водата въ океана, но тя е лишена отъ свобода. И земята е тѣло, което изгубило свободата си. — Какво нѣщо е слънцето? — Слуга, който постоянно свѣти.

Казвате, че безъ любовь не може. — Вѣрно е, но и безъ омраза не може. Вие обичате едного, мразите другиго. При сегашното развитие на живота, хората не могатъ безъ омраза. Напримѣръ, тѣ обичатъ овцата, а мразятъ вълка. Ако едновременно обичатъ и вълка, и овцата, последната ще стане жертва на вълка. Ето защо, който обича вълка, мрази овцата; който мрази вълка, обича овцата. Щомъ обичашъ овцата, ще прогонишъ вълка далечъ отъ себе си, да отиде въ гората. Щомъ обичашъ вълка, ще опечешъ една овца и ще го поканишъ на обѣдъ. Като се нахрани добре, вълкътъ ще ти благодари за вкусноприготвената овца. Ако нѣкой те пита, защо колишъ овцата, ще кажешъ: Понеже оби-

чамъ вълка, гощавамъ го съ овца. — Защо го-
нишъ вълка въ гората? — Защото обичамъ ов-
цата; искамъ да я запазя отъ жбитѣ на вълка.

Коя е причината за сжществуване на омра-
зата? — Неразбирането на нѣщата и невеже-
ството. Когато създаде първитѣ човѣци, Богъ
имаше предъ видъ да имъ даде истинското
знание, да придобиятъ безсмъртието. Той ги
остави голи, но чисти, и тѣ не съзнаваха,
че сж голи. Тѣ не обръщаха внимание на външ-
ността си, но черниятъ адептъ ги събуди пре-
ждевременно. Тогава тѣ видѣха, че сж голи, и
се засрамираха. Адамъ бѣше толкова вгльбенъ въ
себе си, въ вътрешния смисълъ на живота, че не
виждаше своята голота. Той размишляваше
върху важни въпроси, но не спираше внима-
нието си върху тѣлото си. Заедно съ Ева, той
изучаваше райскитѣ дървета, но се пазѣха отъ
дървото за познаване на доброто и на злото —
така имъ бѣше заповѣдано отъ Бога. Това дър-
во бѣше създадено заедно съ Адама. Колкото
порасна Адамъ, толкова голѣмо стана и дър-
вото. Колко голѣмъ е билъ Адамъ? Ще кажете,
че той е билъ като васъ. Лъжете се. За първия
Адамъ е казано, че е създаденъ по образъ и
подобие на Бога. Работитѣ на Бога сж величе-
ствени, а не като човѣшкитѣ. Вие сте деца на
втория Адамъ, който фалира, а не на първия
Адамъ, Синъ на Бога.

Да дойдемъ до истинското знание. Вие
сте изучавали геометрия, знаете, че сборътъ отъ
вътрешнитѣ жгли на трижгълника е равенъ на

два прави жгла. Вие доказвате тая теорема и се убеждавате въ истинността ѝ. Така дохождате до мисълта, че трижгълникътъ е частъ отъ друга фигура — отъ четирижгълника, на който сборътъ отъ вътрешнитъ жгли е равенъ на четири прави. — Защо трѣбва да отдѣляме трижгълника отъ четирижгълника? — За да намѣримъ посоката на нашето движение. Докато е въ четирижгълника, човѣкъ не може да намѣри посоката на своето движение. Той обикаля, движи се въ него, като въ затворенъ свѣтъ. Четирижгълникътъ е омагьосанъ кръгъ, въ който човѣкъ вѣчно ще се движи, безъ да намѣри изходъ. Трижгълникътъ е вратата, презъ която може да излѣзе навънъ. Нѣкои рисуватъ алептитъ съ трижгълникъ на главата. Това показва, че тѣ знаятъ, отде могатъ да излѣзатъ. Щомъ се видятъ въ затруднение, веднага намиратъ пжтъ за излизане навънъ. Тѣхната наука се крие въ вратата, презъ която излизатъ. Истински ученъ е оня, който, при най-голѣмата мжчнотия, намира изходъ. Той лесно намира вратата и излиза вънъ на свобода. Това значи, да решишъ правилно задачитъ на своя животъ. Невежиятъ стои затворенъ въ кръга, обикаля, мжчи се, не може да намѣри вратата, да излѣзе вънъ.

Сега ще ви приведа единъ примѣръ отъ микалото, но така ще го предамъ, като че се е случилъ съ мене. Иде при мене единъ човѣкъ, добре облѣченъ, ученъ, но се представя за беденъ. Оплаква се, че има жена, четири деца, които не сж яли три деня. Азъ го съжалявамъ,

давамъ му сто лева, да купи хлѣбъ за семейството си и за себе си, да се нахранятъ. Той взима паритѣ и отива въ кръчмата. Още сжщата вечеръ изпива паритѣ съ приятелитѣ си и се връща вкжци пиянъ. Като ясновидецъ, азъ виждамъ това и изпращамъ на жената и децата четири хлѣба да се нахранятъ добре. Тѣ изяждатъ всичко, за него не оставятъ хлѣбъ. Сутринтъ той се събужда изтрезнѣлъ, опомва се и съжالياва, че изпилъ паритѣ и оставилъ децата си гладни. Какво да прави? Спомня си за менъ, пакъ дохожда да проси. И тоя пжтъ му давамъ сто лева, но се повтаря сжщата история. На третия день пакъ ме посещава, но азъ решавамъ да му дамъ единъ добъръ урокъ. Искане пари отъ мене; азъ му казвамъ, че нѣмамъ, джобътъ ми е празенъ. Той си отива недоволенъ, но пакъ се отправя къмъ кръчмата. Сега вече е свитъ, прегърбенъ, не смѣе да влѣзе — пари нѣма. Поглежда презъ прозорцитѣ, дано нѣкой го покани вжтре, но никой не мисли за него. Той си казва: Да имамъ пари, ще влѣза, ще бжда изправенъ къмъ кръчмаря. Казватъ: Горкиятъ човѣкъ, свилъ се е отъ мжка. Кое отъ дветѣ положения е по-добро: да бждешъ свитъ, като крива линия, или изпжченъ, правъ? Споредъ васъ, по-добре е да бждешъ изпжченъ. Споредъ мене, и дветѣ положения не сж добри. Ти ходишъ изпжченъ, безъ да знаешъ защо; после се свивашъ, пакъ не знаешъ защо. Вдигнешъ глава нагоре, после наведешъ главата си надолу, но самъ не знаешъ, защо правишъ това. Съ не-

знание въпроситъ не се разрешаватъ. Временно можешъ да разрешишъ единъ въпросъ, но това не е истинско разрешаване. Утре ще се натъкнешъ на сжщия въпросъ. Днесъ си радостенъ, разположенъ си; на другия денъ си скръбенъ, свиешъ се, наведешъ глава. Казвашъ: Не съмъ разположенъ. Защо не си разположенъ? Нѣмашъ сто лева, да отидешъ въ кръчмата. Ако имашъ сто лева, ще се зарадвашъ и ще отидешъ въ кръчмата. Ще кажешъ: Дай едно килло вино, да приемъ и да се повеселимъ. Въ тоя случай, за предпочитане е скръбта предъ радостта. Тая радостъ е лична. И тя е на мѣстото си, но когато нуждитъ на окръжаващитъ сж задоволени. Тогава, като нѣма какво да правишъ, можешъ да се радвашъ. Обаче, докато хората около тебе страдатъ, твоята лична радостъ носи страдание за всички.

Като ученици, вие трѣбва да имате една свещена идея, чрезъ която правилно да разрешавате мъжнотиитъ си. Само така ще намѣрите вратата, презъ която ще излѣзете на свобода. Бждете искрени, говорете истината, за да ви кредитиратъ. Иначе, колкото и да се молите на Бога, молитвата ви нѣма да бжде чута. Докато човѣкъ не се научи да говори истината, никакъвъ отговоръ не може да очаква на молитвата си. Той е въ положението на човѣкъ, който отива да си купи стока отъ нѣкой бакалинъ, но нищо не получава. — Защо бакалинътъ не му дава нищо? — Защото паритъ му сж фалшиви. Бакалинътъ дава стока само сре-

шу истински, звонкови монети. Всѣка фалшива монета той връща назадъ. Казвашъ: Молихъ се на Бога, но не получихъ отговоръ. Много естествено, молитвата ти не е била чиста. — Право ли постѣпва бакалинътъ? — Право, споредъ законитѣ на държавата. Паритѣ трѣбва да бждатъ такива, каквито държавата е пуснала въ действие. Следователно, не питай, защо молитвата ти не се приема. Молишъ се, питашъ Господа, защо страдашъ. — Отде знаешъ, че страдашъ? — Кога влѣзе страданието въ свѣта? — Следъ непослушанието на първитѣ човѣци. Следъ грѣхопадането Адамъ обърна погледа си навънъ и разбра, че е голъ. Така той обърна погледа си навънъ и позна страданието, немощта и невежеството. Каквата работа започне, той казва: Не мога да я свърша, не е по силитѣ ми. — Голъ си, затова не можешъ да работишъ. — Не мога да уча. — Голъ си. — Не мога да се моля. — Голъ си. — Не мога да любя. — Голъ си. Кажешъ ли, че можешъ да любишъ, да работишъ, да учишъ, ти си облѣченъ въ дрехата на чистотата. Първичниятъ животъ е животъ на чистотата. Кажешъ ли, че не можешъ да любишъ, да учишъ, да работишъ, това показва, че си въ областъта на четиригълника, т. е. въ затвора.

Мнозина очакватъ да получатъ знанието наготово, както момъкътъ очаква своята възлюбена, или момата — своя възлюбенъ. Който очаква, той е въ затвора, облѣченъ въ халатъ. Той се разхожда натукъ-натамъ, поглежда

презъ прозореца, да дойде нѣкой да го освободи. Който отива да освобождава, сжщо е затворникъ, но минава за герой. Ако е момъкъ, отива да освободи момата, да се ожени за нея. Подъ „женитба“ разбирамъ освобождаване на човѣка отъ робство. Какво става следъ женитбата? Вмѣсто да се освободи единиятъ, и двамата се намиратъ въ затворъ. Като се родятъ деца, и тѣ сж въ затвора — малки затворничета.

Сега азъ говоря това само на васъ, а не на външния свѣтъ, защото намирамъ, че вие сте изтрезнѣли, напуснали сте вече кръчмата. Говоря ви, защото имамъ отношение къмъ васъ. Моето отношение къмъ васъ се опредѣля отъ отношението ми къмъ Бога. Щомъ имамъ отношение къмъ Бога, имамъ отношение и къмъ васъ. Нѣкой ме пита: Ти не ме ли обичашъ? — Защо ще те обичамъ? Имамъ ли нужда отъ моята любовъ? Думитѣ „не ме ли обичашъ“ означаватъ: не си ли готовъ да ми дадешъ сто лева? Ще ти дамъ сто лева, за да отидешъ въ кръчмата да пиешъ. — Гори ми сърдцето. — Гори ти сърдцето, но не за мене — за винцето. — Знаешъ ли, какво мога да направя за тебе? — Зная, но зная, и какво не можешъ да направишъ. Това е любовта на сегашнитѣ хора. Това е драмата на живота. — Кой създаде драмата? — Жената. — Комедията? — Мжжътъ. — А трагедията? — Дяволътъ.

Като казвамъ, че мжжътъ създалъ комедията, вие се смѣете. Смѣшно е, наистина, затворникътъ, слабиятъ, инвалидътъ да освобо-

ждава. Той е инвалидъ, едва пристѣпва съ патерици, а отива въ затвора да освобождава жената. Кой може да повѣрва, че тоя инвалидъ ще освободи жената? Жалко, драматично е положението на жената, попаднала въ клопката на черния адептъ. Той я излъгалъ, а тя повѣрвала на думитѣ му. Той обещалъ, че ще ѝ даде истинското знание, но нищо не ѝ далъ. И доднесъ черниятъ адептъ — дяволътъ, обещава на хората, че ще имъ даде знание, богатство, сила, но освенъ че нищо не имъ даде, отне имъ най-сѣщественото — истинския животъ. Опасността тукъ е въ вътрешната самоизмама, а не въ измамата, която иде отвънъ. Никой не може да те измами отвънъ; ти самъ ще се излъжешъ. — На кого трѣбваше да се сърди жената? — Първо на себе си, а после на змията. Тя ѝ повѣрва, помисли, че змията говори истината. За свое оправдание жената казваше: Азъ повѣрвахъ въ думитѣ на змията, защото знаехъ, че тя е създадена отъ Господа. Богъ запитва жената: Защо не дойде при мене да ме питашъ, дали змията говори истината, или не. Богъ каза на първитѣ човѣци да не ядатъ отъ забраненото дърво, а змията имъ каза да ядатъ, и тѣ ѝ повѣрваха. Трѣбваше да отидатъ при Господа, за да разбератъ истината. Змията имъ каза, че, ако ядатъ отъ забранения плодъ, ще станатъ като Бога. Тѣ не се запитаха, като кой Богъ ще станатъ. Повѣрвали на думитѣ на черния адептъ, тѣ ядоха отъ забранения плодъ и познаха доброто и зло-

то. За да не ядатъ отъ дървото на живота, тѣ трѣбваше да напуснатъ рая. Иначе, злото щѣше да бѣде по-голѣмо за тѣхъ. При това положение, злото щѣше да бѣде непоправимо. То е все едно, млада, красива мома да се ожени за момъкъ, заразенъ отъ венерическа болестъ. Положението на тая мома ще бѣде непоправимо. Баща ѝ трѣбва да каже на момъка: Азъ не давамъ дъщеря си на човѣкъ, който е заразенъ отъ такава страшна болестъ. Дървото на живота се дава само на оня, който е влѣзълъ въ Божествения свѣтъ. Болниятъ нѣма право да се ползува отъ плодоветѣ на живота. Той нѣма право да се жени за истинския животъ. Богъ поставя преграда между него и дървото на живота. Затова, именно, на първия човѣкъ бѣше забранено да яде отъ дървото за познаване на доброто и злото. Понеже не послуша, той бѣше изпжденъ отъ рая. Задачата на сегашния човѣкъ е да се освободи отъ вътрешното непослушание. Само така ще се избѣгне връзката между красивата мома и болния момъкъ, които ще родятъ болни и неджгави деца. Такава връзка ще създаде голѣми страдания, нещастия и катастрофи.

Едно се иска отъ васъ: да разрешите правилно живота, да намѣрите вратата за излизане отъ мжчнотиитѣ. Дали по вътрешенъ, или по външенъ пжтъ ще намѣрите тая врата, не е важно. Тя не се намира нито само по пжтя на ума, нито само по пжтя на сърдцето, нито само по пжтя на волята. Тритѣ заедно представятъ

пътъ за намиране на вратата. Тая врата е врата на любовта. Тя не може всѣкога да се отваря. Когато човѣшката мисль е неясна, човѣшкитѣ желанія неопредѣлени и човѣшката воля непостоянна, вратата на любовта не се отваря. Христосъ, съ едно повдигане прочитѣ си нагоре, отвори тая врата и можа съ петъ хлѣба и две риби да нахрани нѣколкохиляденъ народъ. — Какъ постигна това? — Съ своята права мисль, чисти чувства и разумна воля.

Това, което ви говоря днесъ, не е за обезсърдяване, но не мога да ви залъгамъ. Само крѣчмарьтъ залъгва клиентитѣ си, и тѣ сами се залъгватъ. — Съ какво се залъгватъ? — Съ пълнитѣ чаши и оканици. Никога пълната чаша или оканица съ вино не може да разреши въпроситѣ на живота. По-скоро праздната чаша може да разреши нѣщо, отколкото пълната. Другъ е въпросътъ, ако чашата е пълна съ бистра, чиста вода. Христосъ пита: „Чашата, която Отецъ ми даде, да я не пия ли?“ Съдържанието на тая чаша бѣше горчиво, но Христосъ я изпи. Какво направи Христосъ съ чашата, която изпи? До Негово време чашата имаше само едно отвѣрстие — отгоре, но следъ изпиването ѝ Христосъ отвори още едно отвѣрстие — отдолу. Тая е причината, поради която днесъ пияниците не пиятъ, както едно време. Наливатъ виното въ чашата, но то се излива — отдолу изтича. Нѣкой казва, че не му се пие вино. Не му се пие, защото неговата чаша има

две отвърстия — отгоре и отдолу. Каквото налѣе, всичко изтича.

И тъй, не е достатъчно само да намѣришъ вратата — трѣбва да знаешъ, коя врата си намѣрилъ. Две врати съществуватъ: презъ едната се влиза, презъ другата се излиза. Нѣкои знаятъ само едната врата, презъ която сж влѣзли, а не знаятъ вратата, презъ която трѣбва да излѣзатъ. Разумниятъ човѣкъ знае и дветѣ врати. Той знае отде да влѣзе и отде да излѣзе. Въ кжщата си човѣкъ може да влиза и да излиза презъ една и сжща врата. Въ природата не е така. Тамъ се влиза презъ една врата, а се излиза презъ друга. Като дойде до природата, по атавистиченъ начинъ, човѣкъ влиза презъ една врата и се мжчи да излѣзе презъ сжщата. Обаче, тамъ това не се позволява, и той се натѣква на противоречия. Речешъ ли да излѣзешъ отъ вратата, презъ която си влѣзълъ, ти си служишъ съ насилие. Когато правишъ нѣщо, което не е въ съгласие съ Божия законъ, ти вършишъ престѣпление. Водата и свѣтлината идатъ по единъ пжтъ, а се връщатъ по другъ. Невъзможно е за свѣтлината да се върне по пжтя, по който е дошла. Сжщото се отнася и за водата. И вие, ако искате да се върнете при Бога, ще отидете по съвсемъ другъ пжтъ отъ тоя, по който сте дошли. Това е пжтятъ на правилното разбиране. Ако влѣзешъ въ една стая и не можешъ да излѣзешъ, ти се намирашъ въ положението на отровния газъ, който не може да излѣзе презъ кюнцитѣ. Щомъ се намѣри въ

трудно положение, той ще излѣзе презъ вратата на печката и ще причини нещастие на хората, които сж въ стаята. Така сж пострадали много хора. Ето защо, за да не се самоотровите, като влѣзете презъ една врата, потърсете друга врата, за да излѣзете вънъ, на свобода.

Преди години попаднахме съ единъ приятелъ въ единъ хотелъ въ Горна Орѣховица. Бѣше студена зимна нощъ. Хотелджията запали печката и стопли добре стаята. За да се задържи по-дълго време топлината, той затвори капачицѣ на печката, безъ да обърне внимание, че имаше неизгорѣли дърва. По едно време усѣщамъ нѣщо особено въ въздуха. Събудихъ приятеля си, който бѣше вече заспалъ, и му казахъ, че трѣбва да отворимъ прозореца, защото въ въздуха има нѣщо чуждо, нѣкакъвъ отровенъ газъ. Той се събуди и се оплака отъ слабо главоболие. Отворихме прозореца и го посъветвахъ да постои на чистъ въздухъ. Така прекарахме нощта на студено, но на чистъ въздухъ и вънъ отъ опасностъ отъ отравяне. Страшно е, когато и човѣкъ, като отровениятъ газъ, се заблуди и не може да намѣри вратата, презъ която да излѣзе.

Казвамъ: Въ живота на сегашнитѣ хора има нѣщо затворено, поради което тѣ не сж въ състояние да трансформиратъ своитѣ скѣрби и мжчнотии по естественъ начинъ. Тѣ се питатъ: Какво ще се прави съ тия мжчнотии? Какъ ще се живѣе? Искатъ да се молятъ, не могатъ. Тѣ се чудятъ, защо едно време сж могли да се

молятъ, а сега не могатъ. Много просто, нѣщо чуждо е влѣзло въ тѣхния животъ, което създава лоши състояния. Хората трѣбва да отстранятъ тия състояния. Тѣ трѣбва да търсятъ причината за тѣхъ въ себе си и въ окръжаващитѣ. Богъ е неизмѣненъ. Ангелитѣ и светиитѣ сжко сж неизмѣнни. Човѣкъ, обаче, се мѣни и самъ създава мжчнотиитѣ си. Това, което се мѣни въ него, е резултатъ на влиянието, идещо отвънъ. Външното оказва влияние върху неустойчивото човѣшко естество. Обаче, има нѣщо устойчиво въ човѣка, на което той всѣкога може да разчита. Има една добра, неизмѣнна чѣрта въ него, която го опредѣля като разумно сжщество, като човѣкъ.

Питате: Де е човѣкътъ? — Въ онова, което никога не се мѣни. Наблюдавайте се отъ детство до стара възраст, да видите, коя чѣрта е останала неизмѣнна. Всички сте били деца, станали сте възрастни и най-после сте остарѣли. Питате се, какво става съ васъ, защо се измѣняте. Както и да се измѣняте, колкото и да остарявате, има нѣщо въ васъ, което не се измѣня, не остарява. То е човѣкътъ. То е Божественото начало, съ което човѣкъ иде на тоя свѣтъ и съ което си заминава. Преходното въ него е като стара дреха, която той съблича, за да облѣче нова, чиста дреха. Нѣкой се оплаква, че остарѣлъ, за нищо не го бива. Остарѣлъ значи, обеднѣлъ. Дайте на стария пари, да видите, какъ ще се подмлади. — Нищо не ми се иска, нѣмамъ никакви желания. — Нѣмашъ

желания, защото джобътъ ти е празенъ. Обаче, желанията не характеризиратъ човѣка. Другъ е въпросътъ да говоришъ за своя стремежъ. Младъ или старъ, стремежътъ на човѣка е неизмѣненъ. Желанията на човѣка сж любовни работи, които днесъ сжществуватъ, на другия день изчезватъ. Днесъ любишъ една мома, на другия день я разлюбишъ. Желанията напуштатъ човѣка, както неговитѣ възлюбени. Желанията се раждатъ, растатъ и умиратъ, както и човѣкътъ. Имашъ дъщеря, или синъ отглеждашъ го, очаквашъ да се грижи за тебе, да те гледа на старини. Дъщерята и синътъ пораснатъ, започватъ да мислятъ само за себе си, докато си намѣрятъ другарка или другаръ и не искатъ да знаятъ за тебе. Ще дойде день, когато тѣхнитѣ деца ще израснатъ и нѣма да се интересуватъ за родителитѣ си.

Като изнасямъ човѣшкитѣ отношения, вие се смѣте. Смѣхътъ не разрешава въпроса. Това не сж истинскитѣ отношения между хората. Когато момъкътъ люби момата, трѣбва да ѝ каже: Азъ съмъ готовъ да се ожения за тебе, ако ти обичашъ майка си и баща си съ оная неизмѣнна, безкористна любовъ. Сжщевременно, и той трѣбва да обича нейнитѣ родители. И момата трѣбва да обича неговитѣ родители. Иначе, тѣ ще се лъжатъ единъ другъ и сами ще се чудятъ, защо не могатъ да живѣятъ добре. День следъ день човѣкъ преживява разочарования и противоречия. Кой ще му помогне да се справи съ противоречията? Никой другъ,

освенъ той самъ. Момата не трѣбва да се лъже, че ще стане царица въ дома на своя възлюбенъ. И момъкътъ не трѣбва да се лъже, че ще стане царь. Тѣ сж още роби, които сами трѣбва да се освободятъ. Човѣкъ може да бжде царь самъ на себе си, а не на другитѣ. Първо трѣбва да се освободите отъ робството, после да станете царе. Стани царь, но никой да не може да те снесе отъ трона. Стани царь, както слънцето е царь на слънчевата система. Кой може да го снесе отъ мѣстото му? — Какъ трѣбва да живѣемъ? — Като слънцето, като луната и като звездитѣ. — Какво трѣбва да правимъ? — Каквото тѣ правятъ. Бжди свободенъ като въздуха и свѣтлината. Ще кажешъ, че силното движение на въздуха е буря, която плаши хората. Нѣма защо да ги плаши, бурята носи благо за цѣлата природа. Ще кажете, че и дъждътъ понѣкога е неприятенъ, размеква земята и ви каля. Калъта е благословение. Отъ тая калъ излиза хлѣбътъ.

Бждете свободни като водата, като въздуха и като свѣтлината. Изливай се, както искашъ; духай, когато искашъ; свѣти, колкото искашъ. Ще кажете, че човѣкъ трѣбва да бжде мекъ, да не тъпче даже мравката. Това значи: човѣкъ не трѣбва да върви по чуждитѣ пѣтища, да не се отбива отъ своя пѣть. Мине ли нѣкой по неговия пѣть, безъ да иска, той ще го стѣпче. Не ходи по пѣтя на престъпниците; остави ги, тѣ да си изминатъ своя пѣть, да научатъ урока си. Следвай своя пѣть

неотклонно. — Кой е моятъ пжтъ? — Оня, на който Богъ те е поставилъ.

Мнозина ме питатъ, защо съмъ дошълъ на земята. Едни казватъ, че съмъ дошълъ да реформирамъ свѣта; други казватъ, че съмъ дошълъ да уча хората, какъ да живѣятъ. Азъ пъкъ казвамъ, че съмъ дошълъ да пробия дъното на вашитѣ чаши, че колкото вино да наливате, всичко да изтича. Освенъ това, искамъ да зная, какви сж вашитѣ чаши: стъклени, или металични — сребърни или златни. Ще кажете, че вие сте въздържатели, не пиете, предали сте се на Бога. Сега сте набожни, но следъ десетина години ще кажете, че сте изгубили времето си, че нищо не сте постигнали. Въ сжщностъ, животътъ, за който съжалявате, е животъ на робство и ограничения — отъ него трѣбва да се освободите. Не е въпросъ да се самоубиешъ, или самоунищожишъ, но самъ да намѣришъ пжтя си и да го оправишъ. Това се постига само чрезъ любовта.

Когато говоря за любовта, азъ имамъ предъ видъ да излѣзете отъ мжчнотиитѣ си по естественъ начинъ. Не се страхувайте, нито плашете предъ страданията и мжчнотиитѣ си, но пробийте си пжтъ презъ тѣхъ и излѣзте на свобода. Да намѣришъ пжтя си, това значи, да си служишъ съ чаша, която има две отвѣрстия. — Какъ ще се справя съ мжчнотиитѣ, когато жена ми е сприхава, съ лошъ характеръ. — Тамъ е изкуството. Като вика и се сърди жена ти, кажи: Колко хубаво пѣешъ! Ако те

удари, кажи: Златни ржце имашъ, доволенъ съмъ отъ тебе. Като кажешъ така, тя ще се замисли и ще измѣни поведението си. Ще кажете, че лесно се даватъ съвети, но мъчно се прилагатъ. Представете си, че вашата жена е учителятъ ви. Трѣбва ли да се сърдите на учителя си? Той ви учи, следователно, има право и да ви удари. Казвате: Това не е животъ. — Какво, въ сжщностъ, е животътъ? Не е ли съчетание отъ уроци? Ще живѣешъ и ще учишъ, за да се освободишъ отъ илюзиитѣ на живота.

Сега вие искате да бъдете здрави, силни, щастливи. Съ тоя умъ и съ това сърдце, които днесъ имате, никакво щастие не се постига. Съ вашия умъ и съ вашето сърдце нито здрави ще бъдете, нито силни. Старитѣ, които сж опитали живота, сж разбрали това, но не сж готови да кажатъ истината на младитѣ. Ето защо, младитѣ вървятъ по нжтя на старитѣ. Старитѣ казватъ, че ще се мре; и младитѣ казватъ сжщото. Защо трѣбва да умиратъ? И еднитѣ, и другитѣ трѣбва да знаятъ, какво нѣщо е смъртта. Ако умрешъ и можешъ да разрешишъ въпроситѣ, смъртта има смисълъ. Ако съ смъртта нищо не разрешишъ, по-добре остане още на земята, да направишъ съзнателна, разумна връзка съ Божествения свѣтъ. Само така ще придобиешъ оная любовъ, която разрешава въпроситѣ. Казвате, че сте направили връзка съ Бога. Тая връзка трѣбва да се подържа. Мислите ли, че ако ученикътъ отговори първия срокъ добре по нѣкой предметъ, бележката му

ще важи и за другитѣ срокове? Ученикѣтъ трѣбва да учи уроцитѣ си редовно, за да получава всѣки срокъ добра бележка. Връзката съ Бога трѣбва да се поддържа постоянно. Една добра постѣпка презъ цѣлия животъ не спасява положението за вѣчни времена. Ако любишъ само единъ день презъ живота си, тая любовъ нищо не разрешава. Любовта трѣбва да бѣде непреривна. Не можешъ да се развивашъ правилно, ако при всички изпити презъ живота си и при всички мъчнотии не прилагашъ любовта. Вие какъ разрешавате мъчнотиитѣ си? Търсите помощъ отвънъ. Не е лошо да търсите помощъ отъ другитѣ хора, но трѣбва да изучавате начина, по който тѣ сж решили задачитѣ си. Ти си беденъ, ходишъ окжсанъ, босъ, търсишъ начинъ да се освободишъ отъ положението си. Какъ ще се освободишъ? Трѣбва ли да се успокоишъ съ мисълта, че и другарѣтъ ти ходи босъ и окжсанъ? Трѣбва ли да се успокоишъ съ мисълта, че другитѣ хора сж облѣчени и обути? Това не разрешава въпроса. Ще работишъ, ще правишъ усилия, ти самъ да бѣдешъ облѣченъ и обутъ. Ще работишъ, както другитѣ хора работятъ. Ако дрехитѣ и обувкитѣ ти сж скжсани и на тѣхъ има дупки, преди да прогледатъ тѣ, ти пръвъ трѣбва да прогледашъ. Нѣкой утешава приятеля си да не плаче, а на другия день самъ плаче.

Преди години дойде при мене една млада мома, да ми каже, че решила да се ожени за

единъ добъръ момъкъ, който билъ сираче, отъ всички отритнатъ. Казахъ ѝ да не се жени, да не бърза, но тя настояваше на своето. Ожени се и после дойде да се оплаква отъ него, че не билъ такъвъ, какъвто си го представяла. Казахъ ѝ: По-рано те посъветвахъ да не се женишъ, но ти не ме послуша. Сега ти казвамъ да търпишъ. — Не съмъ ли свободна да се откажа отъ него? — Не си свободна. — Защо? — Човѣкъ е свободенъ, докато не приеме едно желание въ себе си и не го подхранва. Щомъ го приеме и започне да го храни, той губи свободата си. Всѣко желание, вънъ отъ тебе, е проява на сжщество, което стои по-ниско или по-високо отъ тебе и ти въздействува. Свържешъ ли се съ това желание, ти се свързвашъ и съ сжществото, отъ което излиза то, и дълго време не можешъ да се освободишъ отъ него. Всѣко желание въ човѣка е връзка съ друго сжщество, което живѣе извънъ него. Тая връзка не е само външна. Тя крие коренитѣ си дълбоко въ човѣшкото естество. Ти си женена, имашъ мъжъ, казвашъ, че си свързана съ него. Връзката ти не е външна, но вътрешна. Мъжътъ или жената представятъ магнетиченъ центъръ или магнетиченъ възелъ, дето желанията се събиратъ. Щомъ се свържешъ съ него, ти се свързвашъ и съ неговитѣ желания. Като умре той, ти постепенно се развързвашъ отъ него и скжсвашъ връзката си съ неговитѣ желания. — Ще видимъ ли втори пътъ тоя човѣкъ? — Ще го видите, но не въ сжщата форма. Тая

форма изчезва отъ сцената, както актьорътъ, който изиграва ролята си въ дадено представление. Сжщото представление вече не може да се повтори. — Ще се познаемъ ли на оня свѣтъ? — Ще се познаете, но не както вие си мислите. Истинско познаване сжществува тамъ, дето е любовта.

Има една красива страна въ любовта, за която още не сте готови. Единъ день, когато се повдигнете по-високо, ще ви кажа, коя е тая страна. Когато хората се повдигнатъ и дойдатъ до тая страна на любовта, между тѣхъ ще има пълно разбирателство. Тогава, и който дава, и който взима, ще бждатъ доволни. И младиятъ, и стариятъ ще бждатъ доволни. Това означава щастие. Сега хората очакватъ щастieto и доволството да дойдатъ отвънъ нѣкъде, наготово. Да бждешъ щастливъ, въ пълния смисълъ на думата, това значи, да си готовъ да раздадешъ всичкото си имане, да обичашъ всички хора и да простишъ на ония, които говорятъ лошо за тебе. И при това положение, да не допуснешъ нито една отрицателна мисль въ ума си. — Кой може да направи това? — Само оня, който знае и разбира нѣщата. Такъвъ човѣкъ наричаме адептъ на знанието.

Каква е разликата между адепта и слабия човѣкъ? Адептътъ, като хване мечката за врата, тя сѣда предъ него и се подчинява на неговата воля. Ако слабиятъ хване мечката за врата, тя веднага настрѣхва срещу него и се готви да го нападне. Страданието въ живота е

мечката. Ако си силенъ, хвани страданието за врата, и то ще изгуби силата си. Дойде невежеството при тебе, иска да те нападне. Хвани го силно за врата, и то веднага ще отстъпи. Силенъ трѣбва да бждешъ, да не се страхувашъ отъ нищо. За да видишъ, какво се крие въ страданието, въ невежеството, трѣбва да ги впрегнешъ на работа. Затова и българитѣ си служатъ съ пословицата: „Впрегни дявола на работа, да те научи на умъ. Или, впрегни мързеливия на работа, да те научи на умъ.“

Като ученици, вие трѣбва да вложите всичкитѣ си дарби и способности на работа, да не очаквате наготово. Ония, които не обичатъ да работятъ, предаватъ думитѣ ми, какво съмъ казалъ, и очакватъ резултатъ. Нѣкой казва, че чулъ отъ мене да се говори за лекъ начинъ на забогатяване. Въ какво се заключава тоя начинъ? — Да туришъ единъ наполеонъ въ джоба си и, като го употребишъ, да очаквашъ отъ нѣкъде другъ. Обаче, въ тоя опитъ се крие дълбокъ, вътрешенъ смисълъ. Това значи, да впрегнешъ на работа своитѣ скрити сили. Като работишъ съзнателно, наполеонитѣ ще се увеличаватъ единъ следъ другъ. Работа се иска отъ всички. Не е достатъчно само вѣрва въ думитѣ ми. Вѣрата има отношение къмъ работата. Ще вѣрвашъ и ще работишъ. Иначе, ще слушашъ, какво говоря, и ще искашъ да ти обясня, какъ ставатъ нѣщата. Казвамъ: Ще се нареди твоята работа. — Какъ ще се нареди? — Това не е твоя работа. Иди работи! Нѣмамъ

време за обясняване. Ако започна да ти обяснявамъ, ще изгубя много време, и втори пътъ нѣма да те приема. Ти искашъ да провѣришъ, да видишъ, какъ Господъ ще нареди работата. Ти нѣмашъ право да провѣржавашъ, какъ Господъ ще оправи обърканитѣ работи на хората.

Азъ говоря кратко: Ще се оправи работата. — Какъ ще стане това? — Не е твоя работа. Нѣкога може да се оправи работата, нѣкога може да не се оправи — това нищо не значи. Важно е, като отидешъ у дома си, да държишъ мисълта си будна, че всичко ще се оправи. И на васъ казвамъ: Работата ви ще се оправи. — Какъ ще се оправи? — Ако искате да ви обясня, ще се лишите отъ по-важното — втори пътъ нѣма да ви приема. Не искате ли обяснение, ще ви приемамъ, когато искате, и работитѣ ви ще се оправятъ. Времето ми е скъпо и не мога да ви давамъ обяснения. Вие ще учите, ще наблюдавате, и сами ще дойдете до обясненията. Което е за оправяне, ще се оправи; което не е за оправяне, нѣма да се оправи. Много естествено. Хлѣбътъ, който е опредѣленъ за днесъ, ще се изяде. Днешнитѣ работи ще се оправятъ днесъ, а утрешнитѣ — утре. Следователно, кажа ли на нѣкого, че работитѣ му ще се наредятъ, той трѣбва да знае, че това се отнася до днешнитѣ работи. — Не се наредиха работитѣ ми. — Значи, тѣ сж били опредѣлени за другия день. Каквото Богъ е казалъ да стане днесъ, само то става. Днесъ Богъ е казалъ на десетъ души да дойдатъ при мене да искатъ пари. Сжще-

временно Богъ е казалъ на други десетъ души да дойдатъ и да ме кредитиратъ. Отъ тѣхъ ще взема и ще дамъ на другитѣ десетъ. Въ първия моментъ, като видя 20 души около себе си, ще се уплаша. Но спасението е въ последнитѣ десетъ души. Първитѣ ще искатъ да имъ платя сумитѣ, които дължа, а вторитѣ ще ме кредитиратъ. Това става днесъ. На другия день сжщото не се повтаря.

Направете единъ опитъ, да видите, можете ли въ продължение на десетъ дня да не допуснете въ ума си нито една отрицателна мисль, или отрицателно чувство. Благодарете за всичко, което ви се случи презъ това време. Имашъ нѣкоя неприятность, благодари. Нѣкой ти казалъ нѣщо обидно, благодари. Имашъ да давашъ, благодари. Изгубишъ службата си, благодари. Времето е лошо, пакъ благодари. — Мога ли да благодаря за всичко това? — Можешъ. Кажи: Господи, благодаря Ти, задето ме водишъ въ тоя пжтъ. Като богатъ, ще научишъ едно; като беденъ, ще научишъ друго. За Бога и богатството, и беднотията сж еднакво важни. Сжщото се отнася и до радоститѣ, и до скърбитѣ. Човѣкъ се учи отъ всичко.

Питамъ: Колцина отъ васъ сте готови за тоя опитъ? Който не се наема да изпълни задачата, нищо нѣма да придобие. Който не е готовъ, да не се наема, но и да не се страхува. Въ сжщность, задачата не е мжчна. Много ли сж десетъ дни за една задача? Ако ви се виждатъ много, можемъ да намалимъ днитѣ. На

колко се съкращава числото десетъ? — На две и на петъ. Значи, едни ще приложатъ задачата за два деня, други за петъ деня, а трети за десетъ. Не е въ многото дни, всичко е въ резултата. Ония, които изпълняватъ задачата два деня, ще иматъ единъ резултатъ; ако я изпълняватъ петъ деня, ще иматъ другъ резултатъ; десеттъ деня ще дадатъ различенъ резултатъ отъ първитъ два. Числото две показва, че ще имате любовни, добри отношения съ хората; числото петъ показва, че ще се свързвате съ хората външно, безъ голъми задължения; числото десетъ показва, че живовтъ се развива напълно. Значи, при двойката ще правите любовни връзки; при петорката ще се научите да служите, както жената служи на мъжа, и мъжътъ — на жената. При десеторката ще използвате всички условия на живота. Направете сега задачата само за два деня. Ако нѣкой иска петъ деня, свободенъ е. Ще знаете, че ще я повторите три пѣти. Ако решите да я изпълните десетъ деня, тогава нѣма да се повтаря. Да се установимъ на числото две. Нека всички приемемъ това число и да изпълнимъ задачата само за два деня.

Като изпълнявате задачата, ще бждете будни, да не допуснете въ ума си нито една отрицателна мисль и въ сърдцето си нито едно отрицателно чувство. Ще бждете като светии. Много отрицателни мисли ще минатъ презъ ума ви, но нѣма да имъ дадете възможность да се проявятъ. Ще имъ кажете: Добре

дошли, ще ги нагостите и ще ги изпратите да си вървят. Каквото и да ви се случи, ще си кажете: „Всичко ще ми съдействува за добро.“ Каквито мисли минаватъ презъ ума ви, ще ги отбелязвате на едно тевтерче. Днитѣ, презъ които правите опита, ще бждатъ дни на печалба. Останалитѣ петъ дни ще изследвате причинитѣ, които сж ви спънали, дали сте имали успѣхъ, или не. Съ други думи казано, останалитѣ петъ деня до следната сръда ще провървявате, колко сте спечелили и колко сте изгубили. Отъ днесъ ще започнете задачата. Ще бждете внимателни, смѣли, ще извадите всичкитѣ си оржия, ще бждете готови за война. Ако спечелите, добре; ако загубите, все ще научите нѣщо. Ще се стегнете, да победите докрай. Изрѣжете си единъ тригълникъ отъ картонъ и го турете на главата си, когато сте самъ въ стаята си. Може да го носите мислено. Вие се стѣснявате да носите тригълникъ на главата си, а не се стѣснявате да допускате отрицателни мисли въ ума си. Тригълникътъ е символъ, който съдържа разумни сили въ себе си. Ползувайте се отъ тия сили, за да разберете тѣхния смисълъ.

И тъй, напишете на тритѣ страни на тригълника следнитѣ думи: Тайната, съ която се разрешаватъ всички мжчни въпроси въ живота. На втория редъ, на дѣсната страна на тригълника, напишете думата умъ, на лѣвата — сърдце, а на основата — воля. На третия редъ напишете: любовъ, мждрость, истина и на четвъртия

редъ — сила, животъ и здраве. Когато изпаднете въ нѣкакво затруднение, хванете тригълника за долнитѣ два жгла и прочетете написаното. — Не може ли безъ тригълникъ? — Не може. Всѣка мисль, за да се проектира, трѣбва да има нѣкакъвъ обектъ. Приложете задачата за два деня, служете си съ тригълника, безъ да говорите за него на хората. Ако имате резултатъ, тогава може да сподѣлите опита си и то съ свой приятель, който ще ви разбере. Сподѣляте ли съ хора, чужди на вашето разбиране, ще съжалявате. Тѣ ще изопачатъ думитѣ ви и, вмѣсто да се ползватъ, и на васъ ще прѣчатъ.

Като правите опита, ще се пазите отъ всичко отрицателно. За два деня ще забравите всичко около себе си. Ще забравите, че сте майки и бащи, ученици и учители. Ще се чувствувате като човѣкъ, който се е новородилъ, който живѣе въ Царството Божие и върши Божията воля. Какви бащи и майки сте вие? Единъ Баща има въ свѣта, единъ Господарь. Ние сме само носители на Неговитѣ идеи. Доколкото носимъ и прилагаме Неговата воля, до толкова се ползуваме отъ Неговата сила. За два деня ще бждете синове Божии, изпълнители на Неговата воля. Следъ това може да си облѣчете старитѣ дрехи на обикновения день, но за два деня искамъ да бждете като светии. Ако ви срещне нѣкой и ви запитва за обикновени работи, нѣма да отговаряте. Ще се извините, че сте заети и нѣмате време за разговоръ.

Ще бъдете заети само съ себе си, съ своя вътрешенъ животъ, съ задачата, която ви дадохъ. Ако жената е наготвила, добре ще бъде; ако не е наготвила, мъжътъ ще счита, че всичко е наредъ, нищо нѣма да изисква отъ нея. И жената нѣма да изисква нищо отъ мъжа. Всѣки отъ васъ ще мисли само за задачата си, да я изпълни добре и да придобие нѣщо отъ нея.

Т. м.

*

3. Лекция отъ Учителя, държана на
27 януарий, 1932 г. София. — Изгрѣвъ.

Лица на реалността

Размишление

Ще прочета нѣколко стиха отъ 32 глава на Исая, отъ 7 стихъ нататѣкъ. Въ тая глава виждаме, какво е говорилъ единъ поетъ на Израилския народъ. Има нѣщо въ тая глава, което всички знаете и въ което вѣрвате. Въ това отношение, вие сте добри познавачи на човѣка.

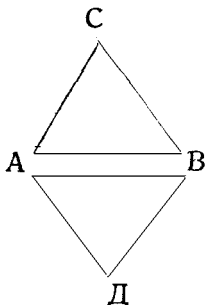
Мнозина се запитватъ, защо идатъ мжчнотиитѣ въ живота. Ако бѣха само мжчнотиитѣ, тѣ лесно ще се разрешатъ, но земята е мѣсто на голѣми противоречия. Нѣма нѣщо, което човѣкъ само да си е помислилъ и да не е станало или да не стане. Какво може да очаквате отъ такъвъ свѣтъ, въ който всичко може да стане? В тоя свѣтъ ставатъ и добри нѣща, но за тѣхъ нищо не казвате, считате, че тѣ сж въ реда на нѣщата. Натѣкнете ли се на злото, веднага питате, защо сжествува то. Защо сжествува злото, нѣмамъ време да отговарямъ. Питамъ: Защо богатиятъ си подрѣзва брадата? Защо бабата ходи съ патерица? Защо децата ходятъ съ кокили? Защо косата на хората побѣлява? Ще кажете, че е естествено, косата на стария човѣкъ да бжде бѣла. Въ сжщностъ, не е така. Старостъта не е причина за побѣляване на косата. Ако питате старостъта, защо е на-

правила косата на човѣка бѣла, тя нищо не може да отговори. Старостѣта има съвсемъ друга целъ, а не да измѣня черния цвѣтъ на бѣлъ. Колкото младостѣта е виновна за тъмния цвѣтъ на косата, толкова и старостѣта — за бѣлия. Щастието на човѣка не е въ неговитѣ черни, кестеняви или руси коси; и нещастieto му не е въ неговитѣ бѣли коси. Кой цвѣтъ е по-хубавъ: бѣлиятъ, или черниятъ? Ако черниятъ цвѣтъ е по-хубавъ, тогава ще кажемъ, че по-ценно нѣщо отъ вжглицата нѣма. Тѣ служатъ за гориво; отъ тѣхъ получаватъ множество ценни продукти. Щомъ е така, туряйте черното въ печкитѣ си, а бѣлото — на тѣлото си. Ако бѣлата коса е нещастие, защо носите бѣла риза? Бѣлата коса е мода. Трѣбва ли да се плашите отъ нея? Когато искатъ да представятъ уменъ, мждъръ човѣкъ, турятъ му бѣла коса и бѣла брада, обаче, не всѣкога бѣлиятъ цвѣтъ е признакъ на мждростъ.

Като ученици на велика школа, вие трѣбва да изучавате езика на природата, съ който си служатъ всички истински учени, адепти и светии. Тоя езикъ осмисля нѣщата. И най-големитѣ мждреци виждатъ въ него проява на Божията Мждростъ. Велика е Божията Мждростъ, но не е за обикновенитѣ хора. За да я придобиятъ, тѣ трѣбва скжпо да платятъ.

Начъртавамъ тригълника АСВ. За простия човѣкъ това е една обикновена картина. За учения, това е фигура, за която се знае, че сборътъ отъ вътрешнитѣ ѝ жгли е равенъ на

два прави жгли. Казахъ, че трижгълникътъ е половина отъ четирижгълника. Въ живота тоя четирижгълникъ може да представя спокойна

фиг. 1

водна поврхность. Ако поставимъ трижгълника надъ тая поврхность, той ще се отрази въ водата. Трижгълникътъ е въ по-рѣдка срѣда — въ въздуха; отражението му ще бже въ водата — въ по-гжста срѣда. Горниятъ трижгълникъ включва благоприятни условия за развитие, а долниятъ — неблагоприятни. Всѣкидневниятъ животъ има отношение и къмъ благоприятнитѣ, и къмъ неблагоприятнитѣ условия. — Кой носи еднитѣ условия и кой другитѣ? — Свѣтлината носи благоприятнитѣ условия, а тъмнината — неблагоприятнитѣ. Изобщо, първитѣ условия носятъ здраве за човѣка, а вторитѣ — болестъ. Благоприятнитѣ условия сж свързани съ разумния човѣкъ, а неблаго-

приятнитѣ — съ глупавия и неразуменъ човѣкъ. Благоприятнитѣ условия водятъ къмъ доброто и любовта, а неблагоприятнитѣ — къмъ злото и омразата. Благоприятнитѣ условия усилватъ човѣка, а неблагоприятнитѣ го обезсилватъ.

Какво представя квадратътъ? — Мѣсто на противоречия, мѣсто на всички възможности и невъзможности. Въ квадрата всичко е възможно и невъзможно. Като раздѣлимъ квадрата на два тригълника, горниятъ тригълникъ представя едната страна на живота — раятъ, а долниятъ — другата страна на живота, адътъ. Защо раятъ и адътъ съществуватъ едновременно, не може да се отговори. Това е все едно, защо съществуватъ едновременно мъже и жени. Не може ли да има само мъже, или само жени? Ако това бѣше възможно, Богъ щѣше да създаде свѣта другояче. Никъде не съществува свѣтъ само съ мъже или само съ жени. Да се мисли другояче, това е въображение. Днесъ не може нито безъ мъже, нито безъ жени. Не се занимавайте съ въпроси, които не съществуватъ. Вие разрешавате мъжнотитѣ си — това е въ реда на нѣщата. Казвамъ: Не разрешавайте мъжнотнитѣ, които иматъ отношение къмъ суетата на живота. Азъ казвамъ това първо на себе си. Като остана свободенъ, азъ си пѣя една пѣсенъ съ следното съдържание: „Не разрешавай суетата на живота. Не избѣгвай благитѣ страдания, които сж дѣлъ въ човѣшкия животъ. Въ тѣхъ се крие любовта.

Стреми се къмъ вѣчността, дето е великата Божия слава.“

Като размишлявамъ върху тия думи, запитвамъ се: Мислишъ ли, че можешъ да разрешишъ въпроса, защо едни хора сж богати, а други бедни? — Защо ме боли главата? — Не се занимавай съ тоя въпросъ. — Защо ме боли стомахътъ? — И съ тоя въпросъ не се занимавай. Лѣкувай се и не мисли за причинитѣ. Като се излѣкувашъ, ще научишъ причината за болестъта. — Защо сж скжсани дрехитѣ ми? Какво ще ямъ утре? — И за това не мисли. Не се занимавай съ утрешния день. Споредъ нѣкои философи, човѣкъ трѣбва да търси причината на всички явления и прояви въ живота. Така е, но не можешъ да намѣришъ причината, преди да си изучилъ явлението.

Въ Варненско, въ село Чатма, се случило нѣщо, отъ което кметътъ прѣвъ се поучилъ. Това било въ турско време. По онова време, когато събирали данъци отъ населението, който не могълъ да плати данъка си, набивали го добре и после го затваряли. Единъ беденъ българинъ, добъръ човѣкъ, не могълъ да плати данъка си и се помолилъ на кмета да му дадатъ срокъ, дано нѣкакъ се улесни и изплати. Кметътъ, строгъ човѣкъ, не се съгласилъ да отсрочи плащането и заповѣдалъ да го набиятъ и затворятъ. Не се минало много време, турскиятъ началникъ отишълъ при кмета да прегледа работитѣ му, и понеже намѣрилъ нередовни нѣща, издалъ заповѣдъ да го наби

ятъ, та да се научи да бжде изправенъ. Тогава кметътъ разбралъ, какво значи да се вдига и слага тояга върху гърба ти. Той си казалъ: Лошо нѣщо било боятъ!

Следователно, докато другитѣ хора страдатъ, ние казваме, че страданията сж на мѣсто. Щомъ дойдатъ страданията до насъ, казваме, че това е жестоко, и започваме да търсимъ причината за тѣхъ. Казвамъ: Докато ти не се включишъ въ страданието, не можешъ да се включишъ и въ радостта. Законъ е това. Ако можешъ да се изключишъ отъ страданието, ще се изключишъ и отъ радостта. Както и да философствувате върху пжтя, по който вървите, вашата философия нищо не разрешава. Казвате, че еди-кой си е щастливъ, наредилъ е добре работитѣ си. Покажете ми единъ човѣкъ, който е наредилъ всичкитѣ си работи поне за хиляда години. Нѣма човѣкъ на земята, който да е наредилъ работитѣ си даже за петъ години. Затова се казва, че човѣкъ не е сигуренъ и за утрешния день. Какво може да се очаква при противоречията на живота? Какво може да очаквате отъ една преходна, фалшива мисълъ? Това да не ви обезсърчава, но да ви насърдчи да работите повече.

Азъ искамъ да ви покажа, на какви закони почива сегашниятъ ви животъ. Изучавайте скръбта и радостта като две лица на реалността. Знайте, че вашата скръбъ е основа за радостта на вашия ближенъ. — Защо трѣбва да страдамъ? — За да се радва твоятъ ближенъ.

Ако ти не страдашъ, ближниятъ ти нѣма да се радва. Ако ближниятъ ти не страда, ти нѣма да се радвашъ. — Защо се радвамъ? — Защото ближниятъ ти скърби. — Не искамъ да страдамъ. — Тогава нѣма да се радвашъ. Дето е смъртъта, тамъ е и животътъ; дето е животътъ, тамъ е смъртъта. — Какво трѣбва да се прави? — Да осмислимъ и живота, и смъртъта. — Дотегна ми да живѣя. — Това, което дотѣга, е смъртъ, а не животъ. Човѣкъ всѣки день умира, затова му е дотегнало. Истинскиятъ животъ никога не дотѣга, понеже нѣма абсолютно никакво тегло. Животътъ не е нѣщо материално. Следователно, страданията дотѣгатъ, смъртъта дотѣга, но животътъ — никога.

Какво разбираме подъ „смъртъ“? Смъртъ е това, което смърди. Само то дотѣга на човѣка. Като умре, човѣкъ започва да мирише, да смърди. Така той разбира, че е живѣлъ въ затворъ. На земята човѣкъ е затворникъ. — Защо умира той? — За да го познаятъ хората. Всички казватъ: Сега ще разберемъ, какъвъ бѣше тоя човѣкъ. Наистина, човѣкъ се проявява следъ смъртъта си. Умрѣлиятъ става щедъръ, всичко раздава, даже и тѣлото си. Той дава на близкитѣ си по нѣщо, на църквата, на беднитѣ. Докато е живъ, човѣкъ нищо не дава. Щомъ започне да умира, става щедъръ и дава всичко, каквото има. Най-добриятъ човѣкъ е умрѣлиятъ. Като ме питатъ, защо човѣкъ умира, отговарямъ: Човѣкъ умира, за да прояви доброто, което е вложено въ него.

И тъй, хората живѣятъ, но не разбиратъ живота. Казвашъ: Азъ трѣбва да живѣя! — За да живѣешъ ти, други трѣбва да умиратъ за тебе: кокошката трѣбва да умре, агнето трѣбва да умре, ябълката трѣбва да умре, житото трѣбва да умре. Най-мжчното нѣщо е да се поддържа животътъ — условия и срѣдства сж нуждни за това. Като не знаете това, вие искате само да живѣете и да имате блага, макаръ и временни. Вие не подозирате, че временнитѣ блага създаватъ голѣми нещастия. Ти си богатъ, сѣдашъ предъ трапезата и се наядешъ съ баница. Нагледъ тя е добре опечена, мазна, но, като се нахранишъ, усѣщашъ разстройство въ стомаха. — Защо? — Маслото и брашното били стари. Ти искашъ да бждешъ щастливъ, да се наядешъ съ баница. Щастието не е въ баницата. Не мисли, че всѣка баница е направена съ прѣсно масло и брашно. Баничарътъ ималъ интересъ и турилъ развалено масло и старо брашно.

Не се спирай предъ всѣки банкеръ да искашъ пари на заемъ. Не се спирай предъ всѣка витрина да си избирашъ дрехи. Всѣка дреха не е за тебе. Всѣка баница не е за тебе. Не всички пари сж за тебе. Не всѣка книга е за тебе. Не всичко, каквото срѣщашъ на пжтя си, е за тебе. Много нѣща ти сж нуждни, но и много не ти сж нуждни. Непотрѣбнитѣ работи ще объркатъ ума и сърдцето ти. Вие пълните живота си съ хиляди работи, но не и съ сжщественото. — Кое е сжщественото? — Онова,

което не гние, което отъ нищо не се разваля. Имашъ единъ цирей — това е несжщественото. — Остави цирея да узрѣе, за да можешъ да го пробиешъ и очистишъ. Това е най-разумното, което можешъ да направишъ. Ако си тжженъ, изпѣй една отъ любимитѣ си пѣсни, но не „Цвѣте мило, цвѣте красно“, нито „Стоянъ мами си думаше.“ Вие нѣмате нищо общо съ Стоянъ и неговата майка. Какво казва Стоянъ на майка си? Той казва: „Мале ле, мале, като си ме родила, защо ми тазъ болка прати, та деветъ години болень да лежа?“ Стоянъ е виновенъ за своята болестъ, а не майка му. Остави Стоянъ да се занимава съ болестъта си, а ти си изпѣй една ободрителна пѣсень, за да разсѣешъ тжгата си.

Нѣкой дойде при мене и ми се оплаква, че му е тжжно на сърдцето. — Радвамъ се, че страдашъ. Това показва, че имашъ сърдце. Най-хубавото нѣщо на земята е страданието. Дето е Богъ, тамъ е страданието. Дето не е Богъ, никакво страдание не сжществува. Благата на живота идатъ чрезъ страданието. Ако можеше безъ страдания, пръвъ Христосъ щѣше да спаси човѣчеството безъ тѣхъ. Не можеха ли да слѣзатъ ангели отъ небето, да завържатъ всички, които се гаврѣха съ Христа, а трѣбваше да Го разпнатъ? Питате: Защо Богъ не оправи свѣта? Защо изведнѣжъ не го подобри? Преди всичко, азъ не вѣрвамъ, че свѣтътъ е лошъ. Докажете, че свѣтътъ не е добъръ. Единствениятъ, който не е оправенъ, е човѣкътъ. Щомъ той се оправи, цѣлиятъ свѣтъ ще се

оправи. Достатъчно е човѣкъ искрено да пожелае идването на Царството Божие на земята, за да се оправи и неговиятъ вътрешенъ свѣтъ. Следователно, кажешъ ли, че свѣтътъ е лошъ, ще знаешъ, че тоя свѣтъ е отражение на твоя. Твоятъ свѣтъ е лошъ и неизправенъ. Ти виждашъ себе си въ другитѣ и казвашъ, че хората сж лоши. — Толкова ли съмъ лошъ? — Не си толкова лошъ, но не си и толкова добъръ, колкото си мислишъ. — Знаете ли, колко обичамъ хората? — Знаемъ, че обичашъ, но знаемъ, че и мразишъ. На земята не можешъ да обичашъ, ако не си мразилъ. Много естествено, обичашъ дъщеря си, жертвувашъ се за нея и изведнѣжъ дойде единъ младъ момъкъ и започне да я гледа. Ти си недоволенъ отъ него, намразявашъ го. Не е лошо, че гледа. Видѣлъ нѣщо хубаво, разбира се, че ще гледа. Важно е, какъ гледа, съ какви намѣрения. Той гледа и чете, какво е написано въ книгата ѝ. Или гледа, какви плодове има въ нейната градина. Като види нѣкой хубавъ плодъ, иска да го откъсне. Може да откъснешъ, но съ позволение. Молитвата подразбира да искашъ позволение. Откъснешъ единъ плодъ, ще носишъ последствията на твоята постѣпка. После ще се сърдишъ на Господа, защо страдашъ.

Мнозина искатъ да станатъ велики, знатни хора. Великъ е оня, който носи съзнателно страданията. Избѣгвашъ ли страданията, ти не си великъ. Щомъ си дошълъ на земята, все ще се натъкнешъ на противоречия. — Кои сж при-

чинитѣ за противоречията? — Много сж причинитѣ, едни сж видими, а други невидими. — Защо страдамъ? — Само ти не страдашъ, хиляди сжщества страдатъ заедно съ тебе. За да се освободишъ отъ страданията, повдигни ума си по-високо, отколкото е обикновеното ти състояние. Нѣма да мине много време, и страданията ти ще престанатъ.

Срѣщашъ единъ богатъ човѣкъ, разговаряшъ се съ него, но виждашъ, че той е неспокоенъ, озърта се натукъ-натамъ, да не го обератъ. Какъ ще се успокои тоя човѣкъ? Като престане да мисли за паритѣ си и за крадцитѣ. — Ако ме обератъ? — Ще страдашъ. Ако не те обератъ, ще се радвашъ. — Лесно се говори, но мъчно се понасятъ страданията. Така говорятъ и ясновидцитѣ. Питашъ единъ ясновидецъ, какво ще стане съ тебе. Той казва: или ще живѣешъ, или ще умрешъ; ще отидешъ или въ рая, или въ ада. Ако живѣешъ, ще станешъ или министъръ, или простъ работникъ. — Ще намѣря ли оня, когото търся? — Ще го намѣришъ. — Какъвъ ще бжде той? — Младъ човѣкъ, на около 25 години, съ черни мустаци, крайно нервенъ, ще те бие по нѣколко пжти на день.

Въ Бургасъ единъ грѣкъ се оженилъ за една красива гъркиня, която му донесла две хиляди турски лири. Понеже паритѣ били нейни, тя заповѣдвала на мъжа си, какво да купува. Днесъ купувалъ, утре купувалъ, докато паритѣ се свършили. Следъ това той ѝ казалъ:

Ако искашъ да ти слугувамъ, иди при баша си да вземешъ още пари. Това значи: докато умътъ ти е здравъ и сърдцето — добро, ще ти слугувамъ и ще те гледамъ добре. Изгубишъ ли ума и сърдцето си и започнешъ да мирисешъ, ще оставя да те заровятъ въ гроба, не те искамъ повече. Азъ се чудя на ония мъже и жени, които плачатъ на гробоветъ. Той не живѣлъ добре съ жена си, докато е била жива, а на гроба ѝ плаче. Сжщото е и за жената. Плачй за човѣка, докато е живъ. Като умре, нѣма защо да плачешъ. Плачи за живитѣ, а не за умрѣлитѣ. Радвай се на страданията си. Ако се радвашъ на страданията си, никой не може да ти отнеме радостъта. Не се ли радвашъ на страданията, всѣки може да отнеме твоята радостъ. Ще се чудишъ после, защо радостъта те е напуснала. Като ви говоря така, азъ не засѣгамъ семейнитѣ ви отношения. Тѣ не ме интересуватъ. Азъ засѣгамъ онова, което е болно въ вашия животъ. Има нѣщо болно въ васъ, което трѣбва да се излѣкува. Събрали се двама приятели, но приятелство между тѣхъ не сжествува. Събрали се двама учени, но никаква наука не ги свързва. Това не сж отношения, но търговски сдѣлки, които всѣки моментъ могатъ да се развалятъ.

Днесъ азъ ви говоря, вие ме слушате, но това е преходно, временно. Вие може да си живѣте и безъ да ви говоря. Моята беседа може да ви допринесе нѣщо, а може нищо да не ви даде. Това е банкетъ, безъ който може

да минете. Важно е, че ако не съмъ азъ, другъ ще дойде на моето мѣсто. Ако вториятъ отстѣпи, ще дойде трети, четвърти. Следователно, азъ съмъ най-малкото зло за васъ. Човѣкъ не може да бжде свободенъ, все ще дойде нѣкой да му говори. Искашъ, не искашъ, ще ти говорятъ. Седа въ стаята си самъ, но отнѣкъде ще дойде една муха да иска нѣщо. И тя казва: Дай! Излѣза отъ стаята, отида въ гората — и тамъ ще ме намѣрятъ хиляди проповѣдници. Мухата казва: Знаешъ ли, коя съмъ и какво правя? Азъ хапя всѣки глупавъ човѣкъ, защото не ме разбира. Като ме разбере, ще престана да го хапя. Ти казвашъ: Муха е това, нищо не допринася. — Ти какво донесе днесъ? Седнешъ да ядешъ и виждашъ, че си изялъ всичко, което е сложено на трапезата. Не си ли по-голѣма муха отъ тая, която гонишъ въ стаята си? Мухата не е разумна като човѣка, но какво допринесе той съ своята голѣма разумность?

Сегашнитѣ хора сж недоволни отъ живота и мислятъ, че като отидатъ на оня свѣтъ, тамъ ще ги посрещнатъ добре. Това е криво разбиране. Казалъ ли ви е нѣкой отъ вашитѣ покойници, какъ сж го посрещнали на оня свѣтъ? Кажете ми поне единъ отъ вашитѣ спомени за оня свѣтъ. Вие живѣете на земята и си въобразявате, какъ ще отидете на оня свѣтъ. Ако отидете на оня святъ неподготвени, и тамъ ще внесете сжщото противоречие, което сжществувало на земята. Ще кажете: Колко добре жи-

вѣятъ сжществата на оня свѣтъ! Колко лошо живѣемъ ние на земята! Помислишъ ли така, веднага трѣбва да напуснешъ оня свѣтъ. Дали си въ рая, или въ ада, не се позволява да правишъ сравнение между живота на едно или на друго мѣсто. И отъ ада ще те изпждятъ, както и отъ рая. Какъ ще живѣешъ? Дето и да си, ще приложишъ великата философия на живота. Вие сте едва въ началото на тая философия. — Не разбираме тая философия. — Не я разбирате, защото, като я разберете, трѣбва да платите скжпо за нея.

Единъ американецъ, милионеръ, чулъ, че въ Нью-Йоркъ ще се даде концертъ — ще свири нѣкой виденъ виртуозъ. Той се качилъ на влака и тръгналъ за Нью-Йоркъ, но закъснѣлъ. Когато стигналъ до театъра, концертътъ билъ свършенъ. Понеже ималъ силно желание да чуе тоя виртуозъ, той научилъ, де се е установилъ, и отишълъ при него съ молба, да му посвири малко. Виртуозътъ се обадилъ отъ стаята, че си е легналъ вече и е уморенъ. — Давамъ хиляда долари. — Уморенъ съмъ, не мога да свиря. — Давамъ две хиляди долари. — Виртуозътъ отворилъ прозореца на стаята и посвирилъ малко. Милионерътъ останалъ много доволенъ отъ свиренето. После казалъ: Дай цигулката си, и азъ да ти посвирия. Какво представя музиката? — Страданията въ живота. Колкото по-голѣми сж страданията, толкова по-скжпо ще платишъ. За обикновенитѣ концерти се плаща малко, но за страданията се плаща много. —

Защо? — Защото отъ тѣхъ се получаватъ ценни уроци. Като страдашъ, ти говоришъ, оплаквашъ се, а хората те слушатъ.

Казвате: Да бждемъ богати, да разполагаме съ пари. Готови ли сте, като богати, да приемате хората и да слушате съ часове тѣхнитѣ оплаквания? Това е богатъ човѣкъ. — Защо Богъ е създалъ така свѣта? Свѣтътъ е добре създаденъ, той върви по своя пѣтъ, но какъ трѣбва да вървимъ ние, това е важно. Мухата бръмчи — това е нейна работа. Важно е, азъ да не бръмча като мухата. Волтъ бode — това е негова работа. Азъ не трѣбва да бода като вола. Контъ рита — така е създаденъ. Той се брани съ копитата, тѣ сж сръдство за защита. Обаче, азъ не съмъ конъ и не трѣбва да ритамъ. Сждията сжди, понеже е сждия, но азъ нѣмамъ право да сжда, не съмъ сждия. — Какво трѣбва да правя тогава? — Друга работа има за тебе. — Отъ кого страда слугата? — Отъ господаря си. — Отъ кого страда господарьтъ? — Отъ слугата си. Значи, причината за страданията е въ самитѣ насъ. Когато роптаешъ, това показва, че не разбирашъ смисъла на живота, който Богъ е създалъ, и така самъ създавашъ нещастieto си. Съ неразбирането си, първитѣ човѣци сами си причиниха страдания. И ние, съ своитѣ неразбирания, сжщо си причинихме страдания. Най-малката нечиста мисль е въ сила да наруши хармонията на твоя животъ. Най-малкото нечисто чувство или желание нарушава чистотата на твоя животъ —

Защо понѣкога човѣкъ краде? — Гладенъ е, никой не влиза въ положението му. Ти си богатъ, минавашъ край бедния и казвашъ: Богъ ще оправя работата. Защо ти не я оправишъ? Защо ти е дадено това богатство? Спри се въ пѣтя си и помогни на бедния. Не му ли помогнешъ, ти ставашъ причина той да краде.

Следователно, не питай, защо идатъ страданията въ живота, но вгледай се въ себе си, изпѣлнилъ ли си добре своитѣ задължения. Страдашъ — не страдашъ ти, другъ нѣкой страда въ тебе. Ако младиятъ скърби, другъ нѣкой въ него скърби; ако стариятъ скърби, пакъ другъ нѣкой скърби. — Дотегна ми животътъ. — Не говоришъ истината. — Минали ли сте единъ день безъ страдание? Какво ще бжде положението на младия момъкъ или на младата мома, ако не плачатъ и страдатъ? Какво ще бжде положението на майката и на бащата, ако не се грижатъ за децата си и не страдатъ? Радвайте се, че въ свѣта има майки и бащи, моми и момци, слуги и господари, които страдатъ. Радвайте се, че хората умиратъ и се раждатъ; радвайте се, че хората грѣшатъ и изправятъ погрѣшкитѣ си. Радвайте се, че съществува добро и зло. Ползуйте се отъ живота, безъ да ви дотѣга. Той съдържа велики уроци, за които се плаща скѣпо.

Въ заключение на всичко това, казвамъ: Не разрешавайте суетата на живота, тя е неразрешима. Докато слънцето грѣе, все ще хвърля сѣнки, и тригълникътъ ще се отразява. Ко-

гато слънцето престане да грѣе, сѣнkitѣ, сами по себе си, ще изчезнатъ. Като се махне доброто, и злото ще се махне. Тогава, де ще отиде човѣкътъ? Вие искате да дадете умъ на Господа, какъ да пресъздаде свѣта. Богъ е мислилъ цѣла вѣчностъ, докато създаде свѣта, а вие, съ единъ замахъ, искате да го измѣните. Дайте своя проектъ на Господа, да видимъ, какъвъ свѣтъ ще създадете. Който се опитва да корегира Бога и Неговитѣ прояви, ще се намѣри въ положението на пророкъ Йона, който лежа три дня въ утробата на кита.

Истинската философия на живота изисква отъ човѣка да бжде доволенъ отъ всичко, което Богъ му е далъ въ момента. Считай, че всичко, създадено отъ Бога, е разумно. Само така ще познаешъ разумността. Не мисли, че си роденъ само да страдашъ, но не мисли, че си роденъ само да се радвашъ. Не си роденъ само за омраза, но не си роденъ и само за любовъ. Моментътъ се мѣни, а съ него заедно и състоянията. Не казвай, че не си видѣлъ бѣлъ день въ живота си. Ти не говоришъ истината. Свѣтлината и тъмнината се смѣнятъ непрекъснато.

Казвашъ: Войната не трѣбва да съществува. Ти не можешъ да спрешъ войната — тя си има своето предназначение. Не можешъ да спрешъ бурята. Ти не можешъ да спрешъ революцията. Ти не можешъ да спрешъ въртенето на земята около нейната ось и около слънцето, да се образуватъ день и нощъ, да се

създаватъ четиритѣ годишни времена. Ти не можешъ да спрешъ изгрѣването и залѣзването на слънцето. — Какво мога да направя тогава? — Ти можешъ да заемешъ известно положение и да се ползувашъ отъ богатата на живота. Нѣкой казва, че откакъ влѣзълъ въ новия пжтъ, главата му побѣлѣла отъ страдания.

Една гарга решила да пренесе гарджетата си въ друго, чисто гнѣздо. Тѣ се радвали, доволни били, че ще отидатъ на чисто мѣсто. Майка имъ ги запитала: Ще вземете ли и задничетата си съ себе си? — Ще ги вземемъ. — Тогава и чистото гнѣздо ще оцапате.

Днесъ всѣки се пита, защо е дошълъ на земята. Задачата на човѣка е да превърне материята на злото отъ по-гжста, каквато е сега, въ по-рѣдка. Така той ще подобри живота си и ще се освободи отъ противоречието въ своя умъ, че свѣтътъ е лошо създаденъ. Свѣтътъ не е нито лошъ, нито добъръ. Хората се произнасятъ за него — всѣки споредъ разбирането си. Като четете Библията, виждате, че за едно и сжщо нѣщо, единъ пророкъ пише по единъ начинъ, а другъ пророкъ — по другъ начинъ. Христосъ казва: „Горко вамъ, книжници и фарисеи!“ — Защо казва така? — Защото тѣ задържатъ благото само за себе си. Ще дойде день, когато горкото на беднитѣ ще се излѣе върху главитѣ имъ. „Блажени сиромаситѣ.“ Единъ день това блаженство ще се изсипе върху главитѣ на богатитѣ. Колелото на живота се върти. Всѣки трѣбва да си изработи такава

философия, която да го приближава до истината.

Защо съществува злото? — За наторяване. Богатата почва не се нуждае отъ торъ, но бедната се нуждае. Значи, злото е потрѣбно само за нѣкои, а не за всички. Днесъ злото е нужно, но ще дойде день, когато нѣма да има нужда отъ зло, отъ омраза, отъ завистъ. Кажатъ ти една лоша дума, и ти веднага протестирашъ, намирашъ, че уронватъ твоето достойнство. Какво сж ти казали? Че си невежа, че си лошъ човѣкъ. Лошавината понѣкога принася добро. Защо си лошъ? Защото си свалилъ частъ отъ товара на нѣкого. Ако не бѣше го свалилъ, той щѣше да падне отъ тежестъта на собствения си товаръ. Нѣкой изялъ твоята кокошка, казвашъ, че билъ лошъ човѣкъ. Какво лошо има въ това? Ти и той сте едно. Отъ човѣшко гледище, той не е постъпилъ добре, но отъ Божествено гледище нѣма нищо лошо въ постъпката му. Отъ гледището на овцата, поведението на вълка къмъ нея е лошо; отъ гледището на вълка, поведението му е добро. Ти се запитвашъ: Овца ли да бжда, или вълкъ? За предпочитане е овца да бждешъ. Тревопаснитѣ животни носятъ огънь въ себе си. И овцата, като тревопасно животно, носи огънь и топлина, затова е потрѣбна на хората. Вълкътъ носи страданието въ свѣта. Стани овца, за да внесешъ въ живота огънь и топлина. Който те изяде, ще стане огънь.

Много истини има въ живота, които трѣбва да се изучаватъ. Изучавайте Евангелието,

като справочна книга, да знаете, какво да взимате отъ различнитъ автори. Евангелието не е само написана книга. Всѣки живъ човѣкъ, който благовестува, е евангелие. Ако благовестувашъ, ти си евангелие, което хората трѣбва да четатъ. Като знаея това, азъ не се възмущавамъ отъ никого. Че нѣкое дете обичало да хапе — нищо отъ това. Ще му дамъ една-две ябълки. То се е учило да хапе и сега си има готовъ занаятъ. Ако не бѣше ме ухапало, нѣмаше да му дамъ ябълки. То ще се откаже нѣкога отъ тоя занаятъ. Гледайте на свѣта като на калейдоскопъ, презъ който се виждатъ различни картини, цвѣтно обагрени.

Сега ще ви кажа да се проявите такива, каквито сте, безъ да се подценявате, или надценявате. Добре е да бждете смѣли, но не по-смѣли, отколкото трѣбва, нито по-страхливи, отколкото трѣбва. Вие се представяте по-учени, отколкото трѣбва, и по-невежи, отколкото трѣбва; вие сте по-добри, отколкото трѣбва, и по-лоши, отколкото трѣбва. Лошото въ васъ се дължи на това, че сте по-богати и по-бедни, отколкото трѣбва. Добре е да бждете и богати, и бедни, но не повече, отколкото трѣбва.

Едно се иска отъ всички: да следватъ пжтя на новото учение. То не сжди никого, но опредѣля точно, колко богатъ и колко беденъ трѣбва да бжде човѣкъ. То ще даде на всѣкиго толкова, колкото му трѣбва. — Пари искамъ. — Не е лошо да имашъ пари. но трѣбва да знаешъ, какъ да си служишъ съ тѣхъ. Паритъ сж срѣд-

ство, както знанието, и ти трѣбва да се ползувашъ отъ тѣхъ разумно. И добродетелитѣ сж богатство, съ което трѣбва да се ползувашъ разумно. — Не искамъ да бжда богатъ. — Богатството не е само въ паритѣ. Бжди богатъ съ добродетели, съ знание, съ сила и животъ. Истински богатъ е оня, който може самъ да се товари и самъ да се разтоваря. Не можешъ ли едновременно да бждешъ и богатъ, и беденъ, самъ да се товаришъ и разтоваряшъ, ти не си разбралъ живота. Ти си станалъ богатъ благодарение на труда на беднитѣ. Ето защо, единъ день Богъ ще каже: Бедни и богати, елате всички при мене, да ядете и пиете заедно. — Кога ще ни повика Богъ? — Още утре. Трѣбва да бждете готови да се явите при Него.

Благодарете на Бога за всичко, което ви е далъ: за ума, за сърдцето, за волята. Благодарете на Бога, че срѣщате и добри, и лоши хора. Благодарете на Бога, че срѣщате учени и прости, бедни и богати. Благодарете на Бога за всичко. Благодарността е една дума отъ езика на древнитѣ мъдреци, който и досега е останалъ неразбранъ. Една отъ думитѣ на тоя езикъ е благодарността. Така я превеждамъ азъ на български езикъ, но тя все още остава неразбрана.

Т. м.

*

4. Лекция отъ Учителя, държана на 3 февруарий, 1932 г. София. — Изгрѣвъ.

Любовта на безсмъртието

Размишление.

Ще прочета частъ отъ 61 псаломъ. Тоя псаломъ трѣбва да се преведе на езикъ, съ който си служи природата. За да разбере известенъ въпросъ, човѣкъ трѣбва да има разположение къмъ него. Безъ вътрешно разположение къмъ нѣщата, той не би могълъ да възприеме истината. Не можешъ да разберешъ въпроса за вегетарианството, напримѣръ, докато обичашъ да си хапвашъ месце. Виждашъ на трапезата сложена печена кокошка или печено агне, а нѣкой ти говори за вегетарианство. Ти слушашъ, какво ти се говори, но не разбирашъ. — Защо? — Представяшъ си, какъ ще си хапнешъ печена кокошчица и следъ това ще пийнешъ чашка винце. Хората виждатъ, какъ колятъ кокошки и агнета, виждатъ страданията имъ, но не се трогватъ. Тѣ иматъ облаги отъ тѣхъ. Друго нѣщо е, ако говоришъ на вегетарианци за страданията на кокошката и на агнето. Тѣ слушатъ, и сърдцата имъ се свиватъ отъ мъка за животнитѣ.

Следователно, хората могатъ да се разбиратъ, само когато ги свързва нѣщо, когато иматъ разположение едни къмъ други. При това, тѣ влизатъ въ положението си,

глизатъ и въ положението на окръжаващитѣ. Ако хората се събиратъ безъ вътрешно разположение помежду си, колкото и да си говорятъ, нищо нѣма да разбератъ. Тѣ ще бждатъ въ положението на месоядцитѣ, на които се говори за страданията на животнитѣ. Ще слушатъ, какво имъ се говори, но ще си казватъ: Вкусно е месцето на агнето и на кокошката. Въ разбирането на тия хора има нѣщо объркано, изопачено, както сж изопачени нѣкои думи. Напримѣръ, думата „старъ“ е приела друго значение отъ това, което нѣкога е имала. Тя произлиза отъ корена „сат“, който означава проява, повишение. Старъ е оня, който иска да се прояви. При сегашното разбиране, „старъ“ означава немощенъ човѣкъ, негоденъ за работа. Въ сжщностъ, стариятъ човѣкъ се е калилъ, работи повече отъ младия. Той е оралъ, сѣлъ, жѣналъ, а младиятъ не издържа колкото стариятъ. Вижете, колко добре тегли плуга стариятъ волъ. Турите ли даначето на работа, нищо не може да направи.

Работа, учене се иска отъ човѣка. Ако изучавате старитѣ езици, ще приложите единъ методъ; ако изучавате новитѣ езици, ще приложите другъ методъ. При това, всѣки новъ езикъ има специфиченъ методъ за изучаване. Това се дължи на особеноститѣ на езика. Казвате, че изучаването на езицитѣ трѣбва да се опрости. И това може, но колкото повече се опростява езика, толкова повече губи отъ своята красота. За предпочитане е нѣщата да бждатъ

красиви, макаръ и усложнени. Който иска да бжде красивъ, трѣбва да бжде вътрешно богать, или вътрешно сложенъ. Красивото лице е сложно. По него може да се чете много. Красивиятъ има особени линии на лицето, каквито въ обикновения човѣкъ не можешъ да намѣришъ. И на лицето на мждреца има сложни, красиви линии. Въ мждреца всичко е особено; неговиятъ ходъ се отличава коренно отъ хода на обикновения човѣкъ.

Какъ се моли мждрецътъ? — Като забравя себе си. Истинска молитва е оная, въ която човѣкъ забравя себе си и окръжаващитѣ. Истински пѣвецъ е оня, който забравя себе си, забравя, че хора го слушатъ. Сега и вие мислите, че сте събрани заедно и се стѣснявате едни отъ други. Не е така, събранието става далечъ нѣкъде. Вие сте отражение на онова, което става въ невидимия свѣтъ. И каквото става тамъ, става и тукъ. Вие сте представители на ония, които присѣдствуватъ горе. Ако мислите, че работитѣ се нареждатъ тукъ, лъжете се. Всички работи ставатъ далечъ нѣкъде, а тукъ се проявяватъ тѣхнитѣ отражения. Това ще разберете, когато се освободите отъ непотрѣбнитѣ мисли и желания. Само свободниятъ може да учи. Освободете и съзнанието си отъ всичко, което се е наслоило въ него отъ далечното минало. Само така ще избѣгнете стѣлкновението между миналия, сегашния и бждещия ви животъ.

Преди нѣколко деня при мене дойде единъ земеделецъ, който ми каза: Азъ съмъ работливъ

човѣкъ. Изорахъ нивитѣ си, посѣхъ ги; разработихъ градинитѣ си, посадихъ плодни дървчета, отглеждамъ ги; и днесъ, благодарение на моя трудъ, земята има другъ видъ отъ тоя, който нѣкога е имала. Казвамъ му: Ти мислишъ така, но питай земята, какво ще ти каже тя. Земята казва, че ти, наистина, си я изоралъ, посѣлъ, но тя е отхранила сѣмената. Ти се ползувашъ отъ нейнитѣ плодове, а на нея оставяшъ само сухи листа и клончета. Питамъ: Ако работишъ по сѣщия начинъ върху единъ човѣкъ, развивашъ доброто въ него и, въ края на краищата, оберешъ плодетѣ му, какво си направилъ за него? Ти взимашъ плодетѣ му, а на него оставяшъ сухитѣ листа. Следъ всичко това ще кажешъ на тоя човѣкъ, че си работилъ върху него. Работилъ си, наистина, но си взелъ най-хубавитѣ му плодове за себе си. Ако така работите и разбирате нѣщата, нищо не може да постигнете. Работете съ любовъ. Освободете се отъ егоизма си. Вложите ли най-малкото егоистично чувство въ работата си, то ще разяде основитѣ ѝ, както червеятъ изяжда младитѣ коренчета. Всѣка работа трѣбва да се започва и свършва съ свещенъ трепетъ и пълно безкористие. Единъ день, като преглеждахъ дърветата въ градината, видѣхъ на едно дървче доста голѣма дупка. Върѣхъ се да видя, какво има тамъ, и забелязахъ, че нѣщо пада отъ дупката. Разбрахъ, че е влѣзълъ червей, който руши дървото. Взехъ единъ тънъкъ телъ, пхнахъ го внимателно вътре и извадихъ червея. Пазете се

отъ червеи, които рушатъ и прояждатъ вътрешността на вашия животъ.

Сега вие се учите да пѣте. Нѣкои отъ васъ сж добри пѣвци. Добре е да пѣте, да свирите, да се занимавате съ музика, поезия, наука. Обръщайте внимание на всичко, да не останете едностранчиви, еднообразни. Ако работите само въ едно направление, ще развиете само единъ центъръ. Главата трѣбва да бжде добре развита, всички центрове да се подхранватъ. Ако развивате главно личнитѣ си чувства, главата ви ще стане дълга като краставица. Ако работите върху миролюбието, главата ви горе се стѣснява. Нѣкой е толкова миролюбивъ, че и на мравката прави пжтъ. Главата на тоя човѣкъ се стѣснява горе, като дъска. Кажете ли, че човѣкъ не трѣбва да фантазира, нито да живѣе съ въображение, ти не давашъ възможностъ на челото си да се разширява. Докато живѣешъ на земята, ще си въобразявашъ, че си богатъ, че се силенъ, че си великъ поетъ, ученъ, философъ. Така поне ще оформишъ челото си.

Единъ турски бей отишълъ въ дома на единъ български чорбаджия. Последниятъ го почерпилъ съ ново вино, което не било още прекипѣло. Бейтъ изпилъ една-две чаши и се развеселилъ. Той казалъ на чорбаджията: Чорбаджи, пѣе ми се. — Пѣй! После казалъ: Играе ми се. — Играй! Понеже бейтъ никога не пилъ такова вино, почудилъ се, защо му се пѣе и играе. — Хубаво нѣщо е новото вино. То развеселява човѣка, казалъ бейтъ. Казвамъ: Има

реални състояния въ човѣка, но има и нереални, преходни, като това, причинено отъ новото вино.

Човѣкъ трѣбва да разбира живота като проява на реалността. Казвате, че животътъ е сериозенъ, тежъкъ. Ако нѣмашъ пари, ако си боленъ, ако жена ти и децата ти сж гладни, животътъ е сериозенъ. Ако имашъ възможность да посрѣщашъ всичкитѣ си нужди, животътъ не е сериозенъ. Споредъ васъ, животътъ е сериозенъ, когато нѣмате пари. Щомъ имате пари, животътъ е приятенъ, лекъ. Нѣкой има много пари, но не знае, какъ да ги употребява, не иска да се прояви. Едно време на цигуларитѣ не гледаха съ добро око. Ако нѣкой се предаде на музика, казваха: Горкиятъ, взелъ цигулката и засвирилъ като циганинъ. Други казваха: „Цигуларъ кжща не храни.“ За да свири, човѣкъ трѣбва да обича много музиката, да обича и хората, за да издържи на подигравкитѣ имъ. И донесъ още се подиграватъ на религиознитѣ, особено, ако тѣ сж млади. Човѣкъ трѣбва да дойде до вътрешно разбиране на живота, да се освободи отъ всички предразсѣждци на времето. Освободи ума си отъ ненуждни мисли. Защо трѣбва да мислишъ и да се безпокоишъ, че ще се разболѣешъ, ще остарѣешъ, или ще обеднѣешъ? Ако обеднѣешъ, ти ще научишъ това, което при богатството никога нѣма да научишъ. Въ каквото положение и да се намѣришъ, или каквато работа да вършишъ, ти все ще научишъ нѣщо. Като худож-

никъ, ще придобиешъ нѣщо ценно; като ученъ или философъ, сжщо ще придобиешъ нѣщо. Не е художникъ оня, който само топи четката въ боята. Не е писателъ оня, който само драска върху хартията. Работи така, че да придобивашъ нѣщо ценно. Отъ любовта къмъ работата и къмъ хората зависи твоятъ успѣхъ.

Единъ виденъ майсторъ - шивачъ билъ поканенъ въ дома на единъ богатъ турчинъ да му ушие едни бирбючуклии гащи. Майсторътъ взелъ съ себе си своя чиракъ, Стоянъ. Турчинътъ заповѣдалъ да сготвятъ на шивача кокошка. Понеже майсторътъ обичалъ кокошка, казалъ на домакина: Моятъ слуга не яде кокошка. Сгответе за него бобъ. Той искалъ да остане цѣлата кокошка за него. Стоянъ слушалъ, какво говори господарътъ му, и само въздишалъ. Като се нахранили, слугата казалъ на домакинитѣ: Отвреме - навреме моятъ господаръ го хващатъ нервитѣ и започва да се озърта, като че търси нѣщо. Вържете го съ едно вжже и, като се успокои, освободете го. Въ това време той скрилъ напръстника на господаря си. Започнали да шиятъ. Майсторътъ търсѣлъ напръстника си, озърталъ се натукъ - натамъ, не можалъ да го намѣри. Като забелязали това, домакинитѣ хванали майстора и го вързали, докато се успокои. Майсторътъ се почудилъ, защо го връзватъ, но се подчинилъ. Въ това време слугата погледналъ къмъ него самодоволно и казалъ: Стоянъ не яде кокошка, бобъ яде!

Законъ е: Каквото правишъ на другитѣ, ще ти се върне. Въ природата сжествува ехо, отзвукъ или повторение на нѣщата. Природата не е отмѣстителна, но спазва своитѣ закони. Ако бащата е музикаленъ, и синътъ ще бжде музикаленъ; ако майката е художничка, и дъщерята ще бжде художничка. Това наричаме законъ за предаване на дарбитѣ и способноститѣ. Понѣкога има изключения отъ закона. Следователно, ако бащата не може да свърши започнатата си работа, синътъ ще я свърши. Не е лошо повтарянето. Българската пословица казва: „Повтарянето е майка на знанието.“

Помнете: Всѣко нѣщо, което започвашъ, трѣбва да се изучи добре, защото следъ време ще се повтори. Само така то може да принесе своя плодъ. Не всѣко знание принася плодъ. Напримѣръ, говоря на богатия за любовта, казвамъ му, че трѣбва да се обичаме, но той се усмихва и мълчи. Той знае това, но знанието му не принася плодъ. То не е въ състояние да отвори сърдцето му. Той даже се страхува да не му искатъ пари на заемъ. Да знаешъ нѣщо, значи, да прилагашъ знанието си. Знаешъ, че любовта дава и взима, а ти само взимашъ, безъ да давашъ. Твоео знание не принася плодъ. Ако детето не взима отъ майка си, не може да расте. Щомъ стане на две години, майката отбива детето и го учи само да яде. Не може само да давашъ, или само да взимашъ. Такъвъ законъ не сжествува. Даже и Богъ, Създателтъ на свѣта, смѣня нѣщата. Следъ

като ти е давалъ, Той казва: Сега ти ще давашъ. Пръвъ Богъ те е възлюбилъ. Следъ това ти ще Го възлюбишъ. Всичко, което ни е дадено, се дължи на Божията Любовъ къмъ насъ. Всичко добро и хубаво въ насъ ни е дадено не само за единъ животъ, но за вѣчността. Богъ е предвидилъ всичко, което е нужно за човѣшката душа. Като знаете това, трѣбва само да се радвате. Вие нѣмате представа, какво нѣщо е небето. Не мислете, че небето е подобно на земята. Казвате: Животътъ е тукъ, на земята. Родишъ се, живѣешъ известно време и умирашъ — всичко се свършва съ тебе. Младъ си, остарявашъ и умирашъ. Любишъ и после разлюбвашъ. Не е така. Следъ човѣшката любовъ иде безлюбието, а следъ него — Божията Любовъ. Следъ тая любовъ иде свѣтлината. Следъ свѣтлината иде свободата. Ако живѣешъ по човѣшки, свѣтлината ще се смѣни съ тъмнина, а свободата — съ робство.

Често казвате, че човѣкъ трѣбва да олекне. Нѣкога трѣбва да олекне, а нѣкога да стане тежъкъ. Ако въ голѣма буря корабътъ олекне, той непременно ще потъне. Ето защо, когато минавашъ презъ голѣми изпитания, ти трѣбва да бждешъ тежъкъ, пълень корабъ, за да има на какво да разчитаашъ. Трѣбва да имашъ знания, че като страдашъ, да знаешъ, защо страдашъ. Вие знаете много нѣща, но не сте приложили всичко. Нѣкои нѣща сте приложили, а нѣкои оставате да приложите въ бъдеще. Азъ съмъ ви говорилъ върху много въпроси, които и безъ

моего говорене щѣхте да научите. Какво сте придобили, като ги знаете? Време сте спечелили. Казвамъ на нѣкого, че на еди-кое си мѣсто на планината има единъ чистъ, хубавъ изворъ. И безъ да му кажа, ще го намѣри, но ще се лута повече време. Като знае, де е изворътъ, направо ще отиде да се напие. Все има разлика между оня, който самъ е придобилъ знанието си, и оня, който е ималъ учителъ. Ще кажете, че е по-добре човѣкъ самъ да си придобие знанието, самъ да си изработи свое убеждение или вѣрую. Не, въ реда на нѣщата е, прѣвъ Богъ да вложи знанието въ човѣка. Богъ е първиятъ Учителъ на човѣка. Следователно, никой не се учи самъ. Човѣкъ трѣбва да се учи отъ нѣкого. Първиятъ човѣкъ бѣше поставенъ въ рая, за да се учи отъ Бога. Ще кажете, че той сгрѣши, яде отъ плода на забраненото дърво. Той бѣше още дете, което направи първата погрѣшка. Както детето пали фитила на бомбата и чака да види, какво ще стане, така и първиятъ човѣкъ яде отъ забраненото дърво съ желание да види, какво ще стане. Ако детето стои и чака бомбата да избухне, съ нея заедно и то ще отиде. Казватъ му, обаче, да бѣга, и то бѣга. И на първитѣ човѣци казаха да бѣгатъ. Тѣ послушаха тоя съветъ и избѣгаха. Ако не бѣха избѣгали, нищо нѣмаше да остане отъ тѣхъ.

Първитѣ човѣци бѣха деца. Богъ имъ каза да не пипатъ голѣмата бомба въ рая, но Ева първа запали фитила на тая бомба. Тѣ искаха да видятъ, какво ще стане следъ това.

Каза имъ се да бѣгатъ. Щомъ избухна бомбата, тѣ се уплашиха и избѣгаха. — Защо сгрѣшиха първитѣ човѣци? — Защото не знаеха, какъ се работи съ бомбата. Грѣхътъ е бомба, която лесно експлодира. Следъ експлодирането, нищо друго не остава, освенъ да бѣгатъ.

Единъ познатъ ми разправяше за ужаса, който изживѣлъ при експлодирането на една бомба. Това е станало предъ самия него. Като експлодирала, бомбата го вдигнала въ въздуха и изхвърлила на разстояние 40 — 45 м. отъ мѣстото, дето станала експлозията. Като разбралъ, че е живъ, той благодарилъ за щастливото и чудно спасяване. Той усѣтилъ, че билъ слабо контузенъ, но лесно се поправилъ. Само страхътъ останалъ въ него. Той разбралъ силата на бомбата и, заговори ли се нѣщо за бомба, той все казвалъ: Пазете се, бомба е това!

Законъ е: И най-малката погрѣшка на човѣка може да причини голѣмъ взривъ въ него. Експлозии ставатъ въ човѣка всѣки моментъ: въ неговитѣ мисли, чувства и постѣпки. Тѣ сж въ сѣстояние да нарушатъ правилното развитие на човѣка. Четешъ нѣкоя книга. Дойдешъ до една мисль, която веднага измѣня правилния ходъ на твоитѣ мисли. Тя е бомба, която всѣки моментъ може да експлодира. Не чакай да избухне, не я пипай, но бѣгай вънъ. Заличи я отъ ума си да не те смущава. Напримѣръ, ти се молишъ, имашъ хубаво молитвено разположение. Дойде нѣкой и ти казва: Какво си се изправилъ като дърво? Така не се моли чо-

вѣкъ. Той смуцава духа ти, но самъ не знае, какъ трѣбва да се моли човѣкъ. Другъ пжтъ си добре облѣченъ, разположенъ си, имашъ хубаво, добро отношение къмъ хората. Срещне те нѣкой и ти казва: Какво си се докаралъ като князь? Не те ли е срамъ да ходишъ така облѣченъ между хората? Ти се смутишъ, връщашъ се вкъщи, по-скоро да свалишъ новитѣ си дрехи. Напишешъ едно хубаво стихотворение, но близкитѣ ти не го харесватъ, намиратъ, че не е време за писане на стихове. Свиришъ съ разположение — и за свирене не било време. Чудишъ се, какво да правишъ, какъ да удовлетворишъ хората.

Казвамъ: Грѣхътъ се крие въ разбирането, а не въ постѣпкитѣ. Че си добре облѣченъ, съ лачени обувки, това не е грѣхъ. Че свиришъ, или пѣешъ, когато нѣкой е умрѣлъ, това не е грѣхъ. Ти свиришъ и пѣешъ за него, че отишълъ при Баща си. Той е живъ, заминалъ за отечеството си, а ти му свиришъ и пращашъ много здраве на близкитѣ си. Който не разбира, какво нѣщо е смъртта, казва, че умрѣлиятъ отива въ черната земя.

Преди години бѣхъ въ едно Шуменско село. Дойдоха при мене и ми казаха, че една жена се мжчи цѣли три дѣня да роди и не може да се освободи, ще умре. Казахъ имъ, че нѣма да умре, нуждни ѝ сж само петъ минути и ще се освободи. Следъ това ще се радва, че човѣкъ се е родилъ на свѣта. — Ти отде знаешъ? — Зная, виждамъ и нейното състояние, както

и състоянието на детето. Тя се нуждае отъ помощта на невидимия свѣтъ, който ще ѝ помогне. Детето объркало пжтъ си, не може да излѣзе. То забравило, отде влѣзло и сега се мжчи. Мислено го упжтихъ. Казахъ му да се върне десетина сантиметра назадъ и отново да поеме правия пжтъ. Да се върнешъ назадъ и оттамъ да поемешъ правия пжтъ, това значи, да се обърнешъ къмъ Бога. Объркашъ се и не знаешъ, какво да правишъ. Обърни се къмъ Бога, Той ще ти даде съветъ. Раждането, въ широкъ смисълъ, е дълбокъ вътрешенъ процесъ. Всѣки може да се натъкне на тоя процесъ. Щомъ се намѣришъ въ затруднение, ще се върнешъ десетъ сантиметра назадъ, ще се обърнешъ къмъ Бога и ще излѣзешъ на свобода.

Сега вие сте дошли до положението да възприемете любовта. — Какво се иска за това? — Чистота. Вие трѣбва да се изчистите, както чистите сждоветѣ, въ които туряте най-хубавото съдържание. Вие се готвите за идване на Царството Божие въ васъ. Вие очаквате Богъ да влѣзе въ васъ. Затова трѣбва да Му пригответе жилище. Щомъ Богъ влѣзе въ васъ, животътъ ви коренно ще се измѣни: болести, беднотия, страдания нѣма да има. Вие само ще учите, ще пѣте и ще свирите. — Колко време ще продължава това? — Колкото искате, отъ васъ зависи. Сегашниятъ ви животъ трѣбва коренно да се измѣни. Иначе, и науката, и музиката, и изкуството ще бждатъ безпредметни.

Казвате: Докато сме млади, ще живѣемъ като млади; щомъ остарѣемъ, ще живѣемъ като стари. Все ще прекараме единъ животъ на земята. Не е така. Животътъ не е нито въ младостта, нито въ старостта, но въ правилното разбиране. Човѣкъ трѣбва да разбира силата на Божията мисль, която се проявява чрезъ неговата душа: младиятъ ще разбира като младъ, стариятъ — като старъ. Въ това се заключава истинското знание. Ти трѣбва да знаешъ, че мисльта, която се изявява чрезъ тебе, е Божествена. Кажешъ ли си така, да не се колебаешъ, но всѣкога да проявявашъ Божественото. Обаче, ако Божествената мисль минава презъ твоя човѣшки умъ, тя се изопачава. Не подържай тая мисль въ себе си. Божественото се изявява само чрезъ Божественото. Божествената мисль носи въ себе си магическа сила — съ нея всичко се постига. Богъ казва: „Опитайте ме и ще видите, че съмъ благъ.“ — Какъ се изявява Божията благодѣлностъ? — Въ щедростъ, въ даване. Богъ отваря пѣтъ на всички, които Го търсятъ, които работятъ и упоаватъ на Него.

Единъ младъ братъ разправяше една своя опитностъ, която потвърждава горната мисль. По едно време той съвсемъ объркалъ материалнитѣ си работи: оттукъ-оттамъ взималъ пари на заемъ, но не могълъ да ги върне. Приятелитѣ му започнали да странятъ отъ него. Той се видѣлъ въ чудо, не знаелъ, какво да прави. Решилъ въ себе си, отъ никого да не взима

пари на заемъ, но да работи, да разчита на Бога. Започналъ да работи, самъ да се поддържа. Като престаналъ да очаква на другитѣ, работитѣ му започнали да се оправятъ. Въ кратко време той изплатилъ дълговетѣ си.

Пазете правилото: На заемъ пари не взимай. — Защо? — Защото започвашъ да уповавашъ на другитѣ. Имашъ да решавашъ една задача и започвашъ да се допитвашъ до хората, тѣ да ти помогнатъ — ти взимашъ пари на заемъ. Имашъ една мжчнотия, не можешъ самъ да я решишъ, търсишъ чужда помощ — ти взимашъ пари на заемъ. — Какво да правя, какъ да си помогна? — Свържи се съ Бога. Като душа, ти представяшъ частъ отъ Божествения организъмъ. Носишъ ли тая мисль въ ума си, твоитѣ работи ще се наредятъ по естественъ начинъ. Само така човѣкъ ще разбере, какви способности и дарби се криятъ въ него. Само така ще види, съ какви възможности разполага.

Разправя се, че единъ англичанинъ знаелъ 15 езика. Той разполагалъ съ много думи. Колко езика знаете вие и съ колко думи разполагате въ обикновения си животъ? Срѣдно човѣкъ употребява около 500—600 думи, рѣдко до хиляда думи. Нѣкои талантиливи поети и писатели си служатъ съ около четири-петъ хиляди думи въ езика си. Милтонъ въ своитѣ произведения си е служилъ съ 11 хиляди думи, Шекспиръ — съ 15 хиляди думи. Като четете Шекспира, натъквате се на думи, които може

да намѣрите само въ речникъ. За Омира се казва, че си е служилъ съ 40 хиляди думи. Съ колко думи си служи природата? Неизброимо е числото на нейнитѣ думи. Чуденъ е езикътъ на природата. За оня, който го разбира, тоя езикъ е смисленъ. За оня, който не го разбира, тоя езикъ е безсмисленъ.

Помнете: Предъ васъ се разкрива велико бждеще. Това, което досега сте придобили, е нищо предъ онова, което предстои да придобиеете. Вие сте още въ предисловието. Животътъ, който сега минавате, е животъ на смъртта. Въ бждеще ще влѣзете въ живота на безсмъртието. Това значи, да си роденъ отъ Бога и свободно да излизашъ и влизашъ въ тѣлото си. Когато пожелаешъ, ще напуснешъ тѣлото си, ще отидешъ на разходка и когато пожелаешъ, ще се върнешъ. Това е велика наука, велико изкуство. Това се отнася до оня, който самъ може да излиза и влиза въ тѣлото си. Остане ли хората да ви учатъ на това изкуство, скъпо ще платите. Може да излѣзете отъ тѣлото си и да не се върнете назадъ. Може и да се върнете, но въ това време сж влѣзли въ тѣлото ви крадци и разбойници, които сж ви обрали. Това е друга опасностъ. Въ тоя смисълъ, смъртта не е нищо друго, освенъ разбойничество. Дойдатъ въ дома ви крадци, счупятъ вратата, обератъ ви и ви изхвърлятъ вънъ. Обаче, ако вие владѣете изкуството, сами да влизате и излизате отъ тѣлото си, ще излѣзете като какавида и ще се върнете преобразени,

като пеперуда, нашарена съ най-красиви шарки и цвѣтове. Нѣкой проявява любопитство, иска да разбере, какъ става излизането и влизането въ тѣлото. За да не задоволи човѣшкото любопитство, природата е скрила нѣкои нѣща отъ хората. Напримѣръ, никой не може да проникне въ сърдцето, да види, какъ става кръвообръщението. Никой не може да проникне въ дробоветѣ, да види, какъ става дишането. Умствено човѣкъ може да проникне и въ сърдцето, и въ дробоветѣ, но по физиченъ начинъ не може.

Казвамъ: Красиви сж тайнитѣ нѣща въ природата. Великото работи въ тайна. Като свърши работата си въ тайна, природата изнася дѣлото си навънъ, на изложба. Тя представя малка частъ отъ това, което се работи вътре. Когато извадя цигулката си предъ васъ, вие виждате малка частъ отъ това, което искамъ и мога да проявя. Понѣкога свиря предъ васъ, но това свирене представя малка частъ отъ онова, което мога да изразя. Споредъ мене, това свирене е залъгване. Скрита е моята музика. Когато трѣбва, азъ вадя по нѣколко тонове отъ тая музика само за себе си. Тя е важна за мене, а не за другитѣ. Тая музика има отношение къмъ вѣрата. Вѣрвамъ, че мога да свиря, че мога да се лѣкувамъ съ тая музика, че мога и да подобря живота си съ нея. Това значи, да свиришъ и да пѣешъ съ любовь.

Помнете: Вѣрата и любовта ви трѣбва да бждатъ прогресивни. Като такива, тѣ ще срѣщатъ на пътя си голѣми препятствия. Това да

не ви плаши. Безъ препятствия тѣ не биха могли да се проявятъ. Безъ противоречия и противодействие никоя сила не може да се прояви. Какво прави часовникарьтъ? Когато му дадатъ да поправи единъ часовникъ, първо, той го разглобява на части. После изчиства отдѣлнитѣ части, оправя изкривенитѣ и отново го сглобява. Любовта е велико изкуство, което разглобява и сглобява нѣщата, за да отдѣли годното отъ негодното, чистото отъ нечистото. По това се познава истинската любовъ.

Представете си, че трѣбва да напишете едно любовно писмо. Коя ще бѣде първата дума, съ която ще започнете? — Драги. — Не. — Любезни. — Не. — Възлюбени. — Не. Изкуство е да знаете, какъ да започнете писмото. Казвашъ: Като обичамъ, лесно ще напиша писмото. Може да се лъжешъ, че обичашъ. Четете живота на светиитѣ, на великитѣ хора, на адептитѣ. Ще видите, че когато сж били най-повдигнати, пълни съ любовъ, тогава не сж могли нищо да направятъ. И обратно: Когато сж били крайно обезсърдени, недоволни отъ себе си, тогава сж свършвали най-добрата работа. Има състояния въ живота имъ, когато тѣ не могатъ да се проявятъ, но се радватъ на успѣха на хората, които стоятъ по-долу отъ тѣхъ. Тѣ казватъ: Дано тия хора свършатъ това, което ние не можемъ. Съ доброто си желание тѣ имъ помагатъ. Това значи, да се радвашъ на успѣха на своя ближенъ и да му помагашъ въ доброто.

Нуждно е смирение на човѣка. Божиитѣ пѣтища сж неизповѣдими. Никой не знае, кога Богъ ще се прояви чрезъ него. Ти си поетъ, искашъ да напишешъ нѣщо. Вдѣхновишъ се и започвашъ да пишешъ. Казвашъ: Написахъ едно хубаво стихотворение. — Ти си го написалъ, но Богъ ти е диктувалъ. Ясновидцитѣ виждатъ това. Ти си ученъ, наблюдавашъ нѣкое явление, но отъ дветѣ ти страни стоятъ възвишени същества, които ти диктуватъ, насочватъ вниманието ти на важни нѣща и ги обясняватъ. Ти казвашъ: Дойде ми едно просвѣтленне. — Ако други не бѣха ти помогнали, ти самъ нищо нѣмаше да направишъ. Казвашъ: Отвѣтре ми се подсказа нѣщо. — И това е вѣрно. Богъ отъ хиляди години говори на човѣка. — Какъ говори Богъ? — Всѣка права мисль е гласъ Божи. Тя иде отъ три мѣста: отдалечъ, отвѣтре и презъ главата. Чуешъ ли гласъ близо до ушитѣ, това е гласъ на изкушение. Божиятъ гласъ иде отдалечъ. Чуешъ ли гласъ отдолу, около пѣпа, това е нѣкакво отражение — не се вслушвай въ него. Чакай да чуешъ гласа отвѣтре, отдалечъ нѣкъде и отъ главата. Мисль, която иде само отъ едно мѣсто, е отъ физичния свѣтъ. Ако мисльта иде отъ две мѣста, тя е отъ духовния свѣтъ. И най-после, ако мисльта иде едновременно отъ три мѣста, тя е Божествена, тя иде отъ Божественния свѣтъ. Тоя законъ е вѣренъ и въ науката, и въ музиката, и въ поезията. Вслушвайте се въ Божия гласъ, да разберете, какво

значи вдъхновение. Казвате: Виждамъ изгрѣването на слънцето; виждамъ чисто, лазурно небе; чувамъ, какъ изворътъ блика и напоява растенията; слушамъ лекия зефиръ около себе си. Това е присъствието на свѣтлитѣ същества, които те вдъхновяватъ и повдигатъ.

И тъй, съ прости думи казано: Вдъхновението се проявява чрезъ правата мисълъ, правото чувство и разумната воля. Ще кажете, че това е лесна работа. Лесна работа е, но сж нуждни голѣми усилия и трудъ. Има случаи, когато единъ светия употребява цѣли 20 години, за да придобие необходимата чистота. Той прекарва 20 години въ духовната баня, за да се очисти. Колко години следъ това трѣбва да работи, за да облѣче дрехата на светийството! И колко още работа му предстои, за да стане Божи работникъ. Не се придобиватъ лесно духовнитѣ дарби. Вие четете живота на светиитѣ и намирате, че лесно се постига светийство. Не е така. Преди всичко, животътъ на светиитѣ не е предаденъ правилно. Въ житията на светиитѣ сж описани най-слабитѣ моменти отъ живота имъ. Силнитѣ моменти, които представятъ тѣхното подвизаване, минаватъ незабелязано. Презъ голѣми изкушения минаватъ светиитѣ и, който издържи докрай, спасява се.

Единъ римски патриций изпратилъ на единъ светия голѣми подаръци отъ благодарностъ къмъ него, че излѣкувалъ дъщеря му. Щомъ получилъ подаръцитѣ, веднага дошло изкушението. Понеже билъ гладенъ, светията

се приготвилъ да си хапне отъ хубавото ядене, което получилъ. Въ тоя моментъ дошълъ при него единъ беденъ, изнемошълъ, гладенъ пжтникъ. Светията погледналъ къмъ него, съжалилъ го и му далъ всичкото си ядене, да се нахрани добре. После решилъ да облѣче новия си костюмъ, да му се порадва, но друга изненада му се представила. Окжсанъ, измръзналъ старецъ се приближилъ при него и му показалъ вкоченѣлитъ си ржце. Безъ да мисли много, светията му далъ новитъ си дрехи и го изпратилъ да си върви. Гладенъ и уморенъ отъ работа, светията намѣрилъ една коричка хлѣбъ въ стаята си и решилъ да си хапне, да подкрепи силитъ си. Въ тоя моментъ отнѣкже излѣзла една мишка и започнала да обикаля стаята, да намѣри нѣщо за ядене. Той далъ последната си хапка на мишката и дълбоко се замислилъ: Господи, разреши ми това противоречие. Помогни ми да си отговоря, защо трѣбваше въ единъ моментъ да се лиша отъ благото, което ти самъ ми даде? Христось се явилъ при него и му казалъ: Ти издържа изпита си. Свободенъ си вече. Доволенъ отъ отговора и отъ придобивката си, светията напусналъ старото си жилище и продължилъ своя пжтъ.

Питамъ: Кой художникъ би могълъ да нарисува лицето на тоя светия? Кой би могълъ да си представи, какъ тоя светия напуска жилището си и трѣгва по новъ пжтъ, очѣртанъ отъ свѣтлината и любовта? Всѣки ще го на-

рисува и опише по свой начинъ. Обаче, човѣкътъ, който се е проникналъ отъ истинска любовъ и свѣтлина, който се е отдалъ въ пълно служене на Бога, има строго опредѣлени чѣрти, специфиченъ изразъ на лицето. Всичко въ него е положително. Дето мине такъвъ човѣкъ, всѣки трѣгва следъ него. Той събужда мисль въ човѣка, води го въ новъ пжтъ. Достатъчно е да чуешъ, какъ стѣпва той, за да се замислишъ върху себе си и да си кажешъ: И азъ съмъ човѣкъ, и азъ мога да направя нѣщо, достойно за подражаване. Всѣки погледъ, всѣко движение, всѣка негова стѣпка е говоръ. Който разбира тоя говоръ, само той може да се ползува. Сила излиза отъ него.

Единъ день Христосъ проповѣдвалъ на ученицитѣ си и около Него се стекълъ много народъ. Тамъ имало една жена, която страдала отъ кръвотечение цѣли 12 години. Тя си казала: Ще се приближа до тоя светъ човѣкъ, за да оздравѣя. Тя се приближила, и веднага оздравѣла. Въ тоя моментъ Христосъ се обърналъ къмъ ученицитѣ си и ги запиталъ: Кой се допрѣ до мене? — Никой, Учителю. Народъ много се е стекълъ и те притиска. — Сила излѣзе отъ мене, отговорилъ Христосъ. Обърналъ се и видѣлъ една жена, която се допрѣла до Него. Тя се изповѣдала, че била болна 12 години и почерпила отъ Него сила. Христосъ ѝ казалъ: „Жено, вѣрата ти те спаси.“ Вжтрешно, обаче, Той я посѣветвалъ, втори пжтъ да не постѣпва по тоя начинъ, за да не заболѣе от-

ново. Добре е, че имала вѣра, но трѣбвало да иска позволение, когато взима нѣщо. Всѣко нѣщо, извършено безъ позволение, е кражба. Тя откраднала сила отъ единъ великъ човѣкъ, който я благословилъ. Ако бѣше откраднала нѣщо отъ обикновенъ човѣкъ, щѣше да плати скъпо за тая кражба.

Сега азъ изнасямъ тоя случай, за да ви покажа, какво може да направи любовта. Тя е сила, която лѣкува, повдига, възкресява човѣка. Тя е любовъ на безсмъртието. И вие имате любовъ, но сте още смъртни. Вашата любовъ не може да лѣкува, а още повече не може да възкресява. Отъ васъ не излиза сила, която може да лѣкува неизлѣчими болести. Работете съзнателно върху себе си, всѣки день прибавяйте нѣщо къмъ любовта си. Слушали ли сте музика, която да ви изкара отъ равновесието, да ви накара да забравите себе си и да заиграете като дете? Единъ българинъ, цигуларъ, далъ концертъ и свирилъ само български пѣсни и хора. Публиката се вдъхновила толкова много, че всички напуснали салона и излѣзли вънъ да пѣятъ и играятъ. Две сж причинитѣ за това: той свирилъ съ любовъ, и тѣ го слушали съ любовъ. Не можешъ да възприемешъ музиката, ако нѣмашъ любовъ въ себе си. Вашата любовъ губи силата си, защото постоянно се натъква на смъртта и трѣба да я укротява. Понеже новата любовъ е свободна отъ смъртта, тя дава силата си на васъ. Тая любовъ наричамъ любовъ на безсмъртието. Кога ще дойде новата любовъ?

— Кога и да е, но ще дойде. Пригответе се за тоя день, да посрещнете любовта и да заживѣете въ нея.

И тъй, стремете се да придобиете новата любовъ, да станете едно съ нея. Тя води къмъ новия животъ — животъ на безсмъртието. Стремете се къмъ любовта на безсмъртието.

Т. м.

*

5. Лекция отъ Учителя, държана на 10 февруарий, 1932 г. София.—Изгрѣвъ.

Доброто разположение

Размишление.

Какво се иска отъ сегашния човѣкъ? — Да бжде миренъ. — Кога трѣбва да бжде миренъ? — Когато духатъ вѣтроветѣ. Въпрѣки това, нѣма мирни хора въ свѣта.

Тема за следния пжтъ: „Кога се е родило невежеството“? Кой е баща на невежеството? Знайте, че не може да стане нѣщо въ свѣта, ако нѣма условия за това. Никой не може да придобие нѣщо, ако нѣма условия за това. Може да сжществува нѣщо, само ако има друго, което да му отговаря. Това е законъ, опитанъ и доказанъ.

Какво ще пишете върху дадената тема? Като чуете темата, веднага ще напишете нѣколко реда и ще се задоволите. Нѣкой ще напише, че невежеството се явява, дето отсжтствува науката. Невежеството сжществува вѣнъ отъ науката и вѣнъ отъ добродетелитѣ. Какъ ще си обясните тогава, защо учени и добри турци заставятъ женитѣ си, красиви и грозни, да закриватъ лицата си. Ако само красивитѣ закриватъ лицата си, ще кажемъ, че това се препоръчва, за да не се съблазняватъ хората. Възможно е, красотата може да съблазни човѣка. Защо и грознитѣ жени закриватъ лицата си?

Тѣ поне нѣма да съблазнятъ никого. Какво заключение ще извадите за тоя турски обичай, не е важно. Причината може да е външна, може и да е вътрешна. Все има нѣкакъв поводъ, който вие не подозирате. Напримѣръ, защо сжществуватъ страхътъ и срамътъ въ човѣка? Както и да си ги обяснявате, тѣ иматъ свой дълбокъ, вътрешенъ произходъ, който вие не знаете.

Казвате, че човѣкъ живѣе, значи, сжществува. Щомъ сжществува, той е създаденъ отъ нѣкого. Не може да сжществува нѣщо, ако нѣма причина за това. Първата Причина е създала всичко. Следователно, въ нея се крие произходътъ на всичко живо. Обаче, каже ли нѣкой, че човѣкъ е произлѣзълъ отъ единъ малкъ бръмбаръ, никой нѣма да повѣрва. Естествено е да не вѣрвате. Но защо вѣрвате, че малката микроба може да умъртви човѣка? Ако е възможно това, защо да не е възможно човѣкъ да произлѣзе отъ бръмбаръ? Въ сжщность, човѣкъ не умира отъ микробата, но и не се ражда отъ бръмбара.

Това сж разсждения, които нѣматъ нищо общо съ сегашния ви животъ. Другъ е въпросътъ, ако искате да бждете здрави, красиви, добри. Защо искате да бждете красиви? Защо искате да бждете добри? Кои сж подбудителнитѣ причини за това? Защо искате да бждете силни? Коя е причината за това? Сега и васъ питамъ: Като сте се събрали тукъ, какво искате? Защо влизатъ хората въ гостилницата?

Една обща причина ги заставя — желанието имъ да ядатъ. Обаче, всички нѣматъ единъ и сжщъ вкусъ: единъ обича едно ядене, другъ — друго ядене. Голѣмо разнообразие има въ вкусоветъ на хората. Ако гостилничарьтъ е сготвилъ такова ядене, каквото клиентитѣ обичатъ, тѣ казватъ, че той е добъръ готвачъ. Щомъ тѣ сж довольни, и гостилничарьтъ е доволенъ. — Кога е недоволенъ гостилничарьтъ? — Когато клиентитѣ му ядатъ малко и не обичатъ да плащатъ.

Днесъ и вие сте дошли тукъ, като на гостилница, но ядене нѣма. Съжалявамъ, че нѣмамъ такива тенджери и ядене, каквото вие искате. Понеже нѣмамъ приготвено ядене за васъ, ще взема на заемъ отъ съседитѣ и пакъ ще ви дамъ нѣщо. Бѣхъ решилъ да ви посвирия, т. е. да ви приготвя хубаво ядене, но цигулката ми е малко неразположена, не иска да свири. Днесъ моята цигулка е на особено мнение и казва: Не искамъ да свирия на хора, които не разбиратъ и не ценятъ музиката. Въ такъвъ случай, азъ не искамъ да я заставя насила да свири.

Тая сутринъ ще говоря върху „Науката за разположението.“ Правилното развитие на човѣка зависи отъ неговото добро разположение. То е съчетано отъ много тонове, съ известно съотношение помежду си, а не само отъ единъ тонъ. Да бждешъ добре разположенъ, това е велика наука. Ако си всѣкога веселъ, това не е наука; ако си всѣкога скръбенъ, и

това не е наука. — Въ какво се заключава доброто разположение? — Да взимашъ навреме и да давашъ навреме. Ако не знаете, кога да давате и кога да взимате, вие можете въ единъ моментъ да развалите доброто разположение на вашия приятелъ. Представете си, че приятелътъ ви е дошълъ на гости, и вие го посрѣщате мраченъ, неразположенъ. Вашето неразположение ще развали доброто разположение на приятеля ви. Вие може да се извините, да приведете редъ оправдателни причини за неразположението си, но сте развалили вече едно добро разположение.

Трѣбва да бждете внимателни, да знаете, какъ да постѣпвате. Какво ще кажете за себе си: Всѣкога ли сте въ добро разположение? Като ви наблюдавамъ, виждамъ, че къмъ нѣкои хора сте добре разположени, а къмъ други — не сте разположени. На какво се дължи доброто и лошото разположение, това е другъ въпросъ. Важенъ е фактътъ. Когато имате интересъ къмъ нѣщо, или къмъ нѣкого, вие сте добре разположени. Нѣкое дете, напримѣръ, обича орѣхи. Като се върне баща му отъ работа, то отива при него, започва да му се усмихва, да го гали и пригрѣща, да пипа джобоветѣ му. Щомъ бащата извади отъ джобоветѣ си нѣколко орѣха, детето ги взима и веднага излиза вънъ да играе съ своитѣ другарчета. Доброто разположение въ живота на хората е пропускъ. Безъ него нищо не се постига. Отъ вашето добро разположение зависи,

какъ ще ви посрещнатъ и изпратятъ. Ако сте работникъ, отъ доброто разположение къмъ работата зависи, колко ще ви платятъ.

И тъй, силата на ученика зависи отъ доброто му разположение. Когато ученикътъ влиза въ окултната школа, първитѣ уроци, които му се преподаватъ, сж по самообладание, т. е. запазване на доброто разположение. Той не трѣбва да се влияе отъ времето, дали е снѣжно, дъждовно или вѣтровито. Когато слугата отива на нивата да работи и види, че вѣнъ वाली снѣгъ, той си казва: Добре, че завалѣ снѣгъ. Господарътъ си казва: Отде се взе тоя снѣгъ сега? Едно и сжщо условие произвежда две различни разположения. Важно е, какво е мислила природата въ тоя моментъ. Тя прилича на майка, която, като види малкитѣ си деца гладни и боси, изпраща имъ по единъ бѣлъ юрганъ и казва: Завийте се добре! Никой нѣма право да събужда тия деца преждевременно! Като се наспятъ, тогава ще ги събудите и изпратите на училище. Следъ това ще влѣзете въ стаята имъ да чистите. Така постъпватъ слугитѣ въ хотелитѣ. Когато клиентитѣ имъ излизатъ изъ града, тѣ чистятъ и подреждатъ стаитѣ.

Сега, на васъ, като на ученици, казвамъ: Каквато работа и да започнете, влагайте въ нея добро разположение. Още съ ставането си отъ сънь, започнете да мислите нѣщо възвишено, за да придобиете добро разположение. Не се моли безъ разположение. Не работи безъ разположение. Не говори безъ разположение. Не

яжъ безъ разположение. Ако ставашъ отъ сънь съ неразположение, мисли, че нѣкой говори за тебе добре, или е написалъ нѣщо хубаво за тебе. Така ти ще изпратишъ тая мисль къмъ своитѣ приятели, и нѣкой отъ тѣхъ ще напише нѣщо добро за тебе. Ще кажешъ, че когато не си разположенъ, всичко забравяшъ, не можешъ да приложишъ никакъвъ методъ.

Единъ ловецъ вървѣлъ презъ една гора и си казвалъ: Ако срещна разбойникъ или мечка, лесно ще се сирава съ тѣхъ, имамъ въ джобоветѣ си два револвера. Както вървѣлъ, срещу него се задала една голѣма мечка. Той се уплашилъ толкова много, че забравилъ да извади револверитѣ и да стреля. Случило се, че мечката се отбила отъ пѣтя си, влѣзла нѣкъде въ гората, и той се спасилъ. Като се успокоилъ, той самъ се запиталъ: Защо носѣхъ двата револвера, щомъ не можахъ да си послужа поне съ единия? Нали разчитахъ на тѣхъ? Понѣкога и вашето неразположение е толкова голѣмо, че забравяте да употребите нѣкой методъ да си помогнете. Вие трѣбва да правите опити, да прилагате самообладанието, за да не се подавате на страха.

Казвамъ: Ако днесъ нѣкой отъ васъ е неразположенъ, нека каже, какво е неразположението му, да го излѣкуваме. Неразположението играе важна роля въ човѣшкия животъ. То се отразява на съзнанието. Колкото по-високо се издига човѣкъ по стълбата на живота, толкова по-голѣми сж страданията и изпитанията му.

Ние говоримъ за неразположението, но мнозина не разбиратъ неговитѣ прояви. Да бждешъ сериозенъ, замисленъ, това не е неразположение. Да си скръбенъ, и това не е неразположение. Само оня може да бжде разположенъ, който е изработилъ нѣщо постоянно, устойчиво въ себе си. Важно е да знаешъ причината на твоята скръбъ, или на твоето неразположение. Нѣкога ти знаешъ, т. е. съзнавашъ, защо скърбишъ; нѣкога скръбта ти е извънъ съзнанието. Тя нѣма никакъвъ външенъ обектъ. Времето е студено, вѣтровито, и ти си неразположенъ. Причината за неразположението ти е вънъ отъ тебе, вънъ отъ твоето съзнание. Можешъ ли да накарашъ слънцето да грѣе, и вѣтрътъ да престане да духа? Не можешъ. Обаче, можешъ да накарашъ вѣтрътъ въ стаята ти да престане да духа, а можешъ и да го накарашъ да духа. Ти не можешъ да накарашъ хората вънъ отъ тебе да се каратъ или обичатъ, но можешъ да накарашъ хората въ твоята къща да се обичатъ или да се каратъ. Достатъчно е да кажешъ на слугитѣ си, че който отъ тѣхъ удари по една плесница на другитѣ, ще получи голѣмо възнаграждение, тѣ веднага ще се сбиятъ. Понѣкога човѣкъ върши добри работи, а понѣкога върши лоши работи. Докато нѣма, властъ, човѣкъ критикува управниците и казва: Да имамъ властъ, ще направя църкви, училища, болници, ще помагамъ на хората. Съ една дума, ще оправя свѣта. Много нѣща ще направишъ, но още на другия день не си разположенъ. Де

отиде разположението ти? Ти се готвиш да оправиш свѣта, а твоятъ домъ не е оправенъ. Не можешъ да оправишъ външния свѣтъ, докато не оправишъ своя малкъ, вжтрешенъ свѣтъ.

Следователно, да мислишъ, че ще оправишъ външния свѣтъ, това е неразбиръ на нѣщата. Тоя свѣтъ не се нуждае отъ оправяне. Има единъ неоправенъ външенъ свѣтъ, но има и единъ неоправенъ вжтрешенъ свѣтъ, който е въ самитѣ васъ. Външниятъ свѣтъ е отзвукъ на вжтрешния. Щомъ вжтрешниятъ свѣтъ не е оправенъ, и външниятъ ще бжде неоправенъ. Природата хранира и клишира всичко, което става въ вжтрешния свѣтъ, и човѣкъ минава презъ онова, което самъ е създалъ. Като знаете това, бждете внимателни, да не нарушавате хармонията на външния свѣтъ. Напримѣръ, съ вашето неразположение, съ вашитѣ немислени думи и постѣпки, вие можете да развалите доброто разположение на приятеля си. Безъ да иска, несъзнателно, и той ще ви отговори по сѣщия начинъ, както и вие постѣпвате съ него. Силата на човѣка е въ неговото добро разположение. Затова той трѣбва да бжде всѣкога разположенъ. Подъ „добро разположение“ разбирамъ такова, което съ нищо не прѣчи на твоитѣ възвишени прояви и стремежи. Твоето неразположение не трѣбва да спира благата, които идатъ отъ невидимия свѣтъ, или отъ Бога. На това се дължи нещастieto на човѣка. Ако детето ви е непослушно и нѣма

добро разположение, майката и да иска, не може да му даде това благо, което желае. Благото, което му принадлежи, се отлага, поради неговото неразположение.

Коя е причината за болеститѣ? — Неразположението въ човѣка. Всѣко неразположение внася утайки, излишъци, инертна материя въ организма, и човѣкъ заболява. Инертнитѣ сили, утайкитѣ и наслояванията трѣбва да се асимилиратъ по нѣкакъвъ начинъ. Ето защо, природата е допуснала болеститѣ, като методъ за лѣкуване. Болестъта не е наказание, но потикъ, побудителна причина, която кара човѣка да изхвърли всичко нечисто вънъ отъ себе си. Първоначално човѣкъ ималъ добро разположение на духа, но постепенно го изгубилъ. — Какъ се губи доброто разположение? — Днесъ не ядешъ и не пиешъ, както трѣбва; утре не спишъ, не мислишъ, не чувствувашъ и не желаешъ, както трѣбва. Следъ нѣколко години забелязвашъ, че съ тебе става нѣщо особено, като че естеството ти се измѣня. Ти губишъ разположението си и казвашъ: Става нѣщо съ мене, но и азъ самъ не зная причината за това. Едно време бѣхъ веселъ, разположенъ, но изгубихъ всичко; не ми се живѣе, не искамъ да гледамъ хората. Казвамъ: човѣкъ има възможность да прояви всички добродетели, да бжде веселъ и разположенъ, да се радва на живота. Като се изучава, човѣкъ вижда, че въ него има мѣсто за всичко добро, но той самъ е затворилъ пж-

тя си за него, поради което днесъ не може да се прояви.

Първата задача на човѣка е да отвори пѣтя на доброто въ себе си. — Какъ ще стане това? — Чрезъ неразпожението. То е първиятъ слуга, който иде да събуди господаря си за всички възможности, които се криятъ въ него. Като имъ отвори пѣтъ, господарѣтъ започва постепенно да организира своя вътрешенъ свѣтъ. Така той ще се върне къмъ онова първично състояние, когато е живѣлъ въ радостъ и веселие, въ добро разположение на духа. Много мога да ви говоря по този въпросъ, но намирамъ, че още не сте готови. То е все едно, да накарамъ сега нѣкой отъ васъ да изпѣе пѣсенъта „Аинъ фаси“, но хубаво, съ добро разположение на духа. Ако нѣкой се наеме да я изпѣе така хубаво, ще му се даде премия отъ 20 хиляди лева. Мнозина пѣете хубаво, но нѣмате това разположение, което е нужно за пѣене. Днесъ пѣтътъ за пѣене у васъ е затворенъ, не можете да пѣете, както трѣбва. Въ бждеще пѣтътъ за доброто пѣене ще се отвори, и нѣкои отъ васъ ще станатъ гениални пѣвци. Като пѣятъ, лампитѣ ще се палятъ и изгасватъ. Това значи: вибрациитѣ на гласа ще бждатъ толкова силни, че ще действуватъ върху вибрациитѣ на свѣтлината. Колко такива пѣвци има днесъ въ свѣта? До сега не се е явилъ нито единъ пѣвецъ, чийто гласъ може да въздействува на свѣтлината.

Колко пѣвци могатъ днесъ да паятъ и гасятъ лампитѣ?

Подъ „палене и гасене на лампитѣ“ се разбира минаване на енергията отъ едно състояние въ друго. Нѣкога енергията минава отъ по-низко въ по-високо състояние, а нѣкога отъ по-високо въ по-низко. Ако къмъ буквата „а“ напишете буквитѣ „з“ и „ъ“, ще образувате личното мѣстоиме „азъ“, съ което българинътъ означава своята личностъ. Това мѣстоиме „азъ“ важи само за българитѣ. Другитѣ народи не го разбиратъ. Англичанитѣ означаватъ своята личностъ съ мѣстоимето „ай“. Ако турчинътъ чуе тая дума, ще разбере, че се говори за месечината. Значи, явява се едно съвпадение, съ една и сѣща дума се изразяватъ две различни понятия. Това показва, че природата си служи съ съзвучия — възходящи и низходящи. Отъ тѣхъ ние образуваме думи, съ които изясняваме нѣкои наши идеи, понятия и състояния. Българинътъ казва „азъ“ — той разполага съ повече време. Англичанинътъ е практиченъ, казва „ай“ — той цени времето. Той казва: „Времето е пари“. Ако човѣкъ може да си служи правилно съ съзвучията на природата, да ги съчетава и прилага на мѣсто, той би завладѣлъ великата наука на природата и би дошълъ до истинското разположение на духа.

Изучавайте разположението и неразположението, като сили въ природата, които минаватъ презъ различни области, докато

дойдатъ при васъ. Разположението е добъръ вестителъ, който не иде случайно - при васъ. Презъ много области е минало то, докато ви посети. Сжщото се отнася и до неразположението. И едното, и другото оставятъ известенъ потикъ въ васъ, който трѣбва да се използва. Като не знаете това, вие искате да задържите разположението за себе си, а неразположението да отстраните. Нищо не може да задържите. И едното, и другото минаватъ и заминаватъ край васъ, като оставятъ известенъ отпечатъкъ. Разположението е Божествена мисль. Какъ ще я задържишъ? Радвай се на онова, което ти е оставила тя, безъ да я задържаешъ. Единъ добъръ приятелъ иде въ дома ви за два-три дена. Не се мъчи да го задържишъ завинаги при себе си, но използвай неговото присѣствие и това, което ще ти остави. Задръжъ въ себе си доброто и благодари, че те е посетило.

Какво представя добрата мисль? — Ангелъ, който иде отдалечъ да ви посети и да ви остави нѣщо хубаво. Значи, добрата мисль е тѣло на нѣкое възвишено сжщество, което иде при васъ за кратко време. То иде съ нѣкаква мисия, да ви остави нѣщо и да се върне назадъ. Вие не разбирате това и считате, че добрата мисль е ваша. Искате да я задържите за себе си като ваша. Понѣкога не я оценявате, искате нѣщо повече. Какво повече може да желаете, ако при васъ дойде ангелъ и ви каже, че ще станете добъръ човѣкъ? Това не ви задоволява, искате веднага да станете до-

бъръ. Ако не можете веднага да станете добъръ, казвате, че това не се отнася до васъ. Може да ви посети единъ ангелъ и да ви каже, че трѣбва да учите. Казвате: Азъ не мога да уча, минало ми е вече времето. Който противодѣйствува на Божественитѣ мисли, всичко ще изгуби. Казано е въ Писанието: „Търсете ме, докато съмъ близо до васъ. Слушайте ме, докато съмъ съ васъ.“ Богъ минава край човѣка, оставя му нѣщо хубаво и си заминава.

Сегашнитѣ хора обичатъ да философствуватъ и казватъ: Богъ е навсѣкжде. Ние не можемъ да споримъ върху тая мисль, защото тя е свещена, но казвамъ: Богъ е навсѣкжде само въ абсолютно разумния свѣтъ. Въ неразумния свѣтъ Той присѣтствува само съ силата си. Неговото съзнание е вънъ отъ неразумния свѣтъ. Следователно, ако си разуменъ, Богъ работи въ твоето съзнание. Ако си неразуменъ, Той е вънъ отъ тебе и се проявява само като сила. — Защо идатъ болеститѣ? — Защото си неразуменъ. Дойде една болестъ, тури те на легло. Дойде друга болестъ, пакъ те тури на легло. Десетъ години може да боледувашъ, но докато не научишъ урока си, болеститѣ нѣма да те напуснатъ. Нѣкой човѣкъ желае нѣщо и скоро го постига. Другъ желае нѣщо и не може да го постигне. — Защо? Първиятъ е работилъ съзнателно за постигане на желанието си, а вториятъ е работилъ несъзнателно, или съвсемъ не е работилъ. При доброто желание човѣкъ приготвя почва, условия за своето раз-

витие. Човѣкъ работи съзнателно само при добро разположение на духа. Безъ добро разположение, Божественото съзнание не работи въ човѣка. Щомъ то не работи, човѣкъ не може да постигне нищо.

Какъ иде неразположението въ човѣка? Представи си, че си купишъ хубавъ, доброкачественъ платъ и си ушиешъ отъ него дреха. Облѣчешъ дрехата и излѣзешъ да се разходишъ. Минавашъ покрай една ограда, дрехата ти се закачва на тела и се скжсва. Разположението ти веднага изчезва. Ти съжالياвашъ за дрехата си, но не можешъ да я поправишъ. Да се ушие нова дреха, невъзможно е, скжпо струва. Какво трѣбва да се прави? Да се внесе нѣкаква мода и така да се закърпи скжсаното. Модата не е нищо друго, освенъ маскиране на нѣкаква погрѣшка. Ако роклята ви е скжсана, може да турите на скжсаното мѣсто друго парче, отъ другъ цвѣтъ, но да се зашие толкова майсторски, че да не изглежда крѣпка, но да представя нѣкаква мода. При това, ако ви питатъ, защо е турено парче на дрехата, ще кажете, че такава е модата. Както се закърпва скжсаното мѣсто, така може да се смѣни неразположението въ разположение. Все ще намѣрите нѣкаква мода, било парижка или виенска. Важно е да се смѣни състоянието.

Да допуснемъ, че нѣкой дойде при васъ и ви казва, че еди-кой си говорилъ лоши работи за васъ, че сте простъ човѣкъ, неграмотенъ, не знаете да поставяте на мѣсто препинателнитѣ

значи. Щомъ чуете това, вие веднага изгубвате доброто си разположение. Казвашъ: Какъ може да се говори за мене лошо? Какъ е възможно да съмъ простъ и неграмотенъ човѣкъ? Питамъ: Ти провѣри ли, че точно така е казано за тебе? Защо допусна толкова лесно тая отрицателна мисълъ въ ума си? Каква мода трѣбва да създадешъ за твоего неразположение, да го превърнешъ въ разположение? Напиши нѣщо, за да покажешъ, че не си простъ. Ще кажатъ, че не знаешъ нищо отъ Омира и отъ Канта. Затвори се въ стаята си и започни да цитирашъ нѣщо отъ тѣхъ. Щомъ напишешъ нѣщо, състоянието ти ще се смѣни. Така ще докажешъ, че знаешъ нѣщо повече и отъ Омира, и отъ Канта. Трѣбва ли само отъ думитѣ на тоя-оня да губите разположението си? Преди всичко, ти си главниятъ виновникъ, ти знаешъ всичко. Трѣбва ли да вѣрвашъ на тоя, на оня, че нищо не знаешъ? Пръвъ ти разбирашъ, какво знаешъ и какво не знаешъ. Другъ нѣкой ще каже за тебе, че си слабъ човѣкъ, едва вдигашъ 50 кгр. Какъ ще вдигнешъ двеста килограма? Кажи: Наистина, 50 кгр. вдигамъ свободно, но и двеста килограма ще вдигна, само че съ помощта на машина. Съ тая машина мога да вдигамъ и 500, и 1000 килограма. Законъ е това И на васъ казвамъ: Ако знаете законитѣ, мога да ви говоря за нѣща, които иначе ще ви се сторятъ невѣроятни. Напримѣръ, мога да ви кажа, че ако отидете при нѣкоя скала и я пипнете, тя ще трѣгне следъ васъ,

или предъ васъ, ще бжде послушна като овца. Като вървите, и тя ще върви съ васъ. Щомъ седнете, и тя ще спре. — Какъ става това? — Тамъ е изкуството. Лесно е да хапнете едно парче баница, но мъчно се прави баницата. На думи лесно се разказва, какъ се прави баница, но ако взема да я правя, нужно е най-малко единъ часъ. Като я направя, ще ви покана да я опитате.

Сега вие искате да бждете добри. За да постигнете това, трѣбва да прилагате закона за доброто разположение и да имате абсолютна вѣра, че сте създадени добри. Ако не сте добри, това показва, че не сте работили достатъчно върху себе си, да проявите доброто, вложено въ васъ. Това не показва, че не сте способни, но съзнанието ви още не е пробудено. Съзнанието ви трѣбва да се разцвѣти, да възприеме Божествената свѣтлина. Засега съзнанието на мнозина е пжпка, която трѣбва да цвѣне и после да даде плодъ. Тогава човѣкъ се отваря за всички хора, за всички живи същества, както зрѣлитѣ плодове се усмихватъ. Когато види нѣкой човѣкъ, зрѣлиятъ плодъ казва: Вземи ме, помилвай ме, порадвай ми се. Така плодоветѣ правятъ връзка съ хората. Плодетѣ обичатъ да ги кжсатъ хората, но цвѣтята не обичатъ. Тѣ искатъ отъ хората само нѣженъ погледъ, милувка, радостъ. Цвѣтята можемъ да миришемъ, но ако ги кжсаме, тѣ плачатъ, страдатъ, разочароватъ се. Сжщо така, човѣкъ има желания, които сж подобни на цвѣ-

тята. Тѣ искатъ само да ги миришатъ, да имъ се радватъ, но да не ги кжсатъ. Има човѣшки желанія, подобни на плодовѣтъ, които позволяватъ на хората да ги кжсатъ и да ги ядатъ, да имъ даватъ приемъ въ себе си. Ако ги приематъ добре, тѣ казватъ: Благородни сж тия хора, добре ни приеха.

Какво носи още доброто разположение? — Знание. Който не е добре разположенъ, или не може да запази разположението си, нѣма характеръ, нѣма устойчива, постоянна мисль. Който има добро разположение, трѣбва да подържа въ себе си мисльта: Азъ съмъ създаденъ да бжда добъръ; азъ съмъ създаденъ да бжда красивъ; азъ съмъ създаденъ да бжда силенъ; азъ съмъ създаденъ да бжда разуменъ. — Не мога да постигна това изведнѣжъ. — И следъ хиляда години да го постигнешъ, върви напредъ. Всичко зависи отъ вашето усилие. Колкото по-добре и усърдно работите, толкова по-бръзъ ще бжде резултатътъ. Не работите ли съ любовь, и следъ хиляда години едва ще постигнете нѣщо. Силитѣ и способноститѣ сж въ човѣка, но отъ усилието му зависи, кога ще постигне желанието, посѣто въ душата му. Всичко посѣто въ човѣшката душа може да израсте, ако човѣкъ работи съзнателно и съ любовь.

Мнозина се основаватъ на съвременната наука и намиратъ, че нѣма защо да се стремятъ да бждатъ добри, силни, красиви, разумни. Тѣ казватъ, че е минало времето за това, оста-

рѣли сж вече. Какво ще постигнемъ на тая възраст? Едно време вие бѣхте млади, защото майка ви и баща ви се влюбиха единъ въ другъ и пожелаха вие да дойдете на земята. Преди това вие бѣхте стари, не искахте да работите и заминахте за оня свѣтъ. Когато вашитѣ родители ви влияеха, вие бѣхте млади. Днесъ ги забравихте, и тѣ престанаха да ви влияятъ. И родителитѣ ви, докато сж били далечъ единъ отъ другъ, повече се обичали. Изобщо, когато хората дойдатъ на близко разстояние помежду си, любовта имъ постепенно намалява. Много естествено, когато туришъ единъ предметъ близо до очитѣ си, той губи своята красота. Всѣки предметъ или човѣкъ, за да ви бжде приятенъ или обиченъ, трѣбва да стои на известно разстояние отъ васъ. Нарушите ли това разстояние, нарушаватъ се и чувствата. Тоя законъ е вѣренъ и за физичния свѣтъ, и за духовния. Следователно, и въ съзнанието си човѣкъ може да държи предметитѣ и хората по-далечъ, или по-близо. Въ даденъ случай, вие може да държите единъ човѣкъ по-близо до себе си, отколкото трѣбва, а въ другъ случай — по-далечъ, отколкото трѣбва. И въ двата случая хармонията е нарушена.

Какво трѣбва да се прави, за да не се нарушава хармонията? — Всѣко нѣщо да се поставя на мѣстото, което му е дадено отъ Бога. Всѣки трѣбва да знае, какво отношение има къмъ даденъ човѣкъ и, споредъ това, да си опредѣли, на какво разстояние да стои отъ

него. Всѣки човѣкъ е форма, чрезъ която Богъ се проявява. Изучавайте тия форми, за да разберете тѣхната стойностъ. Казвате за нѣкого, че е добъръ човѣкъ. Следъ време намирате, че сте се излъгали, че тоя човѣкъ не е толкова добъръ, колкото сте мислили. — Защо не е добъръ? — Защото интереситѣ ви сж засегнати.

Единъ младъ момъкъ, нашъ братъ, отишълъ въ дома на едно братско семейство да прекара известно време като гостъ. Домакинитѣ го приели добре, но той не могълъ да се постави на опредѣленото отъ Бога разстояние. Една сутринъ домакинятъ му казалъ: Братко, добре дошълъ въ нашия домъ. Обаче, не забравяй, че сме въ военно положение. Като ставашъ сутринъ отъ сънь, ще си четешъ Библията и Евангелието, ще четешъ беседитѣ и лекциитѣ, но нѣма да водишъ излишни разговори съ жена ми и дъщеря ми. Нарушишъ ли това правило, ще те подведемъ подъ законитѣ на военното положение. Младиятъ братъ си казалъ: Излъгахъ се, тоя човѣкъ не е много добъръ. Разочаровахъ се отъ него. — Лъжешъ се, братко, твоятъ интересъ е нарушенъ. Домакинятъ е добъръ и почтенъ човѣкъ. Той те прие въ дома си като истински братъ. Посрещна те като братъ и те изпрати като братъ, но ти даде добъръ съветъ, какъ да спазвашъ разстоянието, на което Богъ те е поставилъ.

Питате: Кой е тоя братъ? — Всѣки отъ васъ е тоя братъ. По отношение на Божестве-

ния свѣтъ, и вие не постъпвате, както трѣбва. Кой отъ васъ, като влѣзе въ дома на своя братъ, е постъпилъ като братъ? Всѣки се препоръчва за братъ, а после не излиза такъвъ. Кой отъ васъ е оценилъ слънцето, звездитѣ, цвѣтята, хората? Никой не ги е оценилъ, както трѣбва, затова Богъ се е принудилъ да наложи военно положение и да каже: Нѣмашъ право да гледашъ дъщеря ми и жена ми и да се разговаряшъ съ тѣхъ. Това може да е временно положение, но то се дължи на неспазване на доброто разположение. Неразположението на духа се дължи на неестественитѣ желанія на хората. Всѣки човѣкъ иска да постигне нѣщо, но не знае по какъвъ начинъ става това. Да харесвашъ красивата и млада мома, това е естествено, обаче, трѣбва да знаешъ, какъ да постъпвашъ. Ти започвашъ да се усмихвашъ, да декламирашъ стихове на видни поети, да свиришъ, дано и тя те хареса. Това поведение не е естествено. Нѣма защо да си служишъ съ чужди работи. Това сж крѣпки на дрехата ти. Чуждото си е всѣкога чуждо.

Казвамъ: Естествено е да обичашъ млада, красива мома, но трѣбва да се запиташъ, защо я харесвашъ и обичашъ. — Обичамъ еди-коя си мома. — Нѣма по-хубаво нѣщо отъ обичъта. Важно е сами да си отговорите, искрено ли обичате, или сте подъ влиянието на едно преходно чувство. Обичъ, която се усилюва и отслабва, не е истинска. Обичъта е проява на Божественото въ човѣка. Който обича, той расте

постоянно и се развива. Обичъ, която ви задържа на едно и също положение, носи голѣми нещастия. Любовь, която спира човѣшкото развитие, не е истинска. Любовь, която прѣчи на доброто разположение на духа, не е Божествена. Истинската любовь укрепва духа на човѣка. Да любишъ нѣкого, това значи, всѣки день да откривашъ по една добра чѣрта въ него и да съдействувашъ за неговото развитие. Любовьта вижда само доброто, което Богъ е вложилъ въ човѣка. Тя поощрява доброто и помага за развиване на човѣшкитѣ дарби. Ако нѣкой е музикантъ, тя го насърчава въ музиката; ако е поетъ, насърчава го въ поезията; ако е ученъ — въ науката.

Какъ се изразява разположението ви къмъ известенъ човѣкъ? — Въ даване на нѣкакво материално благо. Ако си разположенъ къмъ нѣкой човѣкъ, ще му подаришъ нѣщо: книга, чанта, цвѣте, или нѣкаква дреха за обличане. Когато разположението ви дойде до своя най-високъ връхъ, вие се намирате въ състоянието на ученикъ, който е завършилъ образованието си. Когато давате на нѣкого дипломъ за завършено образование, това изразява разположението ви къмъ него. Ти си директоръ на училището. Чрезъ диплома, който давашъ на ученика, ти изразявашъ доброто си мнение за него. Който обича, той е директорътъ на училището, а когото обичатъ — ученикътъ. Като директоръ, ти ще дадешъ на ученика дипломъ съ отличенъ успѣхъ. Така изиявявашъ разположението

си къмъ добрия ученикъ. На нѣкой ученикъ ще дадешъ дипломъ съ срѣденъ или добъръ успѣхъ и ще му кажешъ: Иди въ свѣта и работи споредъ диплома, който ти е даденъ.

Какво се иска отъ човѣка? Да знае, какво обича въ своя ближенъ и да го цени. Като срещнешъ нѣкого, не казвай, че тоя човѣкъ не ти е приятенъ, но отвори архивата на неговия животъ и разбери, защо го срѣщашъ. Вижъ, какво можешъ да научишъ отъ него, и какво можешъ да му дадешъ. Не казвай, че тоя или оня човѣкъ е страненъ. Само неразбранитѣ нѣща сж странни. Колкото и да разбирате нѣщата, все ще остане нѣщо неразбрано за васъ. Колкото и да имате достѣпъ до архивата на човѣшкия животъ, вие можете да проникнете най-много до последния животъ на миналото му. Човѣкъ е миналъ презъ хиляди животи; той се е раждалъ и прераждалъ хиляди пѣти. Казвашъ: Познавамъ тоя човѣкъ, зная неговото минало. Какво знаешъ? Знаешъ само единъ отъ неговитѣ животи, а това нищо не значи. Само оня може да каже, че познава човѣка, който е проникналъ презъ всички животи на миналото му. Само тогава той може да каже, че знае цѣлата история на неговия животъ. Въ тоя смисълъ, човѣкъ е едно голѣмо, велико произведение на Бога, Който работи въ него, затова и азъ не бързамъ да се произнасямъ за Божието дѣло. Азъ не смѣя да кажа, че тоя или оня човѣкъ нищо не струва. Една негова постѣпка може да не е права, но, като човѣкъ,

той е творение на Бога. Въ него, както въ всички хора, е вложено нѣщо хубаво. Божиитѣ работи никога не пропадатъ. Въ всѣка човѣшка форма е скрита душата, чрезъ която Богъ иска да прокара своята мисль. Всичко може да стане въ свѣта, но Божията мисль никога нѣма да се прекъсне. Тя ще се предава отъ една форма въ друга, докато се изяви въ своята пълнота.

Сега вие ще се натъкнете на следния важенъ въпросъ: Защо Богъ не направи отъ насъ нѣщо повече отъ това, което сме днесъ? Богъ желае да направи отъ васъ много нѣщо, но затова се иска и вашето участие. И вие трѣбва да работите заедно съ Него. Ако не работите заедно съ Бога, нищо нѣма да постигнете. Ако не работите, както Богъ изисква, ще минавате презъ по-голѣми страдания, докато започнете да мислите право и сами да решите въпроса. Представете си, че ходите на училище, а не искате да учите. Какво ще стане съ васъ? Другаритѣ ви ще учатъ и ще вървятъ напредъ, а вие ще останете назадъ. Тѣ ще свършатъ училище и ще заематъ нѣкаква служба, а вие ще останете назадъ, безъ никаква работа. Като видите, че сте останали назадъ, че сте изгубили добритѣ условия на живота, ще изгубите желанието за работа. Казвамъ: Вие изгубихте първитѣ добри условия — не съжбявайте за тѣхъ. Идатъ вече новитѣ условия, които трѣбва разумно да използвате. Като изгубите първитѣ условия, ще дойдатъ втори, трети, четвърти, но

знайте, че колкото повече пропускате условията, толкова повече се увеличаватъ страданията.

И тъй, като станете сутринъ отъ сънь, кажете си: Днесъ съмъ добре разположенъ. После, ако сте момъкъ, представете си, че сте царски синъ; ако сте мома, представете си, че сте царска дъщеря. Най-после, представете си, че сте силни, здрави, красиви. Ще кажете, че това сж праздни работи. Природата крие своитѣ тайни въ привидно празднитѣ работи. Само чрезъ тѣхъ ще се домогнете до тия тайни. Това не става само съ васъ, но даже и съ сжщества, които стоятъ по-низко отъ васъ. Понѣкога и тѣ се пробуждатъ. Тѣхното по-високо съзнание разбира тия нѣща. Съзнанието на животнитѣ е низко, поради външната форма, съ която временно сж облѣчени. Като наблюдавате вола и коня, какъ махатъ опашкитѣ си, изглежда, че тѣ нищо не разбиратъ, нѣматъ никакво съзнание за живота. Въ сжщностъ, не е така. Коньтъ и волътъ иматъ уменъ погледъ. Като те погледнатъ, тѣ искатъ да кажатъ: Не обръщайте внимание на нашата външна форма. Днесъ ние сме маскирани, временно играемъ тая роля. Като свършимъ работата си на земята, ще хвърлимъ рогата и копитата, ще съблѣчемъ тия дрехи и ще се представимъ въ своя истински видъ. Казвате: Волъ е това, конь е това. Не, това е синътъ на нѣкой арахангелъ, който е дошълъ на земята да се учи на смирение. Единъ день, когато се върне при баща си, волътъ ще разправя, че цѣли десетъ години оралъ

земята на Стояна. После ще разказва за отношенията на жената и на децата на Стояна къмъ него. Всичко, каквото волътъ разказва за Стояна и за неговия домъ, се пише.

Сега ме слушате, но нѣкои отъ васъ си казватъ: Действителностъ ли е това, или забава? Питамъ: Вие, които се съмнявате въ моитѣ думи, знаете ли, докжде се простира вашето съзнание? Нѣкои казватъ, че сж остарѣли, че сж вече на 50—60 години. Като мислите, че сте стари, знаете ли, отде сте дошли, де сте живѣли по-рано, какъвъ е вашиятъ произходъ? Нищо не знаете. Ще кажете, че сте родени отъ еди-коя си майка и отъ еди-кой си баща. Отде сж дошли вашитѣ родители, не знаете. Ако знаете всичко това, ще кажемъ, че съзнанието ви е пробудено. Обаче, малцина сж дошли до това съзнание. Сега идатъ въ свѣта учени, музиканти и пѣвци, които работятъ за пробуждане на човѣшкото съзнание. Съ това тѣ искатъ да насочатъ мисълта на човѣка къмъ Единния Богъ, Създателъ на вселената.

Днесъ повечето хора отричатъ сжществуването на другъ свѣтъ и казватъ: Ще живѣемъ известно време не земята и ще умремъ. — После? — Може да отидемъ при Бога, а може и да не сжществуваме повече. Нѣкои говорятъ за Бога, безъ да иматъ представа за Него. Тѣ не се запитватъ, какъ ще ги посрещне Богъ. Казвамъ: Ако не ви посрещне Богъ, ще ви посрещне баща ви. Той ще ви пригърне и цѣлуне и ще заповѣда на слугитѣ си да заколятъ най-

угоеното теле за васъ, да ви угостятъ. Следъ това ще дойде братъ ви отъ нивата и ще се разсърди, че баща ви устроилъ такова богато посрѣщане за васъ. Той ще каже: Чудно нѣщо, такова голѣмо посрѣщане за тоя нехранимайко! Азъ работя цѣль животъ на баща си, а той никога не ми е устроилъ такова угощение. Следъ това бащата трѣбва да примирява двамата синове. Вие очаквате ли такова посрѣщане?

Нѣкои искатъ да бждатъ грабнати съ огненна колесница на небето, като пророкъ Илия. Какъ ще си обясните, споредъ вашето разбиране; факта, дето пророкъ Илия се възнесе съ огненна колесница на небето, а следъ това дойде отново на земята, като Йоанъ Кръстителъ, на когото отрѣзаха главата. Ето единъ необясненъ фактъ, върху който и азъ нѣма да се спирамъ. За да обясня тоя фактъ, трѣбва да си послужи съ факти, които и най-способниятъ ученикъ не би могълъ да разбере. И той ще се намѣри предъ изкушение. — Защо? — Обяснението на тоя въпросъ е красива мома, предъ която момцитѣ не могатъ да издържатъ. Ако поставя и най-способния ученикъ въ класъ, дето има една много красива мома, и той нѣма да издържи. Красивата мома ще влѣзе въ неговия умъ, и той ще престане да учи. Ако и на васъ разкрия истината по тоя въпросъ, и вие ще се влюбите въ красивата мома и ще престанете да учите. Дето ходите, все за момата ще мислите; ще искате да я срещнете, да ѝ ка-

жете нѣколко сладки думи, да ѝ напишете поне едно любовно писмо.

Питамъ: Кое е онова, което момъкътъ, изобщо, вижда въ всѣка красива мома? Въ красивата мома влиза по единъ ангелъ, да свърши една работа. Следъ това той напуска момата. Значи, момъкътъ се влюбва въ ангела. Щомъ ангелътъ си отиде, момъкътъ се чуди, какво е станало съ момата, че не е като по-рано. Момата е изгубила оная красота, която привличала душата на момъка. Докато ангелътъ е въ момата, тя е учтива, любезна, мека. Щомъ ангелътъ я напусне, тя изгубва тия качества и става груба съ момъка. Тя започва да го нарича будала, нехранимайко, и той постепенно се отдалечава отъ нея. Всѣки ангелъ е образъ на любовта. Дето мине, навсѣкжде прави любовни връзки. Такъвъ е животътъ въ ангелския свѣтъ. Докато ангелътъ е въ красивата мома, тя гледа благосклонно на всички хора: на бедни и богати, на учени и прости. Щомъ я напусне, тя казва на момъка: Какъ смѣешъ да ме любишъ! Не знаешъ ли, че ти си голѣмъ простакъ? Азъ обичамъ ученитѣ, знатнитѣ хора. На такива като тебе не обръщамъ внимание. Като знаете това, пазете се отъ красива мома, въ която ангелътъ не присѣтствува. — Не трѣбва ли човѣкъ да се влюбва? — Може да се влюбвате, но да не се захласвате. Вие се захласвате, а казвате, че сте се влюбили. Като не правите разлика между влюбване и захласване, казвате: Кой не се е влюбвалъ? Азъ превеждамъ това

на вашъ езикъ и казвамъ: Кой не се е захласвалъ? И вашитѣ майки и бащи сж били захласнати. Като се оженили, захласването минавало. После децата имъ се захласватъ. Понѣкога и бащата се захласва. — Кога? — Когато синътъ му е решилъ да се жени. Бащата започва да се интересува отъ снахата. И майката се захласва, когато дъщерята се жени. Тя се интересува отъ бждещия си зетъ. Дойде зетътъ въ дома на момата, а хората казватъ, че имъ е дошълъ приведенъ зетъ. Думата „приведенъ зетъ“ има особено значение. Като кажатъ, че нѣкой се намира въ положението на приведенъ зетъ, разбиратъ, че не е добре. Когато питатъ турчина, какъ вървятъ работитѣ му, той казва: Положението ми е по-добро отъ това на приведенъ зетъ.

Казвамъ: Понѣкога, и въ духовно отношение, хората се намиратъ въ положението на приведенъ зетъ, или на снаха, която е влѣзла въ дома на своя мжжъ. Не е лесно да бждешъ въ положението на приведенъ зетъ или на снаха, която всѣки моментъ трѣбва да се нагажда къмъ условията на чуждия домъ. Това значи, следъ като си ималъ едни възгледи за живота, да приемешъ нови, въ които още не си се убедилъ. Все пакъ положението на снахата е по-добро отъ това на приведения зетъ. Не е лесно да приемешъ нови възгледи, които не си опиталъ, не си провѣрилъ. Тѣ се налагатъ отвънъ, и ти си длъженъ веднага да ги приемешъ. Всѣки день слушашъ да ти се

казва: Не забравяй, че ти дойде въ нация домъ голъ и босъ; ние те облѣкохме и обухме, и ти си длъженъ да се подчинявашъ на това, което ти се заповѣдва. Той, горкиятъ, се свива, огъва се и, иска или не иска, приема новитѣ условия. Какво ще прави? Обича жена си и заради нея, ще търпи и майка ѝ, и баща ѝ. Тежко е положението на приведения зетъ, но ще търпи, нѣма какво да прави. Снахата е по-свободна. Още съ влизането си въ чуждия домъ, тя подчъртава произхождението си: Азъ съмъ отъ знатенъ родъ. Моятъ възлюбенъ ми обеща да ме гледа като царска дъщеря; и вие ще ме гледате така, както сж ме гледали моитѣ родители. Съ тия думи тя обявява война на новия домъ, и тѣ приематъ условията. Положението на снахата е за предпочитане предъ това на приведения зетъ. Желая ви да бждете снаха, но не приведенъ зетъ.

Сега азъ изнасямъ тия факти само за диверсия. Когато нѣщата станатъ много сладки, че не може да се издържи сладчината имъ, прибавя се малко вода, да се разреждатъ. Въ бждеще вие трѣбва да имате ясна представа за понятията снаха, приведенъ зетъ, майка, баща, братъ, сестра, както и за тѣхното истинско положение въ дома. Сжщо така трѣбва да имате ясна представа за приятель, за господарь и слуга, за учителъ и ученикъ. Какъвто и да си, трѣбва да заемешъ мѣстото си достойно. Какво представя, напримѣръ, кравата? Казвате, че кравата е животни и нищо повече. Не е така. Азъ

често ходя при кравитѣ, изучавамъ живота имъ и се поучавамъ отъ тѣхъ. Отъ кравата взимамъ урокъ на търпение и безкористие. Господаритѣ ѝ я доятъ по три пжти на день, и тя спокойно и довѣрчиво се оставя да я доятъ. Тя кротко си преживва храната и си казва: Не може безъ страдания. Опитай се да издоишъ човѣка само единъ пжтъ и наблюдавай, какво ще направи. Той ще нададе викъ и олелия, всички да го чуятъ. Има ли нѣщо лошо въ това, че те издоили единъ пжтъ? — Кое се дои? — Божественото. Всѣки трѣбва да даде частъ отъ Божественото въ себе си и да благодари, че е могълъ да даде нѣщо. Колко струва едно кило млѣко? Всѣки може да даде поне едно кило млѣко отъ себе си, безъ да вика и вдига шумъ. Говоришъ на нѣкого нѣщо, но той не иска да те слуша. Ти не се обиждай. Той не иска да те слуша, защото не харесва нѣщо въ тебе. Вижъ, какво не ти харесва. Ти говоришъ, или нѣщо неprovѣрено, или нѣщо, въ което самъ не си убеденъ. Не говори за нѣща, които самъ не знаешъ; не говори за нѣща, които никога не си опиталъ.

Да се върнемъ къмъ основната мисль на лекцията — къмъ доброто разположение. Пази правилото: Като ставашъ сутринъ отъ сънь, не си представяй, че си царски или княжески синъ, но си помисли, че си дошълъ на земята като ангелъ, да благовестувашъ доброто между хората. Помисли си, че имашъ всички възможности да прилагашъ доброто въ свѣта. Каз-

вашъ: Ангелъ ли съмъ въ сжщностъ? — Ако съзнавашъ, че си дошълъ да служишъ на Бога, ангелъ си. Подъ „ангелъ“ разбираме вестителъ на доброто и служителъ на Бога.

Една опасностъ застрашава човѣка, особено религиозния. Тя се заключава въ следното: ако престане да се подвизава, т. е. да следва пжтя, който Богъ му е начърталъ. Това значи, да забрави своята задача — да служи на Бога. Причината за отклоняването му отъ правия пжтъ се крие въ преплитане на чувствата му. Стане ли това, човѣкъ губи нѣщо отъ себе си и се подпушва. Искашъ да говоришъ предъ едно общество върху молитвата, но се увлѣчешъ, говоришъ повече, отколкото трѣбва. Слушателитѣ започватъ да негодуватъ, не искатъ да те слушатъ, а ти се обиждашъ и излизашъ недоволенъ. Не се подпушвай, но самъ си кажи: Наистина, увлѣкохъ се, за молитвата не се говори много. Щомъ мога да свиря, ще посвиря на хората, но само петъ минути, да останатъ доволни. Ако мога да говоря, ще поговоря само петъ минути, но ще кажа такава нѣщо, което никога не сж слушали. Ново нѣщо трѣбва да имъ кажа.

Казвамъ: Не говори на хората за това, което тѣ знаятъ. Старъ качамакъ не имъ давай. Ако искашъ да ги удовлетворишъ, дай имъ прѣсенъ качамакъ, съ прѣсно млѣко и прѣсно масло. Не се сравнявай съ хората, да се представишъ по-добъръ отъ тѣхъ. Ако е въпросъ за сравняване, сравнявай се съ нѣкой ангелъ, или

съ нѣкое възвишено сѣщество. Търсите ли сила, знание, и свѣтлина, при тѣхъ ще ги намѣрите. Има и хора съ необикновени дарби и способности, но тѣ се срѣщатъ рѣдко. Въ единъ отъ ежедневнитѣ вестници пишеха за нѣкой човѣкъ съ необикновено силна паметъ. Той помнѣлъ 250 хиляди изречения, могълъ да повтори числата на десетъ страници отъ логаритмичнитѣ таблици. Ако въ продължение на две минути му прочетете числа, голѣми и малки, въ разбърканъ редъ, то може да ги повтори безпогрѣшно. Това показва, че въ човѣка се криятъ голѣми дарби и способности, които той може да развие. Нѣкой казва, че знае много стихове отъ Библията наизустъ. Другъ казва, че знае много закони отъ физиката и химията. — Това още не е знание. Истинско знание е онова, да знаешъ цѣлата Библия, цѣлата физика и химия и, когато пожелаешъ, да възпроизведешъ това знание. Кой отъ васъ има такова знание? Ще кажете, че това не ви е нужно. Всѣко знание е потрѣбно на човѣка.

И тъй, като ставашъ сутринъ отъ сънь, не мисли, че си мжжъ, жена или дете, но си кажи: Азъ съмъ ангелъ, вестителъ, служител на Бога. Това е моята работа, за която съмъ дошълъ на земята. Ангелътъ носи въ себе си знанието на всичкитѣ земни училища: забавачница, първоначално училище, прогимназия, гимназия и университетъ. Като погледне назадъ, той си казва: Това знание ми бѣше необходимо. Минахъ презъ него и получихъ нѣщо

сжщественно. Сега ми предстои да придобия по-високо знание — знанието на любовта, знанието на вѣковетѣ. Знанието на земята е допринесло много нѣщо за моето развитие, отъ детската ми възраст до сегашната. Ако ангелътъ казва това, колко повече човѣкъ може да каже сжщото за себе си. И днесъ човѣкъ е малко дете, което има много да учи. И въ най-високото си положение, той има още да учи. Значи, и въ най-ниското, и въ най-високото положение човѣкъ, има какво да учи и да прилага наученото. — Невежи сме още. — Благодарете за невежеството, защото е начало на живота, а знанието — неговъ край. Нѣкой се оплаква, че го считатъ невежа. — Ако си невежа, радвай се, защото си въ началото на живота. — Считатъ ме за ученъ човѣкъ. — Радвай се, защото си на края на живота, т. е. на излизане отъ училището. Щомъ свършишъ едно училище, ще влѣзешъ въ друго, по-високо отъ първото. Като свършишъ университетъ, даватъ ти право да влѣзешъ въ училището на живота, тамъ да прилагашъ наученото. Като получишъ дипломъ, ти можешъ да станешъ професоръ; ако не постигнешъ това, пушатъ те въ живота, тамъ да приложишъ знанието си. Тѣй щото, докато си невежа, пращатъ те на земята да учишъ. Като станешъ ученъ, напускашъ земята и заемашъ по-високо положение.

Какво е невежеството? — Условие за придобиване на знание. — Какво е учеността? — Условие за невежество. Когато станешъ

ученъ на земята, ставашъ невежа на небето. На вашъ езикъ казано: На учения даватъ невежи хора, да ги учи. Невежиятъ е царски синъ, върху когото работятъ видни учители и професори. Учениятъ е силенъ въ знанието, затова разполага съ него; невежиятъ разполага съ паритъ. Затова казвамъ, че невежеството е начало на живота и на знанието, а учеността — край на живота и на знанието.

Следователно, кажатъ ли ти, че си невежа, радвай се, защото ще имашъ учители и професори да те учатъ; кажатъ ли ти, че си ученъ, радвай се, защото ще получишъ дипломъ за свършване на училището. — Така ли е всичко това? — Мислете, както искате, но азъ повтарямъ: Невежиятъ е приспанъ, за да не помни, че нѣкога е билъ ученъ, и да се стреми днесъ къмъ нови знания. Като приспятъ учения, той изпада въ положението на невежия и вижда, че нищо не знае. Като минатъ презъ магнетиченъ сънъ, невежиятъ се убеждава, че нѣкога е билъ ученъ; учениятъ се убеждава, че нѣкога е билъ невежа. Това показва, че нѣщата не сж статични: учениятъ може да стане невежа, а невежиятъ — ученъ. Невежиятъ живѣе въ неблагоприятни условия. Щомъ се промѣнятъ условията, той веднага се проявява. Учениятъ е пжпка, която може да се разпукне и да цѣвне.

И тъй, нека всѣки си каже: Голѣмъ невежа съмъ, но и голѣмъ ученъ мога да стана. Ще кажете, че невежеството е създало злото. Азъ не съмъ съгласенъ съ това твърдение. По-

скоро ученитѣ хора, скрити задъ невежеството, сж създали злото. Погрѣшкитѣ на ученитѣ се криятъ задъ невежеството. Който иска да се прояви, да направи нѣщо, минава за ученъ човѣкъ. Лисицата учена ли е, или невежа? Голѣма ученостъ се крие въ лисицата. Вижте, какъ дебне кокошкитѣ въ курника и ги одушва.

Въ заключение на всичко казано за невежеството и учеността, повтарямъ: Ако сте невежи, станете учени.

Т. м.

✱

6. Лекция отъ Учителя, държана на
17 февруарий, 1932 г. София.—Изгрѣвъ.

Тритѣ начала

Размишление.

Вие писахте върху темата, кога се родило невежеството, но въпросътъ остава пакъ неразрешенъ.

Какво ще отговорите на въпроситѣ: Може ли бедността да се яви преди богатството? Може ли човѣкъ да бжде беденъ, ако никога не е билъ богатъ? Може ли да бжде богатъ, ако никога не е билъ беденъ? Когато човѣкъ дойде до едно мѣсто, започва да мисли, че знае много. Това е общо казано. Вѣрно е, че нѣщо знае, но има нѣща, които не знае. Той казва: Азъ зная, какво представя животътъ. Ти знаешъ, какво представя обикновениятъ животъ, но дойдешъ ли до необикновения, нищо не знаешъ. За своя животъ знаешъ нѣщо, но за живота на ангелитѣ нищо не знаешъ. — Предполагамъ, какъ живѣятъ ангелитѣ. — Предположението не е знание. Ти не си живѣлъ между ангелитѣ, не си посещавалъ тѣхнитѣ училища. Говоришъ и за микробитѣ, но не познавашъ тѣхния животъ. Казвашъ, че микробитѣ сж малки сжщества, но това знание не е достатъчно. Ще кажешъ, че тѣхниятъ животъ е простъ. И въ проститѣ процеси се криятъ истини, които не знаешъ. Напримѣръ, прости процеси сж: $2 + 2 = 4$;

$2 - 2 = 0$; $2 \times 2 = 4$; $2 : 2 = 1$. Какви истини се криятъ въ тия процеси?

Представете си една крива линия. Вие знаете, какво представя кривата линия въ геометрията. Отъ друго гледище, тая линия представя човѣшки грѣбъ. Защо е крива тя? Трѣбва ли грѣбътъ да бѣде кривъ? Колко голѣма трѣбва да бѣде тая кривина? Ако кривината е голѣма, или човѣкътъ е слабъ, или носи голѣмъ товаръ. Тогава задницата излиза навънъ. Нѣкога коремътъ е много изпъкналъ, а гърдитѣ — сплескани. Това сж аномалии въ човѣшкия организъмъ. У нѣкои хора гърдитѣ сж много тѣсни, у други — много широки. Ще кажете, че това сж случайности. Не сж случайности. Всѣка права и крива линия въ човѣшкия организъмъ иматъ своето научно обяснение.

Представете си, че нѣкой ви каже три изречения, които трѣбва да преведете. Първото изречение: Имамъ една красива форма, направена отъ злато. Второто изречение: Съдържанието ѝ е отровно. Третото изречение: Мисълта е отрицателна. Дава ви се задачата, отъ тритѣ изречения да съставите нѣщо цѣло. Златната форма показва външната красота на нѣщата. Тѣ могатъ да бѣдатъ и отвѣтре златни, т. е. благородни, но могатъ да иматъ и отровно съдържание. Златото има отношение къмъ разумността, която освобождава човѣка. Отрицателната мисълъ означава човѣшката сила, която ограничава. Наистина, когато човѣкъ започне да мисли за война, напимѣръ — отрицателна мисълъ,

силата му-го ограничава. Мисълта му работи само въ едно направление — войната. Ако войната излѣзе сполучлива, той получава контрибуция, но ако го биятъ, всичко изгубва.

Какво представя човѣкъ въ миниатюръ ? — Една малка държава, съ царь и царица, съ министри, съ опредѣленъ бюджетъ и т. н. Въ тая държава се разрешаватъ всички социални въпроси. Като изучавате човѣшкото лице, виждате, че всѣка клетка означава нѣщо специфично: едни клетки сж минали презъ материали области; други клетки сж минали презъ областта на силата, а трети — презъ разумността. Ако клеткитѣ на кожата сж груби, това показва физична сила. Тъкачитѣ, които работили въ неговия организъмъ, не сж свършили работата си, както трѣбва. Господарьтъ, който ги управлявалъ, не разбиралъ отъ тъкачество; пъкъ и самитѣ тъкачи не разбирали много отъ работата си, та направили дрехата, както имъ падне. Дебелата кожа работи, но не дава добри приходи, поради което струва скъпо на господаря. Господарьтъ искалъ да му направятъ по-хубава кжща, но слугитѣ не могли да изпълнятъ желанието му — били невежи. Тѣ не поставили прозорцитѣ му — очитѣ, дето трѣбва; ушитѣ му — слушалкитѣ, не направили, както трѣбва; главата и челото му — отукъ-оттамъ сбутани. Господарьтъ се принудилъ да влѣзе въ тая кжща, но седи вжтре като затворникъ, не може да се съобщава съ невидимия свѣтъ. Господарьтъ пита: Защо Гос-

подъ ми даде такава кжща? Богъ не е виновенъ. Твоитѣ работници ти взеха паритѣ и не можаха да ти направятъ кжщата, както трѣбва. — Защо ми направиха такава тѣло? — Направено е вече, нѣма какво да говоришъ. Платилъ си, колкото трѣбва, но не можешъ вече да излѣзешъ вънъ. Въ кжщата ти е лошо, но отвънъ е още по-лошо. Не остава нищо друго, освенъ самъ да поправишъ кжщата си, самъ да станешъ майсторъ. Щомъ слугитѣ не могатъ да свършатъ работата, както трѣбва, господарьтъ се заема да я свърши и да изправи погрѣшкитѣ имъ. Ти ще поправишъ прозорцитѣ, вратитѣ, тавана, пода и, като свършишъ всичко, ще си кажешъ: Направихъ това, което слугитѣ трѣбваше да направятъ, но поне се научихъ да правя кжщи. Като станешъ майсторъ, втори пжтъ нѣма да оставяшъ цѣлата работа на слугитѣ. Ти ще знаешъ, какъ се прави кжща, и презъ всичкото време, докато строятъ кжщата, ще наблюдавашъ, какъ работятъ майсторитѣ и ще ги упжтвашъ.

Мнозина се оплакватъ, че не разбиратъ нѣкои нѣща. Така е, има сериозни въпроси, които мжно се разбиратъ. Напримѣръ, разбирате ли произхода на вашитѣ желания? Знаете ли, отде идатъ тѣ? Затова е казано: Не давай ходъ на всѣко желание. Казвашъ: Искамъ да ямъ. — Желанието ти да ядешъ е естествено. Въ реда на нѣщата е да ядешъ по три пжти на день, но трѣбва да знаешъ, кога да ядешъ и какво да ядешъ. Не яжъ остатъцитѣ отъ

яденето. Отивашъ въ една гостилница и, понеже си закъснѣлъ, гостилничарьтъ ще ти даде, каквото е останало. Не яжъ такова ядене. По-добре остани гладенъ, отколкото да ядешъ, каквото и да е ядене. Ядешъ ли остатъцитъ отъ яденето, скъпо ще платишъ. Казвашъ: Макарь и остатъци, но ми хареса това ядене. — Пита ли стомаха си, да ядешъ ли отъ това ядене? Ако не го питашъ и му се наложишъ, ще носишъ последствията на насието. Слушашъ нѣкой да говори и казвашъ: Хареса ми мисльта на тоя човѣкъ. — Пита ли ума си, какъ му се отрази тая мисль? Проникна ли въ дълбочината на тая мисль, да разберешъ, какво се крие въ нея? Всѣка мисль, всѣко чувство и всѣко желание, които раздвояватъ съзнанието на човѣка, не сж добри, има нѣщо неестествено въ тѣхъ.

Какво трѣбва да се прави, за да дойде човѣкъ до естествения животъ? Той трѣбва да избѣгва механичното въ живота. Права мисль е нужна на човѣка. Трѣбва ли да питашъ, защо Богъ създалъ свѣта така, а не другояче? Това е механиченъ въпросъ. Мисли върху създаването на свѣта, а не питай, защо е така създаденъ. Ти не мислишъ по тоя въпросъ, а искашъ да го разберешъ. Това е невъзможно. И да разбирашъ нѣщо, пакъ трѣбва да мислишъ върху него. Дойдешъ до една пропастъ, виждашъ, че не можешъ да я минешъ, разбирашъ, че си предъ една мъчнотия и тамъ спирашъ. Не, ще мислишъ, какъ да минешъ

мжнотията. Такива положения се срѣщатъ и въ математиката. Дойдешъ до нѣкой неразрешимъ въпросъ и спирашъ. Трѣбва да мислишъ, дано намѣришъ нѣкакво разрешение. Казвашъ: Мисля, но не мога да го разреша. — Пакъ ще мислишъ. Все ще дойде день, когато ще проникнешъ въ тоя въпросъ. Напримѣръ, ти мислишъ, какво нѣщо е смъртта. Като не можешъ да си отговоришъ, казвашъ, че задъ смъртта е вѣчниятъ животъ. Каква е разликата между временния и вѣчния животъ? Временниятъ животъ съдържа смѣси — утайки, отъ които трѣбва да се очисти, да остане само животътъ. Вѣчниятъ животъ е чистъ, не съдържа никакви утайки, никакви примѣси. Следователно, когато изчистишъ временния животъ отъ утайкитѣ, остава животътъ, който е идентиченъ съ вѣчния. Тогава хората ще разбератъ вѣчния животъ. Единъ е животътъ, вѣченъ и недѣлимъ.

Казвате: Трѣбва да се живѣе! — Това не е достатъчно. Трѣбва да се живѣе добре. Добриятъ животъ е за тебе, а не за другитѣ. Ако не живѣешъ добре, ти ще носишъ последствията на лошия животъ. Добриятъ животъ подразбира участието на съзнанието въ живота. Той не е механиченъ процесъ. Да давашъ нѣщо отъ себе си механически, това не е добро. И да взимашъ нѣщо механически, пакъ не е добро. Доброто има отношение къмъ вѣчния животъ. То запазва условията за тоя животъ въ човѣка. Безъ доброто ти губишъ тия условия. Изгубишъ ли доброто въ себе

си, ти губишъ условията за вѣчния животъ. Чрезъ доброто ти пазишъ живота си; чрезъ доброто ти подкрепвашъ организма си. Да бждешъ добъръ, това е въ твой интересъ, въ интереса на твоята душа. Колкото си по-добъръ, повече ще живѣешъ. Значи, ако си билъ добъръ само десетъ години, на тая възраст ще заминешъ за оня свѣтъ. Нѣкой заминава за оня свѣтъ на 20, на 30, на 40 години, споредъ степенята на доброто въ себе си. Не е важно, колко години си живѣлъ на земята; важно е да си използвалъ доброто въ себе си, като капиталъ, отъ който си придобилъ нѣщо. Ако нищо не печелишъ, животътъ е безсмысленъ. И тогава ще кажешъ като Соломона: „Суета на суетитѣ, всичко е суета.“ И следъ Соломона мнозина подържатъ мисълта, че всичко въ живота е суета. Ако е така, защо живѣемъ? Правъ е Соломонъ да твърди, че животътъ е суета, но това се отнася до неговия животъ.

Всички, които живѣятъ като Соломона, иматъ право да казватъ, че животътъ е суета. Порочниятъ животъ е суета на суетитѣ, но добриятъ и чистъ животъ не е суета. — Какво има задъ суетата? — Нищо нѣма. — Какво има задъ безвѣрието? Ще кажете, че следъ безвѣрието иде вѣрата. Не е така. Ти си безвѣрникъ, значи, минавашъ презъ едно препятствие. Като минешъ препятствието, това не означава, че ставашъ вѣрващъ. Безвѣрието представя трънъ въ петата на човѣка.

Той причинява болка въ крака. Изваждашъ тръна, изгаряшъ го, той се превръща на пепелъ, и болката минава. Това още не показва, че си станалъ върващъ. Между върата и безвърието има редъ процеси, презъ които неизбежно трѣбва да минешъ. Ако и вие, съ вашето съзнание, влѣзете като трънъ въ петата на единъ ангелъ или на едно възвишено сѣщество, знаете ли, какво ви очаква? — Огънь. Съ всѣко престѣпление, което правишъ, ти влизашъ въ петата на нѣкое напреднало сѣщество. То ще вземе шипи, ще те извади и ще те тури направо въ пещъта си, безъ да мисли, ще страдашъ, или не. То ще каже: Понеже ти ми причини страдание, азъ те турямъ въ огъня да се пречистишъ. Мѣстото ти не е въ моята пета, но въ огъня.

Защо идатъ страданията? Докога ще страдаме? — Докато дойдете до крайния предѣлъ на страданията. Всѣко нѣщо има свой краенъ предѣлъ. Мислишъ върху даденъ въпросъ, но дойдешъ до едно мѣсто и казвашъ: Нищо вече не разбирамъ. Щомъ нищо не разбирашъ, ще се върнешъ назадъ, да излѣзешъ отъ мѣстото, дето си затъналъ. — Искамъ да изуча тоя въпросъ. — Има въпроси, които не можешъ да изучишъ. Напримѣръ, ти искашъ да изучишъ съдържанието на едно златно шише. Тая работа не е за тебе. — Защо? — Съдържанието на шишето е отровно. — Шишето е златно. — Това е външната страна, но вътрешната е опасна. Само разумниятъ може да

опита съдържанието на златното шише. Той разполага съ такива методи, до които вие не сте дошли. Вънъ отъ разумнитѣ методи на природата, ти непременно ще страдашъ. Това значи, да опитвашъ свойствата на азотната или сѣрната киселина съ езика си. Достатъчно е да близнешъ една отъ дветѣ киселини, за да не повторишъ опита. Въ природата има много златни шишета съ отровно съдържание. И въ астралния свѣтъ има такива шишета. Тѣхното съдържание е хиляди пжти по-вредно отъ това на шишетата на физичния свѣтъ. Близнешъ ли малко отъ тѣхното съдържание, дълго време ще носишъ последствията. Когато Мойсей казва „не пожелай“, той има предъ видъ да не пожелавашъ отровното съдържание на златнитѣ шишета. Разумнитѣ същества намиратъ смисълъ въ това съдържание, но за обикновенитѣ хора то е отрова, която коштува живота имъ. Ако искашъ непременно да опиташъ съдържанието на едно отъ шишетата, трѣбва да намѣришъ човѣка, който го е турилъ. Той ще ти опише свойствата му, както и начина на употрѣбата. Безъ него нѣмашъ право да отваряшъ шишето. Съдържанието му е бомба, която може да експлодира въ ржлетѣ ти и да пострадашъ.

Питате: Не сме ли свободни да правимъ, каквото искаме? — Не сте свободни. Вие живѣете въ свѣта на робството и ограничението. Говорите за свобода, но прилагате ограничението. Кой отъ васъ е свободенъ? Оня, който има да дава на банкера, свободенъ ли е? Той е чиков-

никъ, получава петъ - шестъ хиляди лева месечно, а дължи на банкера сто хиляди лева, взети съ лихва 25%. Свещеникътъ свободенъ ли е? И той не е свободенъ. За да облѣче дреха, каквато желае, той трѣбва да иска позволение отъ владиката. Никой човѣкъ не е свободенъ. Двама приятели се разговарятъ. Иде насреща имъ единъ познатъ. Тѣ веднага прекъсватъ разговора си — не сж свободни. Познатиятъ пита: Защо престанохте да говорите? Той мисли, че за него говорятъ — сжщо не е свободенъ. Движишъ се между хората, не си свободенъ. Молишъ се на Господа, страхъ те е, че нѣма да приеме молитвата ти — пакъ не си свободенъ. Дойде лѣтото съ голѣмитъ горещини — не си свободенъ. Дойде студътъ — не си свободенъ. Живѣешъ при баща си — не си свободенъ. Отивашъ при брата и сестра си — не си свободенъ. Де е свободата?

Азъ не изнасямъ противоречията въ живота, но изнасямъ факти, както сж въ действителностъ. Трѣбва да знаемъ, де е свободата. Казано е въ Писанието: „Дето е Духътъ, тамъ е свободата.“ Дето е силата, тамъ е ограничението. Дето е разумността, какво има? Между разумността и Духа има тѣсна връзка. Разумността има отношение и къмъ мисльта. Само разумниятъ мисли. Обикновениятъ човѣкъ мисли, когато види резултата отъ нѣщо. Виждашъ, че шишето съ розово масло пада на земята и се счува. Маслото се разлива. Ти казвашъ: Отиде маслото! Следъ това започвашъ да мислишъ, какъ се счупи шишето и

зашо се случило. Какво допринасятъ тия разсжждения? Ще имамъ една опитностъ. Каква опитностъ е тя? Какъ ще се успокои оня, който случилъ шишето и разлялъ маслото? Ако розовото масло се разлѣе въ гората, дето минаватъ крадци и разбойници, добре е станало. Защото миризмата на маслото оказва добро влияние върху тѣхъ, и тѣ започватъ да мислятъ за доброто. Отъ две злини ще предпочетешъ по-малката. По-добре, че си разлѣлъ маслото, отколкото да бждешъ свидетелъ на нѣкакво престѣпление въ гората. Маслото се разлѣ, но разбойниците решиха да измѣнятъ живота си.

Питате: Какъ е възможно случването на шишето да носи благословение? Какво представя разпъването на Христа на кръста? Това не означава ли случване на Неговото шише? Разпнаха Христа, т. е. случиха шишето Му. Животътъ му отиде — разлѣ се Неговото шише. Богатството Му изтече на земята, и хората се възползуваха отъ това богатство. Така тѣ се спасиха. И донесъ още тѣ крепятъ живота си върху богатството на Христа. Съ своята смъртъ, Христосъ изкупи грѣховетъ на хората. Съ други думи, Той ги освободи отъ рѣцетъ на разбойниците. — Не можа ли свѣтътъ да се освободи съ сила? — Ако силата може да спаси човѣка, Христосъ щѣше да дойде на земята съ небесна войска. Той дойде да пострада за човѣчеството и така да го спаси. — Защо трѣбваше Христосъ да спаси човѣчеството чрезъ страдания? Какъ трѣбваше да

го спаси, съ сила ли? Да се задава такъв въпросъ, това е все едно да извадишъ падналия въ кладенеца съ пушка. Той е падналъ въ кладенецъ, дълбокъ 25 м., а ти стоишъ отгоре съ пушка въ ржка и го заплашвашъ да излѣзе отъ кладенеца. Ако е вънъ, на широко и равно мѣсто, още като те види, той ще хукне да бѣга, но какво да прави въ кладенеца? Той чака, моли се, дано мине нѣкой състрадателенъ човѣкъ, да влѣзе въ положението му, да му подаде вѣже и да го извади навънъ. Никаква друга философия не помага.

Сега, като се спирамъ върху научнитѣ доказателства, въ нѣкои отъ тѣхъ намирамъ известна несъстоятелностъ. Напримѣръ, нѣкои учени даватъ неправилно обяснение за високия ръстъ на човѣка. Азъ обяснявамъ високия ръстъ на хората съ отсъствие на пространство около тѣхъ. Като нѣматъ условия да растатъ на широчина, тѣ растатъ на височина. Какви кжщи правятъ американцитѣ? Високи, отъ 20 етажa нагоре, наречени небостъргачи. Тамъ мѣстото е много скъпо. Единъ квадратенъ метъръ мѣсто струва хиляди. При това, мѣстото, споредъ броя на населението, е оскъдно. Ако разполагаха съ повече мѣсто, американцитѣ никога не биха строили такива небостъргачи. Значи, както има високи и низки хора, така има високи и низки кжщи. Турцитѣ казватъ, че низкитѣ хора сж беля на Господа. Има една височина, подъ която човѣкъ не се чувствува добре. Най-низкиятъ човѣкъ

въ свѣта е отъ дяволски произходъ. Като говоря за низкитѣ и високи хора, обръщамъ вниманието ви върху числата, съ които природата работи. Гледате прѣститѣ на ржцетѣ си и казвате, че прѣститѣ ви сж кжси или дълги. Дължината на прѣститѣ има значение за характера на човѣка. Това е наука, която трѣбва да изучавате. Очитѣ на нѣкого сж хлѣтнаи, а на другъ — изпъкнали. Космитѣ на нѣкого сж тънки и меки, а на другъ дебели и твърди. Ржцетѣ на нѣкого сж топли, а на другъ — студени. Краката на нѣкого сж винаги много топли, а на другъ — много студени. Трѣбва да изучавате тия процеси и да знаете, кои отъ тѣхъ сж естествени и кои — неестествени. Трѣбва да изучавате и причината на тия процеси.

Причината на всички процеси въ човѣшкия организъмъ се дължи на правилното или неправилно съчетание между мислитѣ и чувствата на човѣка. Има известно съчетание между мислитѣ и чувствата, което трови човѣка. Има известно съчетание между мисли и чувства, което го лѣкува. Значи, човѣкъ не е свободенъ да подхранва, какви и да е мисли и чувства. Ако има свобода да мисли, както иска, той не е свободенъ въ чувствата; ако е свободенъ да чувствува, както иска, не е свободенъ въ мисълта си. Ако е свободенъ да мисли и чувствува, както разбира, не е свободенъ въ действията си.

Казващъ: Свободенъ съмъ даже да убия човѣка. Опитай се да убиешъ не човѣкъ, а

едно животно, да видишъ, какъвъ смутъ, каква тревога ще настане въ твоитѣ мисли и чувства. Ти си свободенъ да ударишъ нѣкого, но самъ се ограничавашъ. Щомъ се въздържашъ отъ боя, ти се чувствуваешъ свободенъ въ своитѣ мисли, чувства и постѣпки. Вървишъ доволенъ, разположенъ, че самъ си се ограничилъ. Следователно, ако искашъ да бждешъ свободенъ, трѣбва да се въздържашъ въ мислитѣ, въ чувствата и въ постѣпкитѣ си. Свободата на твоитѣ мисли и чувства подразбира ограничаване на постѣпкитѣ ти. Свободенъ ли си въ постѣпкитѣ си, значи, ограничилъ си чувствата и мислитѣ си. Тогава, де е свободата? Свободенъ е оня, който има свобода на мислитѣ, на чувствата и на постѣпкитѣ си. Права постѣпка е тая, която освобождава мислитѣ и чувствата. Права мисль и право чувство сж тия, които освобождаватъ постѣпкитѣ. Искате ли да провѣрите, дали мислитѣ и чувствата ви сж прави, вижте, каква е постѣпката ви. Ако искате да провѣрите, дали постѣпката ви е права, вижте, какви сж мислитѣ и чувствата ви. Правотата на вашитѣ мисли, чувства и постѣпки опредѣля отношенията ви къмъ Бога.

Богъ живѣе въ абсолютна чистота, въ абсолютна хармония и въ абсолютна справедливостъ и свобода. Вънъ отъ абсолютния свѣтъ, отъ свѣта на абсолютната чистота и любовъ живѣятъ грѣшнитѣ и паднали хора, къмъ които Богъ се отнася благосклонно. Той има грижата да ги повдигне и преобрази. Дето сж

престъпленията, тамъ Богъ не сѣдѣствува, но работи върху тия, които вършатъ престъпления. — Какво трѣбва да правя, за да живѣя въ Божествената хармония? — Не ставай трънъ въ Божествения организъмъ нито съ мислитѣ, нито съ чувствата, нито съ постѣпкитѣ си. Пази се отъ злото, защото ще се върне къмъ тебе съ всичката си мощъ и сила. Поддържай доброто въ себе си, за да се увеличи стократно. Всѣко нѣщо, добро или зло, отправено къмъ Бога, се увеличава и се връща къмъ оня, който го е изпратилъ. Посѣй добро жито на нивата си, и ще бѣдешъ благословенъ. Какво ще ти даде нивата, ако я посѣешъ съ магарешки трънъ?

Сегашнитѣ хора се нуждаятъ отъ правилно разбиране. Ако нѣматъ такова, тѣ дохождатъ до положението на изтощената почва. Колкото и да сѣнешъ на нея, тя нищо не дава. Нѣкой се моли дълго време на Господа и, като не получи отговоръ, казва: Не ме слуша Господъ. — Не си се молилъ, както трѣбва. Дългитѣ молитви не разрешаватъ въпроситѣ. Единъ богомолецъ отишълъ на черква да се помоли. Понеже вътрешното му състояние било тежко, той започналъ да се моли на гласъ и така високо, че заглушавалъ службата на свещеника. Последниятъ се принудилъ да излѣзе навънъ. Единъ следъ другъ богомолцитѣ започнали да излизатъ; останали само нѣколко души въ черквата. Единъ отъ тѣхъ се приближилъ къмъ молящия се на високъ гласъ и го запиталъ: Каква е болката ти? Какво те застава да викашъ тол-

кова много къмъ Господа? — Имамъ дългове, за които ще ме затворятъ. — Колко имашъ да давашъ? Ето, вземи тия пари и млъкни. — Послуша ме Господъ. Единъ отъ присъстващите му казалъ: Благодари на тоя добъръ човѣкъ, който предпочете да ти плати дълга, отколкото да слуша твоя крѣсъкъ. Неговото музикално ухо не може да издържи на твоя викъ. И агнето се моли на Господа да не го колятъ, но молитвата му не се чува. Причината за това е въ човѣка. Той се затворилъ за Божественото, което говори въ него.

Ще кажете, че и вие имате свое убеждение, свой възгледъ по въпроса за клането на животнитѣ. Вашитѣ възгледи сж отживѣли времето си, трѣбва да се замѣстятъ съ нови. Съблѣчете старитѣ си дрехи, като нехигиенични, и ги бракувайте. Следъ това идете на баня да се окъпете и облѣчете нови, чисти дрехи. — Въ какво се изразява нехигиеничността на вашата стара дреха? — Въ убеждението, че Богъ не ви обича, а сжщо и хората не ви обичатъ. — Десетина души могатъ да не ви обичатъ, но не и хиляда души. Да казвате, че всички хора не ви обичатъ, това е преувеличаване на фактитѣ. Ако двама души ви мразятъ, тѣ представятъ ступеното шише съ розовото масло. Въ края на краищата, омразата имъ ще се превърне въ любовъ, както розовото масло преобрази живота на разбойниците. Ако омразата на двамата души не внесе въ васъ разположение къмъ молитва, вие ще се мчтите и страдате.

Нѣкой казва : Не ми вървятъ работитѣ, сждбата ме преследва. — Никаква сждба не те преследва, ти си сждба на себе си. Лошиятъ животъ създава лоша сждба. Добриятъ и разуменъ животъ създава добра сждба. Когато слизашъ на земята, сждбата отваря вратата си. Ако си разуменъ и внимателенъ, тя отваря и затваря вратата си, безъ да ти причини нещастие. Ако си неразуменъ и невнимателенъ, така ще поставишъ ржката си, че при затваряне на вратата, сждбата ще я притисне. Кой е виновенъ за това? Когато се отваря или затваря вратата, дрѣжъ ржката си настрана, да не се притисне. — Еди-кой си е лошъ човѣкъ. — Това не е достатъчно, Трѣбва да знаешъ, каква е лошавината му. Лошиятъ човѣкъ е бомба. Не бутай бомбата, не се интересувай отъ нея. — Искамъ да я изследвамъ. — Това не е твоя работа. Мини край бомбата, погледни я и продължи пжтя си. Ония, които сж поставили бомбата на пжтя, тѣ трѣбва да я махнатъ оттамъ. Ти не си длъженъ да я мѣстишъ. Не се занимавай съ отрицателнитѣ мисли, които се прашатъ въ пространството, или които минаватъ презъ твоя умъ. Не се занимавай и съ отрицателнитѣ чувства и постѣпки. — Кой оставилъ тая бомба на пжтя? — Не питай, кой я оставилъ. Вземи жена си и децата си и бѣгайте. Колкото по-скоро се отдалечите отъ бомбата, толкова по-добре. Тя може да експлодира всѣки моментъ. Пипнете ли я, и вне, и всичко около васъ ще отиде въ въздуха.

Казано е въ Писанието: „Фитилътъ на бомбата е запаленъ, голѣма експлозия ще стане въ свѣта.“ Отъ хиляди години се говори за тая бомба. Иде това време. Бждете готови да бѣгате и да се криете. Каквото можете да вземете съ себе си, вземете; другото оставете настрана. Който не разбере тоя езикъ, ще каже: Ще се мре, грѣшниците нека мислятъ за това. Нѣма защо да мислите за смъртъта. Вие мислите за нѣща, за които азъ не съмъ говорилъ. Мнозина ще минатъ презъ смъртъта: праведниятъ ще мине и замине, а грѣшникътъ ще мине и тамъ ще остане. Ако туришъ дърво въ огъня, то ще изгори и ще се превърне въ димъ и пепелъ. Обаче, желѣзото, поставено въ огъня, се нагорещява, зачервява се и не изгаря. Изложишъ ли го на въздуха, то рѣждясва. Изложишъ ли златото на въздуха, чисто си остава. Значи, дървото изгаря въ огъня, желѣзото се нагорещява и започва да свѣти, а златото се очиства и запазва цвѣта си. Желая ви да минете презъ огъня и да се очистите като златото. Следъ това кажете: Разбрахъ смисъла на страданията.

Нѣкой казва, че не се страхува отъ студа. Не трѣбва да се страхуващъ отъ студа, но да станешъ приятелъ съ него. Една наша сестра отишла на баня. Следъ като се измила добре съ гореща вода, влѣзла въ студения басейнъ и започнала да плава. По едно време усѣтила, че започнала да замръзва и да я побиватъ трѣпки по тѣлото. Едва успѣла да си отиде вкъщи и легнала болна. Отъ ушитѣ ѝ започнало да тече

кръв. Следъ известно време оздравяла, но платила скъпо за неразумността си. Мнозина отъ васъ постъпватъ като тая сестра. Тѣ не пострадватъ отъ банята, но отъ крайноститѣ въ живота. Отъ голѣма любовъ нѣкой минава въ голѣма омраза, отъ голѣма вѣра въ голѣмо безвѣрие. Тия крайности водятъ къмъ катастрофа. Казвашъ: Азъ вървя по кривъ пѣтъ. — Ако вървишъ въ пѣтя на мъдростта, на любовта и на истината, ти не си въ кривъ кѣтъ. Който не знае, какъ да върви, самъ изкривява пѣтя си. И въ най-свѣтлия пѣтъ да си, щомъ не знаешъ, какъ да вървишъ, ти изкривявашъ пѣтя си и се натъквашъ на мъчнотии и страдания. Всѣки моментъ трѣбва да провѣрвашъ, изкривилъ ли си пѣтя, или не. — По какво се познава това? — Ако имашъ миръ въ душата си, твоитѣ мисли, чувства и постъпки сж прави, и ти си въ правия пѣтъ. — Искамъ да влѣза въ новия животъ. — Лесно можешъ да влѣзешъ, но не трѣбва да допускашъ нищо отрицателно въ себе си. Турете отрицателното въ шишенца, херметически затворени. — Защо Богъ допусна Христа и дявола да живѣятъ на едно и сжщо мѣсто? — Само така Богъ може да накара дявола на работа. Следователно, дойде ли дяволътъ въ дома ви, накарайте го да работи. — После? — После ще го заставите да се моли и да изправи погрѣшкитѣ си. — Искаме да го изпждимъ отъ свѣта. — Това е невъзможно, нито е ваша работа. Ваша задача е да изпждите дявола отъ ума си, после отъ сърдцето си. Като дойдете до постъпкитѣ

си, т. е. до областта на физичния свѣтъ, оттамъ не можете да го изпждите. Ако изпждите злото отъ физичния свѣтъ, то ще влѣзе въ сърдечния свѣтъ, а оттамъ — въ умствения. Значи, не може да изпждите злото отъ физичния свѣтъ, но може да го впрегнете на работа и да се учите отъ него.

Казвате: По кой пжтъ да вървимъ? — Вие още не сте тръгнали по главния пжтъ. Сегашнитѣ хора вървятъ по разни пжтища, още се блѣска, търсятъ истинския пжтъ. Христосъ казва: „Азъ съмъ пжтъ, истината и животътъ.“ Като влѣзете въ тоя пжтъ, ще намѣрите истината и живота. Той е правиятъ пжтъ. Българинътъ има обичай, като намѣри правия пжтъ, да се отбива на една и на друга страна, да криволичи. Той не обича да върви направо. Пакъ държи правата посока, но върви по нея съ отклоняване. Правъ пжтъ е оня, който внася хармония въ мислитѣ. Истината е това, което разширява и освобождава чувствата. Дето е истината, тамъ сж свѣтлината и знанието, които освобождаватъ човѣка отъ робство и ограничение. „Азъ съмъ пжтъ“ — пжтъ на знанието. „Азъ съмъ истината“ — пжтъ на свободата и свѣтлината. „Азъ съмъ животътъ“ — пжтъ на любовта. Тоя пжтъ трѣбва да следвате всички. Това сж тритѣ начала на живота.

И тъй, пжтъ на любовта е пжтъ на новото учение. — Какво представя новото учение? — За да разберете новото учение, трѣбва да влѣзете въ Христовото учение. Както Хри-

стовото учение има своя християнска етика, така и новото учение има своя етика, различна отъ тая на християнството. Азъ се проявявамъ между васъ споредъ духа на християнската етика. Ще дойде день, когато ще се проявявамъ споредъ духа на новата етика. Като живѣе, човѣкъ си служи съ различни срѣдства — хармония, музика, поезия, изкуство. Въ тоя смисълъ, музиката е стенография на живота. Всѣки тонъ е сборъ отъ думи, които трѣбва да се разчитатъ и превеждатъ. Ако направите правилень преводъ на музикалнитѣ тонове, ще придобиете нѣщо. Какво свирене е това, отъ което никой не се ползува? Ако си уморень и си посвиришъ, умората ти трѣбва да изчезне. И азъ махамъ умората съ свирене. Не свиря голѣми парчета, като тия на Бетовена, но малки. Голѣмитѣ музикални парчета сж голѣми, скжпи яденета. Не е лесно да приготвишъ единъ голѣмъ, скжлъ обѣдъ. Добре е, всѣки отъ васъ да има нѣкакъвъ инструментъ, на който да свири, да си помага въ мъчнотиитѣ. Ако нѣкой не може да свири, да си вземе едно дааре или тжпанче и да бие на него. Ще кажете, че ви е срамъ да биете дааре или тжпанче. И безъ външно свирене, всѣки човѣкъ бие тжпанъ. Важно е да знаешъ, какъ да го биешъ.

Коя е основната мисль на лекцията? — Тритѣ начала: Да се движите въ Христовия пжтъ, въ пжтя на истината и въ пжтя на живота.

Друга основна мисль е тая, която определя кривината на гърба и на гърдитѣ. Кри-

вината на гърба не трѣбва да бѣде голѣма. Гърдитѣ да сѣ добре развити, а линията на задницата да не е много изпъкнала. Също така и коремътъ да не изпъква много напредъ. Не е правилно коремътъ да бѣде капитанъ на тѣлото. Главата е капитанътъ. Като теглите права линия отпредъ на главата до краката, челото трѣбва да излиза поне единъ милиметъръ навънъ отъ гърдитѣ; гърдитѣ да излизатъ поне два милиметра вънъ отъ корема. Който може да тури редъ и порядъкъ въ мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ си, може да бѣде господарь на главата, на гърдитѣ и на корема си.

Упражнение: Поемате въздухъ и поставяте рѣцетѣ на раменетѣ съ свити прѣсти на юмрукъ. Издишате въздуха — рѣцетѣ напредъ, съ отворени прѣсти. Бавно сваляте рѣцетѣ надолу. Вдишането и издишането на въздуха трае отъ поставяне рѣцетѣ на раменетѣ до свалянето имъ.

Т. м.

*

7. Лекция отъ Учителя, държана на 24 февруарий, 1932 г. София. — Изгрѣвъ.

Физичниятъ и Божествениятъ животъ

Размишление.

Тема за следния пътъ: Всѣки отъ васъ да направи опитъ, самъ да се нарисува. Гледайте се въ огледалото и се рисувайте. Интересно е да видите, какво може да постигнете въ това отношение.

Всѣки човѣкъ се нуждае отъ знанието на свѣта. Не е достатъчно само да знаете, но да прилагате това знание. Знание безъ прилагане прави човѣка гордъ. Значи, гордостъта е резултатъ на неизползувано, натрупано знание. Гордостъта е обратенъ процесъ на смирението. — Кога се смирява човѣкъ? — Когато прилага знанието, което е придобилъ. Така той вижда, какво може да направи и какво не може, и постепенно се смирява. Който живѣе само за себе си, не може да използва знанието си и го трупя като излишенъ баластъ. Като живѣе за Бога, за ближния си и за себе си, човѣкъ дохожда до истинския животъ и възможноститѣ, които му сж дадени.

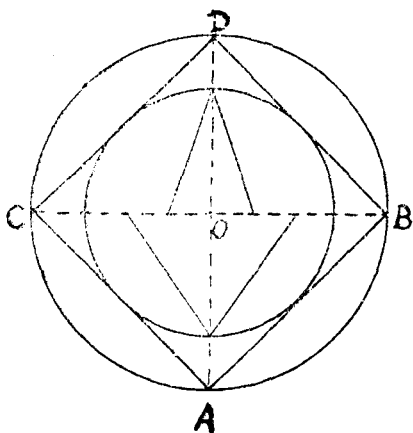
На фиг. 1. имаме кръга ACDB, който представя истинския животъ и възможноститѣ, които сж скрити въ него. Възможноститѣ показ-

ватъ, какво може да направи човѣкъ. Центърътъ на кръга е точка или нула. — Отде иде нулата? — Отъ Индия. За нулата се казва, че е нищо и е по-малка отъ единицата. Въпрѣки това, нулата съдържа сила, която увеличава и намалява числата. Ако предъ единицата турите нула, числото се намалява. Ако следъ единицата турите една нула, числото се увеличава десетъ пѣти. Тая сила показва възможноститѣ за човѣшкото развитие. Числата 700, 800 и 500 показватъ силата на нулата. Дветѣ нули следъ седмorkата, осмorkата и петорката показватъ, че тия числа иматъ възможность да растатъ.

Когато се говори за числата, като количества, ние имаме предъ видъ простата материя; обаче, когато се говори за числата, като форми, които съдържатъ живи сили, ние имаме друго разбиране за тѣхъ. Това сж живи форми, носители на енергии. Напримѣръ, ако измѣрите дължината и широчината на човѣшката глава, ще видите, че тия числа сж живи, иматъ възможность да растатъ. Обикновено дължината на главата е по-голѣма отъ широчината ѝ. Това показва, че формата на човѣшката глава не е кръгла, но продълговата, т. е. елипсовидна. Дължината на човѣшкото тѣло има отношение къмъ интелигентността на човѣка и неговата сила.

Високиятъ човѣкъ, дългиятъ носъ, дългото ухо, дългитѣ вежди показватъ, че човѣкъ е интелигентенъ. Дебелитѣ вежди говорятъ повече за чувствеността на човѣка, отколкото за неговата интелигентность. Като се изучаватъ веж-

дитѣ, трѣбва да се обръща внимание още и на дължината на космитѣ, тѣхното направление, както и формата имъ. Дългитѣ и тънки вежди, дългиятъ и правиленъ носъ сѣщо говорятъ за интелигентността на човѣка, която се опредѣля още отъ широчината на ноздритѣ и тѣхната

фиг. 1.

форма. Отстрана на носа има две-три линии, които опредѣлятъ качеството на човѣшкия умъ. Въ нисшитѣ животни носътъ е сраснатъ съ горната челюсть, а въ човѣка той е отдѣленъ, свободенъ. Това показва, че умътъ въ човѣка работи самостоятелно.

Кржгътъ, като геометрична форма, крие въ себе си зародишъ на сили, които иматъ условия да растатъ и да се развиватъ. Нѣкои математици твърдятъ, че въ кржга се намиратъ известни знаци, представени въ видъ на жгли съ противоположни посоки. Силитѣ, които се отправятъ къмъ върха на жглитѣ, постепенно изчезватъ. Следователно, тия сили сж всѣкога по-малки отъ силитѣ, които действуватъ на края на жглитѣ. Човѣшкиятъ носъ има форма на жгълъ, горе тѣсенъ, долу широкъ, затова интелигентността и силата на човѣка зависи отъ долната частъ на носа. Горната, тѣсната частъ на носа показва стремежа на човѣка. Тя е свързана съ веждитѣ. Отъ голѣмо значение за човѣка е долната частъ на носа, неговитѣ крилца. Тѣ трѣбва да бждатъ добре развити. Правилното развитие на носа се опредѣля отъ човѣшкитѣ мисли и чувства. Колкото по-правилни и фини сж тѣ, толкова по-красиви сж линиитѣ на носа. Понѣкога тия линии се извиватъ като запетая, а понѣкога иматъ форма на еврейската буква йотъ, която съдържа творчески сили въ себе си. Споредъ еврейската кабала, човѣкъ е създаденъ само отъ йотове, тѣсно свързани помежду си.

Сега азъ искамъ да ви обърна внимание върху живота, като нѣщо невидимо, но реално. Той се изявява чрезъ движения, а интелигентността — чрезъ свѣтлина. Колкото по-голѣма е свѣтлината, толкова по-голѣма е интелигентността. Дето чувствата сж по-развити, тамъ материята

има по-голям гъстота. Силата на чувствата има отношение къмъ страстите. Затова казватъ: Силни чувства, силни страсти. Ако претеглите единъ човѣкъ съ силни страсти, ще видите, че той тежи повече отъ интеллигентния. Значи, духовнитѣ хора сж по-леки отъ материалистичитѣ. Въ бъдеще, когато искатъ да опредѣлятъ, дали даденъ човѣкъ е духовенъ и до каква степенъ е духовенъ, ще го турятъ на везни, да го претеглятъ. Отъ теглото му ще опредѣлятъ неговата духовностъ.

И тъй, съществуватъ два вида хора: обикновени, т. е. материалисти, които боравятъ само съ физичния свѣтъ, и духовни. Първитѣ се интересуватъ само отъ външния животъ, но не и отъ неговото вътрешно съдържание. Тѣ гледатъ на животнитѣ и растенията като на глупави, прости същества. Много естествено, тѣ не проникватъ въ тѣхната същина и не се запитватъ, защо нѣкои животни и растения сж дълго-вѣчни. Има животни, които по отношение на дългия животъ надминаватъ човѣка. Това показва, че тѣ знаятъ нѣщо повече отъ него за продължителността на живота. Сегашниятъ човѣкъ едва достига до 120 години. За оправдание на своя краткъ животъ на земята, хората казватъ, че това се дължи на интензивността на живота. Значи, интензивниятъ животъ отнема силитѣ на човѣшкия организъмъ. Отъ една страна, човѣкъ изразходва повече сили, отколкото трѣбва, а отъ друга страна, нѣма достатъчно храна, съ която да уравни тия сили. Щомъ

е така, не му остава друго, освенъ да напусне земята преждевременно. Ще кажете, че така е опредѣлено, да си замине човѣкъ по-рано. Споредъ мене, опредѣленитѣ нѣща сж разумни. Ако намирате, че нѣщо е неразумно, а, въпрѣки това, става, туй показва, че то не е опредѣлено да стане.

Сега, да се върнемъ къмъ кръга, описанъ около квадрата ACDB. Тоя кръгъ е съставенъ отъ безброй малки величини, които излизатъ отъ центъра О — най-голѣмата величина, и отиватъ къмъ окръжността. Центърътъ О е душата на разумната сила, която се изявява навънъ или въ видъ на клончета, или въ видъ на силови линии. На сжщото основание, и човѣшката душа се намира въ центъра на Битието. Отъ душата, въ видъ на силови линии, излизатъ всички органи на човѣшкото тѣло. Споредъ едни, душата се намира нѣкъде подъ лъжичката; споредъ други, тя е въ срѣдата на слънчевия вжзелъ, нареченъ стомашенъ мозъкъ. Въ стомашния мозъкъ се намиратъ редъ ганглии, които образуватъ първичния мозъкъ. Последниятъ играе роля при храносмилането и кръвообръщението. Тамъ е мѣстото на симпатичната нервна система. Мозъчната нервна система, съ седалище главата, регулира човѣшката мисль.

Значи, въ човѣка има две нервни системи; симпатична нервна система, чрезъ която се проявява душата, и мозъчна нервна система, чрезъ която се проявява духътъ или умътъ

на човѣка. Коренитѣ на човѣка се намиратѣ въ симпатичната нервна система, а клонетѣ сж прѣснати по цѣлото тѣло. Когато човѣкъ страда, обича или се радва, това се отразява на симпатичната нервна система; когато мисли, това се отразява на мозъка, а оттамъ на лицето. Лицето е акумулаторъ, който събира енергията отъ външния свѣтъ и я предава вжтре въ мозъка и вънъ отъ мозъка. Затова трѣбва да се обръща внимание на лицето, като възприемателъ и предавателъ на енергии. По лицето се познава състоянието на човѣка. Достатъчно е да погледнешъ очитѣ, носа, устата на човѣка, за да познаешъ, какво преживява. Човѣшкото лице представя две пирамиди: едната е съ върха надолу — брадата на човѣка; надъ тая пирамида е поставенъ мозъкътъ; основа на пирамидата сж човѣшкитѣ скули, които даватъ широчина на лицето. Втората пирамида е съ върха нагоре — човѣшкиятъ носъ. Въ мозъка на човѣка, т. е. въ дветѣ хемисфери се криятъ неговитѣ възможности, чрезъ които той се проявява.

Казваме: Проявенъ и непроявенъ човѣкъ, или проявенъ и непроявенъ животъ, т. е. добъръ и лошъ животъ. Това се изразява съ двата жгла на чъртежа: единиятъ жгълъ е обърнатъ съ върха надолу, а другиятъ — съ върха нагоре. Първиятъ жгълъ представя грѣшния, падналия човѣкъ, или човѣкътъ на чувствата. Вториятъ жгълъ — съ върха нагоре, представя добрия човѣкъ, т. е. доброто есте-

ство на човѣка. Двата жгла — съ върха нагоре и съ върха надолу, представятъ доброто и лошото естество на човѣка. Когато се проявява лошото му естество, той се обръща съ главата надолу. Тогава неговитѣ стремежи се отправятъ къмъ земята, къмъ свѣта. Вънъ отъ свѣта за него не съществува нищо реално. Той казва: Реално е само онова, което съществува на земята. Какво има на небето, това не ме интересува. Обърне ли се жгълтъ съ върха нагоре, ние имаме предъ себе си човѣкъ съ стремежъ къмъ слънцето. Той е представителъ на мисълта, на свѣтлината, на благородното и възвишеното въ човѣка.

Първиятъ човѣкъ е стариятъ, голѣмиятъ, съ върха надолу. Праведниятъ човѣкъ, съ върха нагоре, е малкото дете, което сега се проявява. Понѣкога голѣмиятъ човѣкъ е недоволенъ отъ малкия и постоянно го кара да работи, да регулира дихателната система. Неправилното дишане внася утайки, наслоявания въ човѣшкия организъмъ. — Кога диша човѣкъ неправилно? — Когато мисли и чувства неправилно. Въ тоя смисълъ, туберкулозата не е само външна, органична болестъ, но тя има отношение къмъ мислитѣ и чувствата на човѣка. Изопаченитѣ мисли и чувства сж условия за туберкулозата. Тѣ произвеждатъ отслабване на дробоветѣ. Следователно, ако внесете въ ума си прави и свѣтли мисли, а въ сърдцето си прави и благородни чувства, туберкулозата, сама по себе си, ще изчезне. — Азъ

ще умра. — Това е отрицателна мисъл. — Не мога да търпя тоя човѣкъ. — И това е отрицателна мисъл. Казвамъ: Ще живѣешъ и ще търпишъ. — Ще търпя, по неволя ще търпя. — Това не е търпение. Силниятъ те бие, и ти търпишъ — това е търпение по необходимостъ. Обаче, вътрешно ти скърцашъ съ зѣби и се заканвашъ: И азъ ще дойда на властъ, ще ти покажа, какъ се бие. Нѣма да се заканвате на хората, но ще търпите, както търпѣха мъченицитѣ за Христа. Тѣ понасяха страданията съ любовъ и, който вдигна рѣка надъ тѣхъ, стана последователъ на Христа. Ония, които ги гонѣха, приеха отъ тѣхната любовъ и свѣтлина и станаха християни. Не можешъ да вдигнешъ рѣка върху единъ истински християнинъ или светия, и да не приемешъ неговитѣ идеи. Достатъчно е само съ прѣстъ да го бутнешъ, за да трѣгнешъ въ неговия пѣтъ. Достатъчно е да кажешъ една лоша дума за праведния или за светията, за да попаднешъ подъ неговата свѣтлина. Докоснешъ ли се до неговото хоро, не можешъ вече да се освободишъ, ще играешъ, както той играе.

Сега азъ искамъ да насоча ума ви къмъ новата мисъл, да ви освободя отъ старитѣ разбирания на миналото, които сж разбирания на млѣкопитаещитѣ, на ребитѣ. Въпрѣки това, човѣкъ си мисли, че стои много по-високо отъ животнитѣ. Въ едно отношение човѣкъ е по-високо отъ животнитѣ, но въ друго отношение, тѣ сж разрешили нѣкои въпроси по-добре

отъ него. Напримѣръ, птицата е разрешила семейнитѣ отношения по-добре отъ човѣка. Тамъ и мъжката, и женската птици сж равноправни. Никжде жената не е така свободна, както женската птица. Като изучавате живота на млѣкопитаещитѣ животни, тамъ жената е робиня. Тя носи цѣлия товаръ на семейството; тя отглежда малкитѣ, а мъжътъ го нѣма никжде. Той се явява като гостъ и оставя жената да носи всичкитѣ послѣдствия. Децата познаватъ само майка си. Бащата не се явява никакъвъ. Едва сега, между млѣкопитаещитѣ, специално между хората, бащата започва да се грижи за децата си и да поема тежестъта на семейството. Като се намѣри предъ голѣми мъжнотии, той казва: Не е лесно да станешъ баща. Като живѣе на земята, човѣкъ ще стане и баща, и майка. Да станешъ баща, това значи, да туришъ край на своя егоизъмъ и да започнешъ да се очовѣчавашъ. Ако не станешъ баща и майка, не можешъ да се очовѣчишъ. Младата мома и младиятъ момъкъ мислятъ само за себе си. Щомъ се оженятъ и станатъ баща и майка, тѣ започватъ да мислятъ и за децата си. Като неженени, тѣ мислятъ по единъ начинъ; щомъ се оженятъ, напущатъ своя егоизъмъ.

Човѣкъ трѣбва да работи върху себе си, да стане красивъ, да подобри чъртитѣ на лицето си. Малко хора иматъ красива уста. Красотата ѣ се заключава въ една особена извивка, която опредѣля човѣшката интелигентность. Въ сжщность, интелигентностьта на човѣка се очър-

тава на неговия носъ, затова той трѣбва да работи главно върху носа си. Той е магѣтъ на човѣшкото лице. Ако носѣтъ ви е правиленъ и добре развитъ, вие ще бждете господари на себе си. — Какъ може човѣкъ да работи върху носа си?—Има редъ методи за това, които трѣбва да се изучаватъ. Ще работите, безъ да употребявате насилие върху себе си. Всѣко насилие носи лоши послѣдствия. Адамъ и Ева насилиха себе си, т. е. Божественото начало въ себе си. Богъ имъ заповѣда да не ядатъ отъ забраненото дърво, но тѣ не Го послушаха. Първо Ева яде и даде на Адама. Когато Богъ запита Адама, защо наруши заповѣдта Му, Адамъ не обвини Ева, но каза, че тя е обмислила добре въпроса и следъ това предложила и на него отъ забранения плодъ. Ева, на въпроса, защо яде отъ забранения плодъ, побърза да обвини змията, като виновница за станалото. Тогава Богъ каза на жената: „Понеже излъга, ще поставя вражда между твоето сѣме и змията.“ Следователно, днесъ не се борятъ мъжѣтъ и жената, но жената се бори съ злото.

Какво представя жената? Тя е последното творение на Господа. Всѣко последно творение е по-високо отъ предишните. Богъ направи растенията и животнитѣ преди човѣка. Значи, човѣкѣтъ стои по-високо отъ растенията и животнитѣ. На сжщото основание, Ева стои по-високо отъ Адама, т. е. жената стои по-високо отъ мъжа. Богъ вдѣхна на Адама жива душа, а на Ева — интелигентностъ. Значи, жената

представя интелигентността. Когато се казва, че жената е само женствена, но не е интелигентна, това не е право. Изобщо, жената е по-интелигентна от мъжа. Той е нагоден повече да воюва, да се бори — силен е, но въ него нѣма голѣма философия. Казватъ, че мъжътъ е гениаленъ, ученъ, философъ. Помнете: Гений, великъ човѣкъ не може да се роди отъ проста и глупава майка. Само интелигентната и умна майка може да роди гениаленъ синъ или гениална дъщеря. Бащата може да е посрѣдственъ човѣкъ, но майката трѣбва да бѣде умна и интелигентна. Това показва, че бащата по-мъчно предава своята интелигентностъ на децата отъ майката. Той може да предаде своята интелигентностъ, само ако и майката е интелигентна. Като се събере интелигентността и на двамата, ще се създаде нѣщо по-добро.

И тъй, знанието, интелигентността произлизатъ отъ любовта. Мъдростта може да се прояви въ човѣка дотолкова, доколкото неговата любовъ има за основа знанието и интелигентността. Тая любовъ наричаме просвѣтена. Ако любовта ви не е просвѣтена, нищо не може да родите. Нѣкои птици иматъ такива отношения помежду си, каквито хората още не познаватъ. Напримѣръ, когато мъжката и женската птица изпълнятъ задължението си къмъ своитѣ малки, тѣ сж вече свободни. Между тѣхъ нѣма никаква ревностъ, нито разпуснатъ животъ. Нѣкои птици, като орела, сж еднобрачни, а други — живѣятъ заедружно нѣколко години

и после се напускатъ. Обаче, орелътъ се жени само единъ пътъ.

Това сж вметнати мисли, които иматъ значение само за изясняване на нѣкои въпроси. Въ това отношение, женитбата, бракътъ е възпитателно сръдство, което освобождава хората отъ крайния егоизъмъ. Той втвърдява човѣка. Ако не се освободи отъ това втвърдяване, човѣкъ рискува да загуби живота си. Семейството налага на човѣка известни жертви, чрезъ които той изучава закона—любовъ къмъ Бога. Тая любовъ е центъръ на всички възможности, на всѣки животъ. Това всѣки може да опита. Като изучава себе си, човѣкъ вижда дветъ си естества: едното е тихо и спокойно, а другото постоянно е недоволено и за всичко се гнѣви. Първото естество наричаме разумно начало въ човѣка, а второто — неразумно начало. Между дветъ естества има тѣсна връзка. Когато видите, че човѣкъ бърза, гнѣви се, иска по-скоро да постигне нѣщо, ще знаете, че въ него действува неразумното начало. Разумното или Божественото начало въ него тихо му нашепва: Не бързай толкова, не се сърди, почакай, има време за тая работа. — Не, искамъ по-скоро да я свърша. Най-после неразумното естество въ човѣка вижда, че е на кривъ пътъ. Тогава разумното естество мълчи. — Защо боледувамъ? — пита неразумното естество. Разумното мълчи, нищо не му казва. — Защо страдамъ? И на тоя въпросъ не получава отговоръ. Разумното не отговаря на тоя въпросъ, но тихо му на-

шепва: Ако ме слушашъ, нѣма да страдашъ. Ти искашъ да станешъ великъ, ученъ човѣкъ, но нѣма да успѣешъ. — Защо? — Това сж чужди желанія, които сж преплетени съ твоитѣ. Ти трѣбва да се научишъ да отдѣляшъ твоето отъ чуждото и да давашъ ходъ само на твоитѣ мисли и желанія. Искашъ да бждешъ богатъ, великъ човѣкъ — това е чуждо желание. Ти виждашъ духовното богатство на нѣкой човѣкъ и пожелавашъ да станешъ като него. И това е възможно, но методътъ е кривъ. Духовното богатство се постига по вътрешенъ, духовенъ пжтъ. Ти искашъ да го постигнешъ по външенъ пжтъ. Това е невъзможно.

И тъй, ако вървишъ по стремежитѣ на неразумното начало въ себе си, ти самъ се осждашъ на падение, на израждане и най-последно на смъртъ. Изгубишъ ли духовното въ себе си, ти умирашъ. Много естествено, щомъ изгубишъ условията за своето развитис, ти умирашъ. Казватъ, че човѣкъ има две души: животинска и Божествена. Докато страда, докато се бори, Божествената душа присжтствува въ него, и той има условия да се развива. Напусне ли го тя, съ него всичко е свършено. Затова казваме, че човѣкъ има бждеще, докато се стреми къмъ Божественото. Народътъ има бждеще, докато всички хора се стремятъ къмъ Божественото. Ако всички хора проявяватъ любовта си къмъ Бога, тѣхното бждеще е осигурено. Стремятъ ли се къмъ величие, къмъ надмощие надъ Божественото, тѣ влизатъ въ аномалиитѣ на живота,

които водятъ къмъ грѣха. Прочетете пета глава къмъ Галатянитѣ, дето сж изброени 17 качества на грѣха и деветъ плода на Духа.

Какво допринасятъ лошитѣ качества и грѣха за човѣка? Тѣ развалятъ кръвообръщението му, вследствие на което цвѣтътъ на лицето се изгубва, очитѣ потъмняватъ, носътъ се деформира. Ако човѣкъ върви редъ поколѣния въ лошия пжтъ, брадата му постепенно лѣга надолу, както въ животнитѣ. Добриятъ и благороденъ човѣкъ се познава по това, че на брадата си има една вдлъбнатина. Стане ли брадата равна и придобие форма на чукачъ, тя се е деформирала вече. Живѣйте така, че всѣки денъ да придобивате по нѣщо добро къмъ линиитѣ на лицето си, а не да се деформирате. Като наблюдавате устнитѣ на човѣка, виждате, че горната е по-развита отъ долната. Това е правилното положение. Такъвъ човѣкъ е повече активенъ, отколкото пасивенъ. Добре развита горна устна прави човѣка активенъ. Добре развита долна устна го прави пасивенъ. Активниятъ човѣкъ лесно се сърди, но лесно му минава. Пасивниятъ изглежда кротъкъ, но той отвътре се бушува.

Стремете се къмъ хармонията въ живота, да изработите правилни хармонични чѣрти на лицето. Всѣко трептение на хармоничното лице е като трептенията на свѣтлината. Това лице е подобно на сутринната зора. Както се увеличава сутринната свѣтлина, така се увеличава сиянието на лицето въ хармоничния човѣкъ. Свѣт-

лината на добрия и хармониченъ човѣкъ постепенно се усилюва, докато единъ день и въ него изгрѣе слънцето на живота. Всѣки отъ васъ трѣбва да знае, дали Божественото въ него взима надмощие, или човѣшкото. Ако Божественото има надмощие, и бедни да сте, нѣма да се безпокоите; ако човѣшкото взима надмощие, и богати да сте, постоянно ще се безпокоите: да не се разболѣете, да не изгубите богатството си.

Нова философия е нужна на човѣка, която да измѣни неговата мисль. — Каква трѣбва да бѣде мисльта на човѣка? — Права, положителна, свѣтла. Трѣбва ли да се вмѣквашъ въ Божественото съзнание и да критикувашъ Бога? Казвашъ: Защо Богъ ме е създалъ такъвъ? — Богъ не те е създалъ такъвъ. Ако ти обичашъ да пиешъ, Богъ ли е виновенъ за това? Че си ялъ и пилъ, когато не трѣбва, ти си виновенъ за това. Имашъ лоши навици. Обичашъ да критикувашъ хората, виждашъ погрѣшкитѣ имъ — ти си виновенъ за това. — Какво сж погрѣшкитѣ на хората? — Извержения. Не се занимавай съ тѣхъ. Мини-замини, безъ да имъ обръщашъ внимание. Да изследвашъ една добродетель, това е въ реда на нѣщата. Всѣка добродетель е скжпоцененъ камѣкъ, който ползува човѣка. Законъ е: Докато се занимавашъ съ погрѣшкитѣ на хората, ти всѣкога ще страдашъ. Тѣ сж зараза, отъ която не можешъ да се освободишъ. Христосъ казва: „Не сждете, да не бждете сждени!“ Това значи:

Не търсете погрѣшкитѣ на хората, да не се заразите отъ тѣхъ. Несъзнателно човѣкъ възприема погрѣшкитѣ на хората, защото тѣ сж скачени сждове. Спрешъ ли вниманието си върху погрѣшката на своя ближенъ, тя непременно ще влѣзе въ тебе. Въ това отношение и влюбването е опасно нѣщо. Когато двама души се влюбятъ единъ въ другъ, тѣ започватъ да си приличатъ — между тѣхъ става обмѣна. Затова е казано въ Писанието: „Лошитѣ общества развалятъ добритѣ нрави“. Влѣзешъ ли въ едно общество, добро или лошо, ти ще възприемешъ нѣщо отъ него и ще измѣнишъ характера си.

И тъй, не може да има любовъ между хората, ако умътъ имъ не поеме ржководството на всѣка работа. Ако умътъ не поеме работитѣ на любовта, човѣкъ ще се обърка и не ще може да прояви любовта си правилно. Оня, който се е влюбилъ привидно въ васъ, не може да ржководи работитѣ на любовта. Той има предъ видъ вашето богатство, вашето обществено положение. Така и вълкътъ обича. Вълкътъ има дълга муцуна, което показва, че е интелигентенъ. Обаче, той не е разуменъ. Отдалечъ още той познава, коя овца е болна и коя — здрава. Отъ болната бѣга, а здравата напада. Въ края на краищата, той плаща съ живота си. Това се дължи на неговата неразумностъ.

Какъ постѣпватъ добриятъ и лошиятъ човѣкъ? Лошиятъ човѣкъ, като те види, от-

далечъ още познава, може ли да се излъже, или не. Ако си религиозенъ, той започва да ти обещава, че лесно ще нареди работитѣ ти и, ако успѣе да вземе нѣщо отъ тебе, повече не те търси. Че обещалъ да ти услужи, да свърши работата ти, той не иска да знае. Добриятъ човѣкъ, въ отвошенията си съ хората, спазва следното правило: пари на заемъ нито дава, нито взима. Ако имашъ нѣкаква нужда, ще ти помогне; ако си гладенъ, ще те нахрани; ако си беденъ пѣтникъ, ще ти плати пѣтя. Обаче, пари на заемъ на никого не дава. Той казва: Ако искашъ да ти е мирна главата, пари на заемъ на никого не давай.

Сега азъ ви говоря за живота, какъвто е въ действителность, а не съ неговитѣ украшения и панделки. Ако харесвате панделкитѣ на живота, дръжте се за тѣхъ, но бждете готови да се разочаровате. — Не трѣбва ли да взимаме пари на заемъ? — Може да взимате пари на заемъ, но ако разчитате на нѣщо. Честниятъ човѣкъ предпочита да страда, отколкото да вземе пари на заемъ и да не може да ги върне. Ако може да ги върне, свободенъ е да взима пари на заемъ; така ще се благослови и заемотъ. Благословение е да имашъ отношение съ добъръ и честенъ човѣкъ.

Азъ изнасямъ въпроса за заема между другото, за да не се създаватъ недоразумения межеу хората. — Може да ме излъжатъ хората? — Ако си излъганъ, ти печелишъ. Страшно е за оня, който лъже. Той внася

отрова въ своя организъмъ. Тая отрова се предава въ кръвта на бждещитѣ поколѣния, и тѣ постепенно се израждатъ. Лошата мисль е по-силна отъ материалната отрова. За да не трови организма си, човѣкъ трѣбва да държи въ ума си Божествени мисли. Чрезъ тѣхъ той може да изпълнява Божията воля. Само така човѣкъ може да осигури доброто бждеще. Ти нѣма да живѣешъ само единъ пѣтъ на земята — много животи те очакватъ. Като знаете това, не затваряйте очитѣ си за своитѣ погрѣшки, но ги изправяйте. Сегашнитѣ ви погрѣшки сж неизбѣжни, тѣ се предаватъ по наследство, но работете върху себе си, за да ги изправите. Правете опити безъ да говорите за тѣхъ. Защо ще говоришъ на хората за онова, което самъ не си опиталъ? — Така каза Учителътъ. — Това още не е знание. Приложи знанието, опитай го, и като получишъ плодъ, тогава говори за него.

Представете си, че нѣкой отъ васъ има лошо разположение. Какъ ще си помогнешъ? Тури лѣвата си ръка на очитѣ, да се допре до носа. После бавно, леко да мине край устата и да се свали долу. Така ще направишъ три пѣти. Следъ това прекарай втория прѣстъ на дѣсната ръка надъ носа, пакъ три пѣти. Като направишъ упражнението съзнателно, неразположението ти ще изчезне. И безъ това упражнение може, но ще преживѣешъ голѣмо напрежение. Нѣкой пѣтъ човѣкъ е много напрегнатъ, до прѣсване, не знае, какъ да си помогне.

Голѣмото напрежение се предизвиква отъ същества, които, съ своитѣ отрицателни мисли, нападатъ човѣка и го тормозятъ. Той прилича на бомба, която очаква най-малкото бутане, за да избухне. Голѣмо е напрежението на човѣка, когато го сполети нѣкаква скръбъ. Тогава той стиска главата си, чупи ржцетѣ си, движи се, но не може да си помогне. Добре е да стиска главата си, особено отзадъ, дето е мѣстото на вълка. Съ това той иска да му каже: Ти ме доведе до това положение.

Не стискай главата си, но тури прѣста си на носа, твоя добъръ съветникъ, и отъ него искай помощъ. Илия, като чу гласа на Господа, закри лицтто си, тури прѣста на носа си и започна да мисли. Господъ говори вътрешно на ума на човѣка и му помага. Казва се за Илия, че вдигналъ дрехата си и започналъ да се разговаря съ Господа. Забелязано е, че когато мисли, човѣкъ туря леко ржката си на очитѣ, безъ да ги натиска. Така той се вглѣбява въ себе си и мисли право.

Когато имате голѣми мъчнотии, правете упражнението, да си помогнете. — Може ли да си помогнемъ и безъ упражнението? — Знайте, че капиталътъ на физичния човѣкъ се опредѣля отъ духовния свѣтъ. Всѣки човѣкъ черпи енергия отъ духовния свѣтъ. Ако не е така, той не би могълъ да живѣе на физичния свѣтъ, дето постоянно го смучатъ. Ако човѣкъ не се кредитира отъ духовния свѣтъ, въ скоро време той ще бжде изсмукавъ и отровенъ.

Казвамъ: Не преливайте водата отъ едно шише въ друго. Колкото внимателно да я преливате, все ще излѣете частъ отъ нея навънъ. Човѣкъ трѣбва да бѣде изворъ. — Има ли условия за това? — Има условия. Изворътъ въ човѣка е неговиятъ умъ. Докато умътъ работи, чувствата на човѣка постепенно се облагородяватъ. Умътъ е изворътъ, сърдцето е почвата, въ която се посѣватъ сѣмената. Щомъ изворътъ блика и поли сѣмената, Богъ ще ги възрасти. Нека умътъ ви работи и възприема правата Божия мисль, за да могатъ сѣмената да растатъ и да се развиватъ правилно. — Азъ съмъ религиозенъ човѣкъ. — Това нищо не значи. — Азъ мисля самостоятелно. — И това нищо не значи. — Азъ имамъ право разбиране за нѣщата. — И това нищо не значи.

Кое е истинско знание? Представи си, че ти имашъ много знания, но не знаешъ, какъ да ги приложишъ, не можешъ да си помогнешъ. Приближавамъ се при тебе и ти пошепвамъ само три думи. Ти веднага ставашъ отъ мѣстото си и свършвашъ започнатата работа. Това е истинско знание. — Какъ можа толкова лесно да оправишъ обѣрканитѣ си смѣтки?

Една комисия отъ десетъ души отишла при единъ американски банкеръ да иска нѣкаква сума на заемъ. Банкерътъ ги погледналъ, замислилъ се и казалъ: Нѣмамъ свободни суми, не мога да ви услужа. Другъ пътъ елате. Следъ малко една млада, красива мома отишла при сѣщия

банкеръ да иска пара. Съ влизането си още, тя се усмихнала, поздравила вежливо и се отправяла къмъ банкера. Навела се до ухото и тихо му прошепнала само три думи. Веднага банкерътъ станалъ, отворилъ касата си и далъ на момата сто хиляди долари. Ще кажете, че момата завъртѣла ума на банкера. Не, момата била умна, знае, какъ да говори на хората. Тя разполагала съ вътрешна сила, която повдига духа на човѣка. Момата взела паритѣ, поклонила се на банкера и си отишла. Следъ шестъ месеца тя се явила при банкера да върне взетата сума. Тя постъпила честно, нѣмала никакво намѣрение да използува добротата на банкера. Едно отъ качества на тая мома е, че имала любовъ къмъ Бога и правилно отношение къмъ Него. Нѣкога вие се съмнявате въ Господа и казвате: Дали съществува Богъ, или не. Отговарямъ: Ако носътъ ви е на мѣстото си, Богъ съществува. Ако не е на мѣстото си, не съществува. Носътъ е свидетелство за съществуването на Бога. Щомъ имате носъ, Богъ съществува. Единъ день ще ви съдятъ, защо следъ като имате носъ, отричате Господа. За оправдание, ще кажете: Ние не знаехме, че нашиятъ носъ доказва съществуването на Бога. Тогава носътъ и всички същества, свързани съ него, ще отидатъ при Господа и ще кажатъ: Ние говорихме на човѣка, доказвахме му, че Богъ съществува, но той не искаше да слуша.

Какво се иска отъ човѣка? — Вѣра, която да не се колебае отъ никакви външни и въ-

трешни бури. Бждете здравъ, голѣмъ параходъ, който да издържа и на най-голѣмитѣ бури и вълнения, безъ да пострада. Вълнитѣ ще ви биятъ отъ всички страни, но щомъ имате вѣра, ще излѣзете благополучно на спасителния брѣгъ. При това положение, нѣма сила въ свѣта, която може да ви погуби. Нищо не може да устои предъ Божественото начало въ човѣка. Дето е Божественото, тамъ е Богъ. Дето Божественото отсъствува, тамъ не е Богъ. Човѣшкото трѣбва да се подчини на Божественото.

Коя е основната мисль на лекцията? Ние говорихме за физичния и за Божествения животъ. Следователно, ще се спремъ и върху физичния или проявения човѣкъ и духовния или непроявения. Геометрически, физичниятъ човѣкъ представя квадратъ, а духовниятъ — кръгъ. Ако се опише или впише квадратъ въ кръга, той ще има само четири допирни точки съ окръжността. Тия допирни точки иматъ отношение къмъ мислитѣ, чувствата, постъпкитѣ и волевитѣ действия на човѣка. Значи, физичниятъ човѣкъ има само четири допирни точки съ духовния. Щомъ се движи физичниятъ човѣкъ, съ него заедно се движатъ и допирнитѣ точки. Понеже физичниятъ човѣкъ — квадратътъ се движи около духовния — кръга, той възприема неговата разумность. Единъ день квадратътъ ще се отдѣли отъ кръга и ще остане само духовното въ човѣка. Квадратътъ представя два тригълника, свързани помежду си съ общъ диагоналъ. Горниятъ тригълникъ означава чо-

вѣшкия умъ. Квадратътъ има отношение и къмъ физичния, и къмъ духовния свѣтъ, затова хората строятъ кжщитѣ си на квадратни основи. Човѣкъ трѣбва да знае, коя частъ отъ кжщата му е духовна и коя — физична. Квадратътъ, на който хората строятъ кжщитѣ си, трѣбва да има точно опредѣлени размѣри. Напримѣръ, числото 13 е нещастно, особено за нѣкои хора и народи.

На едно голѣмо угощение били поканени 13 души. Това се случило въ Англия. Поканенитѣ не се решавали да присѣдствуватъ на угощението. Обаче, трима отъ тѣхъ взели всичката отговорностъ върху себе си. Тѣ казали: Ние сме готови да се боримъ съ числото 13 и, каквото нещастие стане, да дойде върху нашитѣ глави. Следъ нѣколко години и тримата свършили живота си съ голѣми нещастия. Ако трима души се хвърлятъ отъ голѣма височина въ една пропастъ, ще останатъ ли живи? Числото 13 е високо мѣсто, отдето човѣкъ пада върху камъни. Той непременно ще пострада, затова трѣбва да вземе мѣрки, да се спаси. Ако не съ друго, поне съ парашутъ трѣбва да се спусне.

Сега, азъ не искамъ да бждете суевѣрни, да мислите, че и безъ знание може да се живѣе. Не е така. Незнанието е причина за голѣмитѣ нещастия въ живота. Следователно, ще знаешъ значението на числата, на днитѣ и месецитѣ презъ годината, за да се ползувашъ отъ знанието си. Разумниятъ използва само тия

часове, дни и месеци, които сж полезни за него. Ония часове, дни и месеци презъ годината, които носятъ нещастие за човѣка, той ги прекарва въ постъ и молитва. И на васъ казвамъ: Като се натъкнете на нѣкакво нещастие, молете се. Само Богъ може да ви избави отъ нещастията. Ако те нападне единъ неприятелъ, моли се на Бога да смекчи сърдцето му, за да се освободишъ отъ него.

Нѣкъде въ България, въ горитѣ, върлувала една разбойническа банда, която нападала пѣтниците и ги обирала. Единъ день презъ гората минавалъ единъ добъръ, благочестивъ човѣкъ. Като знаелъ, че може да срещне разбойниците, той почналъ да се моли: Господи, на Тебе уповавамъ. Готовъ съмъ, каквото имамъ, да го дамъ на разбойниците. Едва изказалъ тия думи, насреща му излѣзълъ главатарътъ на бандата, който го спрѣлъ съ намѣрение да го обере. Пѣтникътъ му казалъ: Приятелю, имамъ въ джоба си десетина лева. Вземи ги и си върви съ здраве. Главатарътъ се замислилъ и му казалъ: Човѣче, бжди свободенъ. Такива хора, като тебе, не обираме. — Какво значи това? Ето една Божествена постѣпка. Когато изпълнявашъ Божията воля, ти ще минешъ презъ най-голѣми разбойници, безъ да те пипнатъ. И разбойниците слушатъ Господа. Тѣ знаятъ, че животътъ имъ е въ рѣцетѣ на Бога. Той казва на главатара: Ще пуснешъ тоя човѣкъ да си върви. Нѣма да го обирашъ. Трѣбва ли богатитѣ да се обиратъ? — Разбойниците иматъ умъ,

иматъ сърдце и воля, трѣбва да мислятъ, какво правятъ. Ако не изпълняватъ Божиата воля, ще носятъ отговорностъ за дѣлата си.

Казвамъ: Който има вѣра и упование въ Господа, той страда по-малко, и страданията му сж осмислени. Прилагайте вѣрата въ живота си, да имате опитности, чрезъ които да измѣните характера си, да преустроите своя организъмъ. Ако не можете да направите това, никакво знание нѣмате. Една отъ задачите ви е да подобрите външнитѣ условия на вашия животъ. Вие очаквате живота ви да се подобри самъ по себе си.

Помнете: Оправянето на свѣта зависи отъ Бога и отъ васъ. Това е една отъ труднитѣ задачи. Тя не може да се реши изведнѣжъ. Отъ осемъ хиляди години Богъ работи усилено върху душитѣ на хората, но тѣ още упорствуватъ. Има нѣщо упорито, твърдо въ човѣка, което не се подава лесно на влияние. Обаче, пробуди ли се Божественото въ него, той лесно се изправя. Има една сила, която лесно може да въздействува на човѣка. Тя е любовта. Затова се казва, че любовта ще спаси човѣчеството. Нѣма ли любовъ между хората, безпредметно е да имъ се говори, че не живѣятъ добре. Видишъ ли, че нѣкой е неразположенъ, не го питай, защо е неразположенъ, но му помогни. Какъ ще му помогнешъ? Потърси причината на неразположението му и, ако е гладенъ, нахрани го; ако е босъ, купи му обувки; ако е окжсанъ, купи му дрехи; ако е обезсърденъ, кажи му

нѣколко благи думи, да го насърдчишъ. Ако искашъ да помогнешъ на човѣка, трѣбва да му дадешъ нѣщо материално. Духовниятъ свѣтъ се грижи и за материалнитѣ нужди на хората. И Богъ има предъ видъ тѣхнитѣ материални нужди. Той дава богатата на хората, и Той ги взима. Ако нѣкой иска да има дете, Богъ му дава. Престане ли да изпълнява Божията воля, Богъ му взима детето. Човѣкъ трѣбва да разбере, че всички блага идатъ отъ Бога. Затова е казано: „Богъ дава, Богъ взима.“

Докато е на земята, човѣкъ се нуждае отъ материални блага. Ако слуша Бога, той ще има всичко необходимо. Ако не Го слуша, ще му се отнеме всичко, което му е дадено. Той ще остане самъ като кукувица. Не е лошо да бждешъ кукувица. Тя има вѣра не само въ себе си, но и въ другитѣ птици: снася яйцата си въ чуждитѣ гнѣзда. Тя вѣрва, че тѣ ще излюпятъ яйцата ѝ. Ако кукувицата вѣрва въ другитѣ птици, колко повече вие трѣбва да вѣрвате въ себе си, че като снесете яйцата си въ своитѣ гнѣзда, ще ги излюпите. Обаче, начинътъ, по който кукувицата живѣе, е старъ. Вие не трѣбва да вѣрвате по стария пѣтъ на кукувицата, да очаквате другитѣ птици да мжатъ вашитѣ яйца. Днесъ, ако нѣкой види кукувиче яйце въ гнѣздото си, веднага го изхвърля навънъ. Съ други думи казано: Щомъ разбере лошото намѣрение на нѣкого, той го счита за кукувиче яйце и го туря настрана. Ето защо, започнете ли една работа, сами трѣбва да

я свършите, да не я оставяте на други — тѣ да я свършатъ. — Време е нужно за тая работа. — И съ това ще се съобразите. Какво трѣбва да прави оня, който иде отъ топлитѣ страни? Щомъ иде на северъ, ще хвърли тън-китѣ дрехи и ще облѣче дебели, топли дрехи. Ако иде отъ северъ на югъ, трѣбва да хвърли дебелитѣ дрехи и да облѣче тънки, леки дрехи. Всѣки трѣбва да знае, отъ коя посока иде, на-къде отива и да се съобрази съ съответнитѣ условия. Нѣкой казва: Азъ ида отъ Бога. Щомъ идещъ отъ Бога, ти слизашъ на земята, дето сж нуждни топли дрехи и здрава кжща. При това, нѣма да проповѣдвашъ, че живѣешъ за Бога. Щомъ напуснешъ земята и трѣгнешъ за небето, при Бога, ще облѣчешъ топли дрехи и ще разказвашъ, какво си работилъ на земята.

Сега вие се събирате около мене, слушате ме, съ цель да изработите нови, правилни от-ношения помежду си. Като работите върху себе си, пазете се да не изпаднете въ положението на старитѣ хора, които виждатъ погрѣшкитѣ на своитѣ ближни, безъ да сж въ състояние да имъ помогнатъ. Изучавайте себе си и изпра-вяйте своитѣ погрѣшки; не виждайте погрѣш-китѣ на другитѣ хора. — Защо? — Задачата ви е да изправите себе си. Ако се занимавате съ чуждитѣ погрѣшки, сами ще се спънете. — Не сме светии още. — Не сте светии, но сте кандидати за светии; не сте ангели, но сте кан-дидати за ангели; не сте гении, но сте канди-дати за гении. Единъ день ще постигнете всич-

ко това, но сега сте само кандидати. — Какъ ще постигнемъ това? — По пжтя на любовъта. Така сж работили пророцитѣ и светиитѣ. Така е работилъ и Христосъ. Всички сж минали презъ известни опитности; и вие трѣбва да минете презъ тѣхнитѣ опитности, да придобиете известно знание.

Днесъ вие ядете сжщия хлѣбъ, който и Христосъ е ялъ, и съ който нахранилъ хиляденъ народъ. Обаче, вие не можете да увеличите тоя хлѣбъ. — Защо? — Не знаете законитѣ, съ които Христосъ е работилъ. Пророкъ Данаилъ се помоли, и Господъ затвори устата на лъвоветѣ. Ако нѣкой отъ васъ влѣзе въ ровъ между лъвове, ще излѣзе ли живъ? Тритѣ момци влѣзоха съ молитва въ огнената пещъ. Ангелъ Господенъ слѣзе между тѣхъ, и тѣ излѣзоха живи отъ пещъта. Ако нѣкой влѣзе въ огнената пещъ, ще излѣзе ли живъ оттамъ? — Богъ ще ни избави. — И това е възможно, но трѣбва да знаете, какъ да се молите. Трѣбва да гледате реално на нѣщата. Днесъ повечето хора живѣятъ въ относителната реалностъ и мислятъ, че всичко знаятъ. Като говорятъ за Господа, мислятъ, че и Него познаватъ. Тѣ гледатъ на Господа като на човѣкъ и лесно се разколебаватъ въ вѣрата си. Ако Богъ не отговори на молитвата имъ, тѣ започватъ да Му се сърдятъ. Не се сърдете на Господа. Той не е като васъ. Богъ нищо не ни дължи, далъ ни е всичко даромъ. Отъ насъ се иска работа. Да благодаримъ за всичко, което ни е дадено, и да го обработимъ. Казано е въ

Писанието: „Върниятъ на малкото е въренъ и на многото.“

Време е вече да насочите ума си къмъ истинското, положително знание, а не къмъ това, което възгордява. Истинското знание повдига, облагородява и спасява човѣка. Бждете готови за жертвата, която се иска отъ васъ. Ще учите, ще придобивате знания и ще прилагате закона на жертвата. Отъ васъ се иска да живѣете добре. Каквото правите, всичко да бжде по свобода, а не чрезъ насилие. Дишашъ, защото е необходимо. Отваряшъ очитѣ си, за да приемешъ свѣтлина. Това сж естествени процеси. Така трѣбва да работите върху себе си — естествено и по свобода. Това изисква новиятъ животъ, който нѣма нищо общо съ стария. Какво си билъ въ миналото, не е важно. Какво си днесъ и какво ще си въ бждеше, това е важно. Старото е отживѣло времето си, ново трѣбва да градимъ, съ нова, чиста материя. Едва сега започва новиятъ градежъ съ новъ материалъ. — Отде ще дойдатъ новитѣ работници? — Когато всѣки се прояви такъвъ, за какъвто е роденъ, той е новъ работникъ.

Азъ зная следното: Всички сте добри, но не знаете, какъ да проявите добротата си; всички сте умни, но не знаете, какъ да проявите своята разумность; всички сте силни, но не знаете, какъ да проявите силата си. Това е най-лесното. Достатъчно е да завъртите ключа, за да дойде свѣтлината. Каква мжчнотия има въ затварянето на очитѣ? Каква мжчнотия има въ

отварянето на очитѣ? Каква мъчнотия има въ затварянето и отварянето на устата? Каква мъчнотия има въ правото мислене? Хвани леко носа си, повдигни погледа си нагоре и ще възприемешъ една свѣтла мисль. Дойде ли ти една хубава мисль, сподѣли я съ Господа. Не си я изказалъ, както трѣбва — не се безпокой. Другъ пжть ще я кажешъ по-добре. Кажи си въ себе си: Азъ съмъ прогресивенъ човѣкъ. Днесъ мога да свърша само една работа; утре ще свърша две работи. Днесъ имамъ десетъ лева, готовъ съмъ да ги дамъ. Утре ще имамъ двадесетъ лева, и тѣхъ ще дамъ. Когато спечеля сто лева, и тѣхъ ще дамъ. Готовъ съмъ на всѣкакви жертви.

Т. м.

*

8. Лекция отъ Учителя, държана на 2 мартъ, 1932 г. София. — Изгрѣвъ.

Ми бемолъ и фа диезъ

Размишление.

Сега, като гледамъ рисункитѣ, вашитѣ портрети, азъ си правя заключение. Всѣки портретъ представя характера на човѣка. Като описвате характера на нѣкого, все едно, че му пишете писмо. Въ тоя смисълъ, всѣка ваша рисунка е едно писмо. Вашитѣ сърдца трептятъ, искате да знаете, какво сте написали въ това писмо — добро или лошо. Въ случая, вашиятъ интересъ не е наученъ, но любопитство. Вие приличате на оная сестра, която слушаше, какъ свиря, не отъ наученъ интересъ, а отъ любопитство. Тя дойде при мене строга, сериозна, преживѣва нѣщо. Въ това време азъ свирѣхъ, правѣхъ едно научно изследване върху музиката. Поканихъ я да седне и продължихъ да свиря. Тя седи сериозна, слуша, какво свиря. По едно време лицето ѝ се развесели, тя се засмѣ и забрави скръбта си. Музиката ѝ подеиствува. Казвамъ: Музиката не е само съчетание на тонове. И въ музиката, и въ рисуването има една научна страна, която трѣбва да се изучава. Като наука, музиката е едно нѣщо; като изкуство — тя е друго нѣщо. Същото се отнася и до рисуването. Природата е построена върху тоноветѣ на музиката.

Като изучавамъ психологията на българина, дохождамъ до неговия музикаленъ ритъмъ и намирамъ, че нѣщо му липсва. Сегашната музика се занимава съ хармонията въ природата, но тя още не може да изрази всички нейни прояви; тя не може да изрази ония дълбоки прояви на човѣшката душа. Има нѣщо скрито за нея. Затова казвамъ, че на съвременната музика липсва много нѣщо.

Представете си, че една българска пѣсенъ започва отъ тона „до.“ Тоя тонъ има червенъ цвѣтъ — цвѣтътъ на живота. Значи, тонътъ „до“ е основниятъ тонъ на живота. Отъ тоя тонъ можемъ да съставимъ гама съ единъ бемолъ — „ми“ бемолъ и съ единъ диезъ — „фа“. Тая гама е миньорна, но въ нея има едно несъответствие — присѣтствието на „фа“ диезъ. „Ми“ бемолъ е импулъсъ на човѣшката мисль, съ който трѣбва да преодолевешъ нѣщо. Ти се мжчишъ да се справишъ съ едно препятствие, което нарушава хода на твоето развитие. Въ българската музика „ми бемолъ“ е препятствие за интелигентността на българина. Като почувствувалъ едно нарушение на равновесието между ума и сърдцето си, той внесълъ въ музиката „фа“ диезъ — едно повишаване. Тонътъ „фа“ има зеленъ цвѣтъ — цвѣтътъ на растенето, на храненето въ физичния свѣтъ. Като се натъкналъ на противоречие, българинътъ се върналъ на тона „ре“ — човѣшката индивидуалност — оранжевъ цвѣтъ. Обикновено българинътъ започва смѣло, съ тона „до“. Като

се натъкне на препятствие, той започва тъжно, влиза въ миньорната гама и си казва: Тая работа нѣма да върви добре. Сърдцето му се свива отъ болка. Той започва да търси изходенъ пътъ и казва: Трѣбва да обърна повече внимание на материалното, да спечеля малко пари, човѣкъ да стана. Иначе, не ми дохожда на умъ, какво да правя. Въ тъгата си той се издига малко, дохожда до тона „солъ“ — ясно синь цвѣтъ, който означава духовенъ стремежъ въ човѣка. Българинътъ поглежда нагоре, къмъ Господа, запѣва тъжно и си казва: Господъ е високо, моята работа не може да се нареди. Той не разбира законитѣ. Богъ помага и отъ високо. Така съчетани, тоноветѣ правятъ пѣсенъта тъжна. Като питашъ нѣкого защо плаче, самъ не знае. Той казва: Тъжно ми е нѣщо. Казвамъ: Тоя човѣкъ плаче отъ неразбиране на нѣщата.

Какво трѣбва да направи българинътъ? — Да премахне бемола въ своята музика. Първо той трѣбва да го махне отъ мисълта си. Като не разбира закона, той внесълъ диеза, но това е користолюбие. Не пѣй тъжна пѣсенъ, но потърси начинъ, какъ да разрешишъ противоречието въ живота и да махнешъ препятствието на пътя си. Българинътъ си пѣе тъжната пѣсенъ, не иска да разреши противоречието. Българскиятъ музиканти, като свирятъ тъжни български пѣсни, казватъ: Гениална е българската музика, има нѣщо класично въ нея. — Кое е гениалното въ българската музика? Кой е кла-

сичниятъ элементъ въ нея? Има нѣщо хубаво въ българската музика, но тя още не е разбрана. Сложна е българската музика. Въ нея има духовенъ элементъ, който засега е доста изопаченъ. Който излива тжгата си въ музика, той е музикантъ. Пѣсенъта му постепенно се измѣня, споредъ тжгата. За да изрази тия промѣни, той поставя различни знаци. Пѣе тжжната пѣсенъ и туря ми бемолъ. Това значи: Нищо нѣма да излѣзе отъ моята работа. Какво да се прави, трѣбва да се живѣе. Българинътъ сѣе малко, а иска да му се роди много плодъ. Обаче, отъ малкото не може да излѣзе много. Като не успѣва, българинътъ става смѣлъ, хвърля се въ борба, въ движение. Той взима тона „ре“. Щомъ не може да реши въпроситѣ съ главата си, щомъ нивата ражда малко, той става пехливанинъ. Въ тжжната пѣсенъ на българина се виждатъ три неразрешени проблеми: ученъ не е станалъ, богатъ не е станалъ и силенъ не е станалъ, но прилага силата си. И американецътъ, като не успѣва въ живота си, най-после става боксьоръ.

Сега, изпѣйте гамата: до, ре, ми бемолъ, фа диезъ, солъ. Това е човѣшка гама. Въ природата не съществуватъ тжжни гами. Има нѣкои гами, наредени отъ хората по естественъ пжтъ, а други вървятъ неестествено. Въ първитѣ сж спазени правилата на природата. Тия хора иматъ възможность да се проявятъ като творци; тѣ могатъ да мислятъ право. — Азъ не съмъ музикантъ. — Не си музикантъ,

но трѣбва да дадешъ правиленъ ходъ на живота си. Това значи: Махни всички спънки отъ пътя на своитѣ мисли и чувства. — Много вода тече, трѣбва да направя бентъ, да се спре буйното течение. За предпочитане е повече вода да тече, отколкото да поставяшъ бентъ на пътя ѝ. Това е разумно. — Защо? — Защото е естествено. Природата никъде не поставя бентове.

И тъй, изучавайте музиката съзнателно, за да проникнете въ нейния дълбокъ смисълъ. Слушате една българска народна пѣсенъ. За она, който възприема тоноветѣ като цвѣтове, по тѣхъ той ще познае, какви сж били условията, при които българинътъ е живѣлъ, какъ е мислилъ, какъ е разрешавалъ противоречията и т. н. — Коя е причината за противоречията на българина? — Причината се крие въ неговата мисълъ, въ неговитѣ чувства и въ неговата сила. Като си служилъ съ мислитѣ и чувствата си и не могълъ да разреши противоречията си, най-после той казалъ: Ще приложя силата си, ще стана пехливанинъ. Той започва отъ „до“, взима два пѣти „ре“, отива до „ми бемолъ“, качва се на „фа диезъ“ и спира на „солъ“. После пакъ започва отъ „до“ до „солъ“. Това е неговата пѣсенъ.

Сега, не е въпросъ за критика. Ако критикувашъ, можешъ да критикувашъ своя вътрешенъ животъ. — Тѣженъ съмъ, не мога да мисля. — Трѣбва да знаешъ, защо си тѣженъ. Тѣгата ти е резултатъ на гамата, въ която си попадналъ. Въ коя гама влизатъ ми бемолъ и

фа дизъзъ? — Въ солъ миньоръ. Изучавайте музиката като наука и изкуство, необходими условия за изграждане на човѣшкия характеръ. При съграждането на характера, човѣкъ се ползува отъ своитѣ мисли, чувства и постѣпки. Това сѣ материалъ за строежъ. Като казваме, че човѣкъ гради, имаме предъ видъ разумната природа. Въ сжщностъ, природата гради, а човѣкъ доставя материалъ за строежа. Колкото по-здравъ и доброкачественъ е материалътъ, толкова по-здрави тѣла се изработватъ. Въ тоя строежъ музиката взима активно участие, като способностъ на човѣшкия умъ. Мѣстото на музикалното чувство е въ предната частъ на главата, отъ дветѣ страни на челото.

Кои сѣ качествата на музикалния човѣкъ? Едно отъ качествата е тактътъ, музикална мѣрка за времето. Като пѣе или свири, музикантътъ знае, колко време трае всѣка нота. При цѣлата нота времето е по-дълго. При половината и четвъртината нота времето се съкращава. Имамъ $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$, $\frac{1}{32}$ и $\frac{1}{64}$ ноти. При тѣхъ времето се съкращава още повече. Отъ съчетанието на тоноветѣ въ тактове, а тактоветѣ въ музикални изречения се образуватъ пѣснитѣ. Сжщото става и въ речта. За да се произведе цѣла речъ или слово, първо си служимъ съ отдѣлни звукове, които се съчетаватъ въ срички, сричкитѣ въ думи, думитѣ въ изречения, а изреченията — въ непрекъснатото слово. Разумно е словото.

Като съмъ дошълъ на земята, между българитѣ, и азъ си служа съ българския езикъ. Съ всички български думи се примирихъ, само съ една още не съмъ примиренъ. Коя е тая дума, не казвамъ. И досега още не мога да намѣря дума, съ която да я замѣстя. Трептенията на тая дума не сж лоши, но има нѣщо неприятно въ нея. Тая дума е неприятна и въ английски езикъ, и тамъ не съмъ намѣрилъ дума, съ която да я замѣстя. Като дойда до тая дума, работитѣ се объркватъ, обръщатъ се съ главата надолу. Дето и да се тури, все куца нѣщо. Това показва, че въ строежа на българския езикъ липсва нѣщо. Мисълъта на българина трѣбва да се измѣни. Тогава ще се измѣни и езикътъ му. Съ това заедно ще се измѣни и българската народна пѣсенъ. Ще кажете, че има нѣщо гениално въ тжжната пѣсенъ на българина, но оня, който я съставилъ, самъ не знае, защо е турилъ бемолъ въ нея. Казвате: Трѣбва да има малко тжга въ пѣсенъта. Това е все едно да кажешъ, че макаръ и малко, трѣбва да се скарате на човѣка. Това сж неестествени нѣща. Ако трѣбва да се карашъ на човѣка, да му кажешъ нѣколко строги думи, речъта ти ще бжде неестествена. Тя не върви по закона на любовта и свободата, но по закона на ограничението.

Какво ще кажете, ако накарамъ нѣкой отъ васъ да изпѣе една пѣсенъ? И добре да пѣе, той ще се откаже, страхува се, да не се изложи. Кога се излага човѣкъ? Ако

свѣтскиятъ човѣкъ попадне въ едно религиозно общество и изпѣе една българска народна пѣсень, ще каже, че се е изложилъ. Ако духовниятъ човѣкъ попадне въ свѣтско общество и изпѣе една духовна пѣсень, и той ще каже, че се е изложилъ. Защо въ свѣтско събрание да не изпѣешъ една духовна пѣсень? И защо въ духовно събрание да не изпѣешъ една свѣтска пѣсень? Свѣтската и духовната пѣсень не излѣзоха ли отъ душата на българина? Не минаха ли презъ неговото сърдце? Колко пжти се събиратъ млади и стари заедно да си попѣятъ! Старитѣ искатъ да имъ се изпѣе нѣкоя тжжна пѣсень, а младитѣ искатъ да си попѣятъ и поиграятъ, да се повеселятъ. Младитѣ запѣватъ една тжжна българска пѣсень, а старитѣ слушатъ и плачатъ, спомнятъ си миналото. После младитѣ се хванатъ на хоро да си поиграятъ.

Българинътъ започва съ тжжна, религиозна пѣсень, а свършва съ весела и игрива свѣтска пѣсень. Да изпѣешъ единъ пжтъ „ми бемолъ“, има смисълъ, но да го пѣешъ по нѣколко пжти на день, това значи, да изпаднешъ въ ипохондрия. Да туришъ малко пиперъ въ яденето, разбирамъ, но да туришъ нѣколко пжти, това значи, да развалишъ вкуса си. Кажешъ ли една дума, не я повтаряй. Ако я употребишъ нѣколко пжти, ще минешъ презъ гамата „солъ миньоръ“. Като минавашъ презъ всички тонове на миньорната гама, ти се свързвашъ съ тѣхнитѣ цвѣтове. Има смисълъ да по-

втаряшъ тоноветѣ, ако можешъ да разредишъ тия цвѣтове, да станатъ по-разредени, по-чисти и свѣтли. Ако цвѣтовстѣ на тоноветѣ се сгъстятъ, ти не разбирашъ смисъла нито на тоноветѣ, нито на думитѣ, започвашъ да се обърквашъ, взимашъ противоположна посока и казвашъ: Не заслужава човѣкъ да живѣе.

Казвамъ: Не е добре да се движишъ само между бемоли, но и между диези само не е добре. Ти постоянно ще повишавашъ, ще развивашъ личнитѣ си чувства и ще влѣзешъ въ стълкновение съ хората. Значи, не можешъ да живѣешъ нито само съ бемоли, нито само съ диези.

И тѣй, когато дойдемъ до духовнитѣ и до свѣтскитѣ пѣсни, важно е чистотата на тоноветѣ. Въ всички пѣсни, които съмъ далъ досега, отличителното въ тѣхъ е чистотата на тоноветѣ. Тѣ освобождаватъ човѣка отъ всички преплитания, както и отъ лошитѣ наследствени чѣрти.

Казвате: Можемъ да пѣемъ, както и да е, безразлично, дали ще поставимъ бемолъ или диезъ. Не е така. Ще повишавашъ и понижавашъ споредъ случая. Ако мжнотиитѣ и препятствията въ живота ти сж голѣми, ще туришъ предъ себе си диезъ, да повишишъ тона. Ако не туришъ диезъ, поне ще махнешъ бемола, мѣстото му не е тамъ. Съ други думи казано: Влѣзе ли въ ума ти една тжжна мисль, а въ сърдцето ти — тжжно чувство, помъчи се да ги махнешъ, мѣстото имъ не е тамъ.

Първата пѣсень, тѣжната, която започва отъ „до“ и свършва до „солъ“, азъ съмъ я свирилъ, и на васъ ще я свиря нѣкога, но втората пѣсень — за младитѣ, нѣма да я свиря. И въ нея има тѣга, но по-малко. Нѣкой момъкъ се влюбилъ въ млада мома, която си играе съ него, да го помъчи малко. И момата го обича, но иска да си поиграе малко съ него. Стариятъ слуша съ внимание тѣжната пѣсень, пренася се въ миналото и казва: Велики времена бѣха ония! — Велики времена бѣха, но съ два неестествени знака — единъ бемолъ и единъ диезъ. Това не е най-добрата пѣсень. Сега азъ говоря за тоноветѣ съ тѣхнитѣ цвѣтове и знаци — бемолъ и диезъ. Безъ цвѣтоветѣ и безъ знацитѣ, тоноветѣ нѣматъ никакъвъ смисълъ. Защо на нотата „ми“ да нѣма бемолъ, а на „фа“ — диезъ? Чрезъ бемолитѣ и диезитѣ се нарушава естествениятъ ходъ на нѣщата. Пѣсенъта съ ми бемолъ и фа диезъ представя една несрета, която се дължи на факта, че първоначално българинътъ не е разбиралъ живота.

Като ви наблюдавамъ, виждамъ, че и вие имате много „ми“ бемоли и „фа“ диези. Оставете бемолитѣ и диезитѣ настрана. Не ви трѣбватъ бемоли и диези. Вие се нуждате отъ чисто „ми“ и чистото „фа“. Вие се нуждате отъ чисти мисли и чисти чувства — нищо повече! Казвате: Богъ ще оправи работитѣ. Какъ ще ги оправи? Като дойде вашиятъ добъръ учителъ по музика, какъ ще ви оправи? — Като премахне всички бемоли и диези.

Като ученици, вие трѣбва да прилагате новитѣ правила въ живота. Досега сте живѣли съ много правила, но днесъ тѣ вече не работятъ. Срѣщате човѣкъ, който прави движения съ рѣцетѣ, съ раменетѣ, съ главата. Другъ движи мускулитѣ на лицето си, мърда устата си. Трети човѣкъ говори високо, грубо. Като разглеждате тия хора, казвате, че не ви се харесватъ, неприятно ви е да ги срѣщате. Това сж навици, които сж придобити още въ миналото. Какъ сж ги придобили, и тѣ не знаятъ. Коя е причината за тия движения, сжщо не знаятъ. Тѣ сж резултатъ на излишна енергия, която днесъ се проявява по единъ или по другъ начинъ. Нѣкой човѣкъ е крайно енергиченъ, обича да говори. Не е достатъчно само да говоришъ, но трѣбва да знаешъ, какъвъ резултатъ ще има твоето говорене. Важно е движенията на човѣка да бждатъ правилни и разумни. Това се постига, когато човѣкъ има връзка съ Божественото начало въ себе си, съ разумността въ природата, както и съ цѣлата природа. Тогава, каквото и да кажете, всичко ще бжде на мѣсто. Каквото и да направите, всичко ще се хареса. Това е по отношение на хората. Въ тоя свѣтъ нѣщата не сж на мѣсто. Обаче, по отношение на природата или на Божествения свѣтъ, каквото и да направите, ще се използва. Дали ще направите добро или зло, природата ще му намѣри мѣсто и ще го използва. Вашата мисль, вашитѣ действия, колкото и да сж дисхармонични, не могатъ да

нарушатъ хармонията въ Божествения свѣтъ. Тамъ всичко се използва. Каквото дойде отвънъ, веднага се преработва и поставя на своето мѣсто.

Помнете: Всѣка мисль, добра или лоша, се връща при своя източникъ, като носи съ себе си придобивкитѣ отъ своето пжтуване. Не може да отправишъ нѣкжде една добра или лоша мисль, безъ да понесешъ последствията ѝ. Това е законъ. Ето защо, великитѣ Учители сочатъ на хората правия пжтъ. Тѣ казватъ, че никой не може да избѣгне последствията на своитѣ мисли, чувства и постѣпки. Днесъ или утре, следъ десетки години или вѣкове, ти ще се натъкнешъ на тая реалность. Ти може да си забравилъ, какво си правилъ нѣкога, но ще се натъкнешъ на последствията на твоитѣ дѣла и ще се чудишъ, отде ти дойде нещастieto. Казвашъ: Едно мислѣхъ, друго стана. Кой е причината за това? — Ти самъ си причината. — Азъ не искахъ да стане това, а то стана. — По-рано трѣбваше да мислишъ за това. Станало е вече, нѣка какво да правишъ. Сега ще благодаришъ на Бога за всичко, което е станало, и ще приемешъ новата мисль. По силата на закона, единъ день тя ще се върне при тебе съ голѣми придобивки, и ти ще ликвидирашъ съ старото.

Какво да правимъ съ погрѣшкитѣ си? — Ще ги изправите. — Искамъ да не правя погрѣшки. — И това може, но трѣбва да бждешъ разуменъ, добъръ, справедливъ. Споредъ

мене, силниятъ човѣкъ прави погрѣшки, но той е силенъ и да ги изправя. Слабиятъ не прави погрѣшки. Оня, който грѣши и не иска да изправи погрѣшката си, е слабъ човѣкъ. Питамъ: Защо, като правилъ погрѣшки, билъ силенъ, а сега, като дойде до изправянето имъ, става слабъ? Щомъ не иска да изправи погрѣшките си, законътъ го хваща и го заставя да ги изправи. Бжди силенъ, самъ да изправишъ погрѣшките си. Не чакай законътъ да те заставя. Ако не искашъ да изправяшъ погрѣшките си, бжди силенъ да не ги правишъ. Не туряй въ ума си мисълта, че си слабъ и не можешъ да изправишъ погрѣшките си.

Казвашъ: Азъ живѣя добре, правя добрини. — Така е, но знай, че животътъ е прогресивенъ, и всѣки день трѣбва да правишъ по едно добро. — Азъ си научихъ уроцитѣ. — Ти научи уроцитѣ си за днесъ, но не си научилъ уроцитѣ за другия день. Всѣки день носи нови уроци, които ти трѣбва да изучавашъ. Казвашъ: Кажете ми, какво е писано на главата, на лицето и на ржката ми. — Нѣма защо да ти се казватъ тия нѣща. Написани сж редъ паталогични знаци, които не трѣбва да се знаятъ. Ако Богъ е заличилъ престѣпленията на вашето минало, трѣбва ли азъ да ги откривамъ наново? Богъ е наредилъ живота така, човѣкъ да мисли, че иде за пръвъ пътъ на земята. Богъ му казва: Работи и не мисли за миналото. — Искамъ да зная, какъвъ съмъ билъ въ миналото. — Азъ зная, какъвъ е билъ, но

нѣма смисълъ да му казвамъ. Защо ще му кажа, че е билъ нѣкакъвъ харамия? Той мисли, че е билъ добъръ човѣкъ — нека си мисли. Богъ е вложилъ нѣщо хубаво въ него. То е вложено не само въ миналото, но и днесъ. Богъ го е кредитиралъ, далъ му е добри условия, роденъ е отъ добра майка и баща, при добри братя и сестри. — Има нѣщо, което не ми харесва. — Остави настрана това, което не ти харесва. Работи върху това, което Богъ ти е далъ. Използувай добритѣ условия, при които си роденъ.

Сега и на васъ казвамъ: Използувайте настоящето, което ви е дадено. Използувайте условията, при които днесъ живѣте. Въ бъдеще, когато станете силни, ще се върнете назадъ да изправите онова, което не ви харесва. Тогава българинътъ ще поправи своята тѣжна пѣсенъ съ бемолъ и диезъ. И вие, като объркате работитѣ си, туряте бемоли и диези. Ти не знаешъ, че така се отклонявашъ отъ правия пѣтъ. — Какъ ще се върнемъ въ правия пѣтъ? — Като се освобождавате отъ отрицателнитѣ мисли и чувства. Като станете сутринъ отъ сънь, отправете мисълта си къмъ Бога, съ молба да ви освободи отъ чуждитѣ, натрапени мисли. Това не се постига изведнѣжъ. Достатъчно е да съедините мисълта си съ Божията, за да оправите пѣтя си. Тогава и вие ще работите заедно съ Бога, да изправите погрѣшкитѣ си. Отъ васъ се иска търпение, да дойде вашето време, което Богъ е опредѣлилъ да ви помогне.

Само една милионна частъ отъ секундата е нужна на Господа, за да помогне на всѣки човѣкъ, но трѣбва да чакате реда си. Нѣмате ли търпение да дочакате реда си, ще се сърдите на тоя, на оня, на Провидението и най-после и на Бога. Бждете благодарни и на малкото. Каквото и да ви се случи въ живота, благодарете и за него. Колкото малка помощъ да ви е дадена, благодарете и за нея.

Сегашнитѣ хора се спрѣли на такова мѣсто, дето всички нѣща могатъ да се поправятъ. Не използувашъ ли това мѣсто, всичко ще загубишъ и ще кажешъ: Всичко е свършено съ мене. Питамъ: Можешъ ли да мислишъ? — Мога. — Можешъ ли да чувствувашъ? — Мога. — Искашъ ли да живѣешъ? — Искамъ. — Тогава ще знаешъ, че работата ти ще се оправя. Достатъчно е единъ човѣкъ да те обича, за да се оправятъ работитѣ ти и да живѣешъ. Когато пожелае, Богъ може да ти върне живота. Отъ тебе се иска само едно: да изправишъ погрѣшкитѣ си. Иначе, ти ще попаднешъ въ закона на ограничението. Като правишъ погрѣшки, радвай се; като ги изправяшъ, пакъ се радвай.

Представете си, че нѣкой човѣкъ отиде въ дома на една бедна вдовица, да си поговори съ нея. Отъ разговора той разбира, че тя има спестени 200—300 лв. Той намисля да я обере. На другия день пакъ я посещава, взима паритѣ ѝ и си отива. Вечерта започва да се моли, но съвѣстѣта му не го оставя спокоенъ.

Той си казва: Какво направихъ днесъ? Обрахъ една бедна вдовица. Защо направихъ тая погрѣшка? Какъ ще я поправа? Изведнѣжъ му дохожда една свѣтла мисль, да отиде при вдовицата и, безъ да ѝ каже, че я обралъ, да изправи погрѣшката си. Той взима два чувала брашно и, вмѣсто взетитѣ 200 лв., взима 1200 лв. и отива при вдовицата. Тя започва да се оплаква, че нѣкой я обралъ, взелъ последнитѣ ѝ 200 лв., спестени съ трудъ, но той ѝ казва: Не се безпокой, азъ ида да изправа погрѣшката на крадеца. Ето, вземи тия 1200 лв., вземи двата чувала брашно и благодари на Бога за станалото. Така и вдовицата е радостна, и тоя, който я обралъ.

Питате: Защо трѣбваше да обератъ бедната вдовица? — За да се отвори и нейното сърдце, да познае Бога. Тя е бедна, защото сърдцето ѝ е затворено. А на оня, който я обра, се даде възможность да прояви силата си — да направи погрѣшка и да изправи погрѣшката си.

Сега и на васъ казвамъ: Отворете широко сърдцата си, да не ви обиратъ. Ако пъкъ сте обрали нѣкого, бждете готови да изправите погрѣшката си, да върнете взетото десетократно.

*

9. Лекция отъ Учителя, държана на
9 мартъ, 1932 г. София. — Изгрѣвъ.

Съдържание

	стр.
1. Законът и любовта	3
2. Раждане и растеж	33
3. Дветъ отвори	54
4. Лица на реалността	83
5. Любовта на безсмъртието	104
6. Доброто разположение	128
7. Тритъ начала	163
8. Физичният и Божественият живот	185
9. Ми бемолъ и фа диезъ	216